

DORPSPLAN VIERHOUTEN

2^e fase

DEELRAPPORTEN

AUGUSTUS 2011

Buitengebied en Recreatie

Verkeer, Veiligheid en Dorpsaanzicht

Wonen en Voorzieningen

EEN VISIE OP HET DORP

**VOOR EN DOOR
VIERHOUTERS**

Dorpsplan Vierhouten, tweede fase

Inleiding

In 2007 nam het bestuur van de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten het initiatief tot het ontwikkelen van een dorpsplan voor Vierhouten. In het voorjaar van 2008 presenteerde de Vereniging het Dorpsplan Vierhouten; op 8 juli 2008 werd het aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nunspeet. Het Dorpsplan Vierhouten bevat een visie op het dorp Vierhouten. Deze visie bevat de hoofdlijnen voor toekomstige ontwikkelingen in Vierhouten. Alle dorpsgenoten waren uitgenodigd aan te geven hoe ze Vierhouten in de toekomst graag zouden zien. Met die inbreng is in een open procedure een dorpsplan ontwikkeld dat met recht gekarakteriseerd kan worden als 'door en voor Vierhouters'.

Om belangrijke hoofdlijnen van het Dorpsplan Vierhouten uit te werken zijn na de zomer van 2008 drie werkgroepen ingericht, die de tweede fase van Dorpsplan Vierhouten zouden opstellen. Iedereen die mee wilde denken, had de gelegenheid in een van de werkgroepen zijn of haar bijdrage en beoordeling te leveren. Is het op hoofdlijnen dikwijls gemakkelijk tot overeenstemming te komen, moeilijker is dat bij concretisering van hoofdlijnen. Dan immers strijden uiteenlopende belangen en tal van details om voorrang. Niettemin zijn de drie werkgroepen er in geslaagd rapporten af te leveren, waarvan de voorstellen op een groot draagvlak kunnen rekenen. Ook van deze rapporten mag gezegd worden: 'door en voor Vierhouters'.

De drie werkgroepen:

1. Buitengebied en Recreatie
2. Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht
3. Wonen en Voorzieningen

Hun rapportage treft u hierachter aan. Op 11 augustus 2011 worden de drie rapporten aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nunspeet. Vierhouten sluit aldus een periode af van planvorming, het komt er dan op aan de plannen uit te voeren. Daarbij zal het stellig van groot belang zijn dat de gemeente het Dorpsplan en de uitwerkingen ervan ziet als een bouwsteen voor het gemeentelijk beleid: bij de ontwikkeling van de Integrale Toekomstvisie en van bestemmingsplannen en bij het overwegen van concrete maatregelen en besluiten. Het is verheugend te constateren, dat over het rapport van de werkgroep Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht al in een eerste concept-stadium en ook daarna overleg is gevoerd met ambtenaren van de gemeente. De rapportage van de werkgroepen is niet alleen aan het adres van de gemeente gericht, maar ook aan de Vierhouters zelf, de Vierhoutense bedrijven en hun verenigingen: samen werken aan de toekomst van ons dorp!

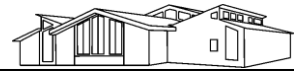
Voor alle werkgroepen was informatie en advies vanuit de ambtelijke staf van de gemeente beschikbaar. Ook de Vereniging van Kleine Kernen Gelderland en het Regionaal Belang Veluwe & Vallei hebben op bepaalde punten adviezen gegeven. Het bestuur van de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten zegt hun dank voor hun bijdrage. De grootste dank gaat uit naar de leden van de werkgroepen, die met energie en denkkraft ideeën hebben ontwikkeld en op

wenselijkheid, aanvaardbaarheid en effectiviteit hebben getoetst en aldus uitwerking hebben gegeven aan het Dorpsplan Vierhouten; zij hebben er veel tijd in gestoken om tot goede voorstellen te komen in een soms weerbarstige materie.

Het bestuur van de Vereniging is blij met de resultaten en hoopt dat de voorstellen binnen redelijke tijd tot realisatie komen. Voor zover dit binnen haar bereik ligt, zal de Vereniging daartoe het nodige ondernemen.

Vierhouten, 11 augustus 2011

Bestuur Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten

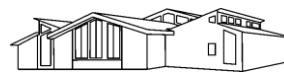

VERENIGING DORPSGEMEENSCHAP VIERHOUTEN

RAPPORT WERKGROEP BUITENGEBIED & RECREATIE

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	4
2. DEELGEBIED DORPSKERN EN –RAND	5
2.1. Karakteristiek van het gebied.....	5
2.2. Enige aanbevelingen/ideeën	6
3. DEELGEBIED SAMOZA EN VIERHOUTENSE HEIDE	9
3.1. Karakteristiek van het gebied.....	9
3.2. Enige aanbevelingen/ideeën	10
4. DEELGEBIED HALFWEG.....	11
4.1. Karakteristiek van het gebied.....	11
4.2. Enige aanbevelingen/ideeën	12
5. DEELGEBIED ELSPEETSE HEIDE	13
5.1. Karakteristiek van het gebied.....	13
5.2. Enige aanbevelingen/ideeën	13
6. DEELGEBIED NOORDERHEIDE.....	15
6.1. Karakteristiek van het gebied.....	15
6.2. Enige aanbevelingen/ideeën	16
7. DEELGEBIED VIERHOUTERBOS NOORD	17
7.1. Karakteristiek van het gebied.....	17
7.2. Enige aanbevelingen/ideeën	18
8. DEELGEBIED VIERHOUTERBOS ZUID.....	19
8.1. Karakteristiek van het gebied.....	19
8.2. Enige aanbevelingen/ideeën	20
9. DEELGEBIED ZANDENBOS.....	23

9.1. Karakteristiek van het gebied	23
9.2. Enige aanbevelingen/ideeën	24
BIJLAGEN	25
Bijlage 1: kaart Vierhouten en omgeving met deelgebieden	26
Bijlage 2: kaart deelgebied Dorpskern en –rand	27
Bijlage 3: kaart deelgebied Samoza en Vierhoutense Heide.....	27
Bijlage 4: kaart deelgebied Halfweg	28
Bijlage 5: kaart deelgebied Elspeetse Heide	29
Bijlage 6: kaart deelgebied Noorderheide	30
Bijlage 7: kaart deelgebied Vierhouterbos Noord.....	31
Bijlage 8: kaart deelgebied Vierhouterbos Zuid	32
Bijlage 9: kaart deelgebied Zandenbos	33
Bijlage 10: enquête ingevuld door recreanten.....	34
Bijlage 11: Actiepunten en prioritering	42
COLOFON.....	43

1. INLEIDING

Op initiatief van de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten is er in juli 2008 een dorpsplan voor Vierhouten gemaakt voor en door inwoners van het dorp. Een groep enthousiaste vrijwilligers is daar gedurende ruim een jaar mee bezig geweest. Alle dorpsgenoten konden tijdens bijeenkomsten hun ideeën inbrengen of zelf zitting nemen in de werkgroep. Zo heeft een ieder zijn uitgangspunten naar voren kunnen brengen en is het rapport ontstaan dat aangeeft hoe de bevolking Vierhouten in de toekomst graag zou zien.

Omdat het dorpsplan vele verschillende onderwerpen kent zijn er na de presentatie van het plan diverse werkgroepen opgericht. Iedereen die hierin mee wilde denken heeft gelegenheid gehad om zich voor een dergelijke werkgroep aan te melden. Eén van de opgerichte werkgroepen is de werkgroep “Buitengebied & Recreatie”. Dit rapport bevat de bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het buitengebied en de samenhang met recreatie. Uit het dorpsplan is wel gebleken dat dit één van de belangrijkste onderwerpen is waar de bevolking zich mee bezig houdt. Vierhouten is immers omringd door prachtige natuurgebieden en als logisch gevolg daarvan speelt ook recreatie een grote rol.

Het rapport besteed verder geen aandacht aan de verblijfsrecreatie zelf, maar aan de mogelijkheden tot recreëren. Hiertoe is een enquête gehouden onder recreanten en is aan hen gevraagd hoe zij over Vierhouten denken en waar zij verbeterpunten zien. De uitslag van deze enquête kunt u vinden in bijlage 10.

Omdat Vierhouten een grote oppervlakte kent zijn het dorp en omgeving verdeeld in een aantal deelgebieden, waarbij per deelgebied een beschrijving en aanbevelingen zijn gegeven. Dit maakt uitwerking van plannen eenvoudiger en beter werkbaar, omdat er dan per gebied naar verbeteringen of aanpassingen kan worden gekeken. Het rapport moet worden gezien als een werkdocument voor betrokken instanties. Het bevat aanbevelingen zoals de bevolking die graag zou zien. Hierna zal er een vervolgtraject gestart moeten worden om (een deel van) de genoemde zaken te realiseren en zal er overleg plaats moeten vinden met betrokken partijen.

Algemene aanbevelingen/ideeën, die niet specifiek op een enkel gebied van toepassing zijn, maar algemeen gelden:

- Nieuwe ruiterroutes, maar dan avontuurlijker en kronkelender.
- Versterking landschapselementen.
- Minder hekken, rasters en verbodsborden in de natuur.
- Stoppen met het afsluiten van wegen en paden.
- In bepaalde gebieden het struinen (= van de paden af) toestaan.
- Op ontsluitingswegen startpunten wandel-, fiets- en overige routes aangeven.

De nummers tussen haakjes in de hoofdstukken verwijzen naar de nummers op de betreffende kaarten van die gebieden. Deze kaarten zijn te vinden in de bijlagen. De randen van de deelgebieden zijn daarop met zwarte lijnen aangegeven. De overige gekleurde lijnen op de kaarten zijn (delen van) wandelroutes.

2. DEELGEBIED DORPSKERN EN –RAND

Het gebied van het dorpscentrum met een uitloopgebied daar omheen. Hieronder vallen onder meer:

- bebouwde kom van het dorp
- de weilanden rondom de kern
- bosgebied tussen Ossenkolck/Kamphuis en dorp (1)
- terrein Paasheuvel (2)
- heide, het gedeelte tussen Paasheuvel en Vodseberg (3)
- Gemeenteheijtje op de Booneberg (4)
- woon- en landelijk gebied tussen 't Frusselt en de Elspeterbosweg (5)
- de landgoederen tussen Elspeterbosweg en Vierhoutherbos (6)
- landgoederen Klinkenberg, Braambos en Pauwenhof (7)
- hondenlosloopgebied Tongerenseweg (8)

2.1. *Karakteristiek van het gebied*

Dit gebied is het drukste gebied van allemaal en wordt intensief gebruikt. Hierin wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Het bos- heidegebied langs de rand wordt veel gebruikt voor een korte wandeling vanuit het dorp door dorpsbewoners en toeristen. Bijzonder in het gebied zijn rondom het dorp: de heuvel Vodseberg met vergezichten (9), het ven de Ossenkolck (10), de Nunbeek met heemtuin Heimanshof (11), het pinetum op landgoed "t Bergelt" (niet toegankelijk) (12), het "Reuzenheuveltje"/

”Spoekenbosje” (met bomen begroeide heuvel middenin de weilanden aan de Gortelseweg) (13).

In het dorp zelf zijn bijzonder: het museum over het Verscholen Dorp (14), openluchttheater De Paasheuvel (15), boerderij De Jonge Stee met weilandengebied Knollenkamp en sprengengebied De Veensloten (16). De diverse horeca en recreatiebedrijven zorgen voor veel toerisme.

De supermarkt (17) en het garagebedrijf (18) zijn belangrijke voorzieningen voor zowel inwoners als recreanten. Voor vooral die laatste groep is ook de VVV (14) van belang.

2.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- Om het dorp te verfraaien is een centraal punt, zoals een dorpsplein of brink een optie. Dit kan men dan combineren met bijvoorbeeld een kunstwerk, zoals een beeld van een dier. Ook het promoten van het laten grazen van vee in de open gebieden in en om het dorpscentrum dragen bij aan het dorpsschoon en de “landelijke beleving”. Dit zou kunnen door het realiseren van een “centrale” dierenweide.
- Behoud van bijzonder stukjes dorpsschoon is gewenst om Vierhouten zijn eigen karakter te laten behouden. Hierbij valt te denken aan de Eikenwal (27), Heimanshof (11) en de weilanden tegenover garage Foppen (16). De open gebieden zoveel mogelijk open houden, met name het gebied tussen Waskolkweg en Plaggeweg (19) en de weilanden richting Gortel (20). Maar ook (historische) panden in het dorp die in sterke mate het aanzien van het dorp bepalen, maar geen monumentale status hebben, zoals De Kloek (21), voormalige slagerij (22), De Bank (14), De Loods (snackbar Lowieke) (23), dorps huis (24), restaurant The Novice (25). Het gaat te ver om ook alle panden met een gemeentelijke of Rijksmonumenten- status in dit rapport te noemen, maar uiteraard is het sowieso gewenst dat deze allen bewaard blijven.
- De wandelmogelijkheden in de dorpskern zelf zijn beperkt, het is daarom wenselijk om zo veel mogelijk oude binnendoorpaden en –wegen te behouden. Een belangrijk voorbeeld daarvan is de Berghuizersteeg (26), de historische weg die over het erf van boerderij De Jonge Stee loopt en al eeuwenlang in gebruik is bij de bevolking. Vanuit de bevolking is al meerdere malen aangegeven dat men deze weg graag opengesteld wil houden, nu en in de toekomst.
- Mooie aanvullingen op de wandelpaden in het dorp zijn:
  - pad door de Knollenkamp langs de Veensloten naar de Plaggeweg en Waskolkweg. (w1)

- Weg over de Haverkamp (zijweg Tongerenseweg) weer openstellen voor wandelaars/fietsers. Het laatste stuk is dat nu niet meer, waardoor de weg doodlopend is. Mogelijk zou men daar d.m.v. draai- of klaphekjes via het weiland een doorsteek kunnen maken. (w2)
- doortrekken pad langs Elspeterbosweg, langs restaurant “De Boerenschuur” naar heideveld op de “Booneberg” (4). Dan is er een verbinding tussen het dorp en betreffend heideveld en kan men via 't Frusselt weer naar de Elspeetse Heide. (w3)
- Er bestaat momenteel een werkgroep “Ommetje Vierhouten”, die zich gaat buigen over een rondwandeling door en om de dorpskern. Het streven daarbij is om nieuwe paden aan te leggen en gebieden te ontsluiten voor wandelaars.
- Fietspad langs Gortelseweg doortrekken naar Vierhouten, met zo min mogelijk oversteekpunten daarin. (w4)
- Diverse andere wensen op gebied van verkeer (o.a. infrastructuur, bebording) en veiligheid worden behandeld in het rapport van de werkgroep “Veiligheid en Verkeer”, in dit document zal daar dus niet verder op worden ingegaan.
- Informatievoorziening voor zowel inwoner als toerist is van belang. De VVV speelt daarin een hoofdrol. Het is belangrijk dat de VVV voor Vierhouten behouden blijft en niet uit het dorp verdwijnt. Mocht dit toch in de toekomst gebeuren, dan is een informatie servicepunt een belangrijke voorziening. Mogelijk kan de ondernemersvereniging daar een rol in spelen. Veel van de ondernemers zijn in meerdere of mindere mate afhankelijk van de recreatie. Activiteiten- en mededelingenborden aan de randen van het dorp en in het centrum zijn gewenst. Verder mist er in het dorp een goed overzicht van voorzieningen en routes.
- Het openluchttheater bij De Paasheuvel (15) kan een aanwinst en toeristische trekpleister voor Vierhouten zijn als deze wordt gerestaureerd en weer vaker gebruikt. Dit geldt eigenlijk ook voor Rijksmonument Zonnehal (28). Daar het particulier bezit betreft, kunnen we hier slechts een aanbeveling doen.
- Vermindering van de straatverlichting in het dorp en buitenwegen en/of meer energiezuinige verlichting. Dat laatste verdient de voorkeur, omdat er in het verleden juist is gevochten voor meer straatverlichting i.v.m. veiligheid.
- Meer (duidelijk aangegeven) hondenloop gebieden langs de randen van het dorp. Voorbeelden voor mogelijke nieuwe hondenloopgebieden:
  - bosgebied tussen dorp en Ossenkolk (H1)

- heidegebied nabij de Vodseberg (is nu wel losloopgebied, maar niet duidelijk aangegeven) (H2)
  - gemeenteheijte op de Booneberg (H3)
  - zandverstuiving (achter Waskolkweg) (H4)
  - bosgebied tussen Paasheuvel en Schapendrift (= weg die vanaf de Ossenolkweg naar de heide loopt). (H5)
-
- De bijenstal aan de Tongerenseweg weer in ere herstellen met bankjes, mogelijk in combinatie met de heemtuin "Heimanshof". De stal staat op priveterrein van de familie Schouten. (29)
  - Een ontmoetingsplek voor de tienerjeugd van Vierhouten ergens in of aan de rand van het dorpscentrum. Voorkeur is op de hoek Elspeterbosweg-Eikenwal, naast de huidige speeltuin. (30)
  - Bankjes plaatsen bij:
    - voormalige bijenstal (Tongerenseweg) (29)
    - ven de Ossenolk (10)
    - aan de rand van de weilanden onder de oude bomen bij de Jonge Stee (Plaggeweg) (nabij 26)
    - zitje tegenover garage Bertus Foppen, met zicht op de weilanden. (18)
    - aan de Waskolkweg, ergens tussen de nieuwbouwwoningen en "De Lindehoeve" (Waskolkweg 15) met uitzicht over de weilanden. (31)
    - Eén of meerdere bankjes op de Vodseberg, de hoge heuvel die vanuit het dorp het makkelijkst bereikbaar is. Met prachtige vergezichten over de heide. (9)

3. DEELGEBIED SAMOZA EN VIERHOUTENSE HEIDE

Dit gebied ligt ten noorden van de dorpskern. Hierin liggen onder meer de volgende gebieden:

- Sprengenbosch (1)
- landgoederen Zandhoeve (2) en De Roostee (3)
- camping Samoza (Saxenheim, Mosterdveen en Zandhoeve) (4)
- veengebied Mosterdveen (5)
- landgoed Vierhoutense Heide, met zandverstuiving (6)

3.1. Karakteristiek van het gebied

In het gebied bevindt zich de oudste camping van Nederland, de oude kantine (7) op een stuifheuvel herinnert daar nog aan. Door aanwezigheid van de camping wordt het gebied veel gebruikt door recreanten. Het gebied is het meest afwisselende gebied van de deelgebieden en bestaat uit weiland, veen, heide, bos en zand. Bijzonder is het beschermde natuurmonument “Mosterdveen” met diverse vennen (5), het hoogst gelegen veengebied van ons land. De Vierhoutense Heide is bijzonder vanwege de jeneverbesspopulatie (6).

3.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- Het Sprengenbos (1) is momenteel wel opengesteld, maar moeilijk toegankelijk. Eigenlijk zou er een pad moeten komen vanuit het gebied richting het stukje bos tegenover de oude ingang van Saxenheim. (7)
Nu is er maar één duidelijke ingang in en kan men alleen maar rond lopen.
- Indien mogelijk (gedeeltelijke) openstelling van de landgoederen Zandhoeve (2), De Roostee (3) en Mythstee (8) (allen particulier bezit) voor wandelaars, waardoor misschien een doorsteek gerealiseerd kan worden van de Plaggeweg naar Zandenbos en Eibertjespad. De enige mogelijkheid in die hoek is nu het volgen van de Plaggeweg.
Op de Mythstee staat geen bebouwing, voor meer informatie over dit gebied zie deelgebied Zandenbos. In de andere gebieden staan landhuizen.
- De witte wandelroute achter Mosterdveen zou vanaf de Plaggeweg kant wel wat beter aangegeven mogen worden. Bijvoorbeeld door een handwijzer aan de Plaggeweg bij de oude toegangsweg naar Mosterdveen. (9)
- Wandelpad langs het vennetje Vlasmeer weer open maken. Dit was vroeger een geliefde wandelroute, maar is enige tijd geleden “verdwenen”. (10)
- Wandelroute(s) door het landgoed “Vierhoutense Heide” langs de vele jeneverbessen, nu liggen daar geen uitgezette routes. (6)
- De historische Hessenweg/Oude Zwolseweg (gedeelte tussen Tongerenseweg en schietterrein 't Harde) (11) weer herstellen en hier een informatiepaneel bij plaatsen. Nu is deze weg over zo'n 500 meter onderbroken. Mogelijk als ruiterroute, dan krijgt de weg zijn oude functie weer terug.
- Ruiterroute Plaggeweg doortrekken naar gebied “Ronde Huis”.
- Bankjes plaatsen bij:
  - langs witte wandelroute, bij de diverse punten waar men uitkijkt over de vennen (Mosterdveen, Witte Klap, Platteveen, etc.). (b1)
  - aan de randen van de zandverstuiving. (b2)
  - op diverse plekken op de Vierhoutense Heide. (b3)
  - onder de bomen nabij de ingang van landgoed De Roostee. (b4)
  - op de Plaggeweg tegenover huize De Kersberg (net na het rooster), met zicht op de vlakte die de windhoos achtergelaten heeft. (b5)
  - aan het Eibertjespad, bij paddestoel 20165. (b6)

4. DEELGEBIED HALFWEG

Dit gebied ligt ten westen van de dorpskern. Hierin liggen onder meer de volgende gebieden:

- woonbuurt Halfweg en Philadelphia Voorzieningen (1)
- voormalig munitiedepot en bosgebied ten zuiden van de Nunspeterweg (2)
- voormalige Winkelmannkazerne (3)
- Jodenbos (4)
- speelweide Stakenberg (5)
- Versterbos (6) en landgoed De Vennen (7)
- Provinciebos (8)

4.1. *Karakteristiek van het gebied*

Het gebied bestaat vooral uit bos. Nabij het Eibertjespad (9) ligt een klein stukje heide (10). Bijzonder in dit gebied is de natuurwandelpad met informatiebordjes door het Versterbos (6). De route is zo'n 2,5 kilometer lang.

In het Jodenbos (4) loopt ook een wandelpad met informatiebordjes, de "Bos in Beeldroute" van 3,5 kilometer lang. De wandelpad loopt deels over de "Hemelse Berg" (11) een historisch bijzondere plek.

Ten westen van de N310, nabij camping de Tol is er nog een rondwandeling van 3 km, de Hendrikszandroute. (12)

De speelweide Stakenberg (5) heeft een belangrijke recreatieve functie voor zowel bewoners als toeristen. Het Eibertjespad (9) is een bekende toeristische fietsroute.

Het terrein van de voormalige Generaal Winkelkazerne (3) is terug gegeven aan de natuur. Hier wordt vooral gewandeld door de mensen die nabij de kruising Halfweg wonen. Even buiten het voormalig kazerneterrein liggen nog een oude leemkuil (13) en een zwijnenpoel. (14) Het Provinciebosch (8) is een mooi gevarieerd gebied. Het gebied is echter niet gemakkelijk te doorkruisen.

4.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- Wandelpad van het Eibertjespad naar de Versterlaan weer open maken. (w1)
- Een recht doorlopend pad van het kleine heideveld (naast Eibertjespad) naar de Versterlaan (w2).
- Doortrekken van het wandelpad nabij Huize de Vennen en het Natuurpad richting Nunspeet. (w4)

Door deze aanpassingen ontstaat er een verbinding met het deelgebied Samoza/Vierhoutense heide. Door het koppelen van de gele paaltjes route en natuurpad ontstaat een gevarieerde wandeling, met een doorloop naar Nunspeet.

Het gebied ten zuiden van de Nunspeterweg heeft voornamelijk lange rechte wegen waardoor een gevarieerde wandeling niet gemakkelijk is te realiseren.

- Een recht doorlopende oversteek (Nunspeterweg) tussen Provinciebosch en gebied voormalig munitiedepot. (w3)
- Een aansluiting maken via het munitiedepot naar smalle pad langs de heide in het deelgebied Elspeetse Heide (zie hoofdstuk 5.2) en naar de kleine heide (32.0 m) in het bosgebied tussen Elspeetse Heide en Nunspeterweg (Vierhouten-Halfweg). (w5)
- Een doorsteek met zomin mogelijk asfalt vanaf het munitiedepot naar het infobord betreffende de voormalige kazerne. (w6)
- Wandelpad maken over het kazerne terrein richting Jodenbosch. (w7)
- Wandelpad ten westen van de N310 doortrekken richting Nunspeet. (w8)
- Rechtdoor lopende oversteek voor wandelaars over de N310 naar de van Petersom Ramringweg. (w9)

Door deze aanpassingen is er een fraaie wandeling mogelijk van de gele paaltjes route, langs de heide en over het voormalig kazerne terrein en de koppeling van de Bos in beeldroute en de Hendrikszandroute. Met de laatste aanbeveling is er een noordelijke koppeling tussen Halfweg en Zandenbos.

5. DEELGEBIED ELSPEETSE HEIDE

Dit gebied ligt ten zuidwesten van de dorpskern. Het gebied bestaat vrijwel geheel uit glooiende heidevelden.

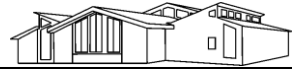
5.1. *Karakteristiek van het gebied*

Bijzonder in het gebied zijn het Vennetje (1), diverse grafheuvels (2), een replica grafheuvel met informatiebord (3) en heuvels met mooie vergezichten (4). Door het gebied lopen een grote, brede wandelroute, twee fietspaden en een ruiterspad. Verder is het gebied voor een groot deel niet toegankelijk en is het aantal paden beperkt.

5.2. *Enige aanbevelingen/ideeën*

- Uitkijktoren op de Vodseberg (5)
- Vennetje weer toegankelijk/zichtbaar maken voor wandelaars, bijvoorbeeld door een wandelpad aan te leggen over de heuvel die rond het ven (1) ligt. Om de drukte te beperken hier geen uitgezette wandelroute langs leggen.
- Meer smalle, slingerende paadjes over de heide en vooral ook over de heuvels (mooie vergezichten). Nu loopt er slechts een zeer brede weg dwars over de heide, dat is niet echt fraai. Hier en daar een doorsteek zou mogelijk moeten zijn. Er liggen al dergelijke kleine paden, maar officieel mag men daar niet komen. Men hoeft er dus geen nieuwe voor aan te leggen, maar e.e.a. gewoon zijn beloop laten en gebruik ervan toestaan.

- Het smalle pad langs de heide (langs stuk bos dat door windhoos werd geveld) naar het voormalig munitiedepot (6) open maken. Dit is nu nog de enige mogelijkheid om door te wandelen naar het deelgebied Halfweg.
- Bankjes plaatsen bij:
  - op de hoogste punten van het fietspad richting Stakenberg, bijvoorbeeld op de Turfberg, met uitzicht over de heide. (b1)
  - één of meerdere bankjes op de Vodseberg, de hoge heuvel die vanuit het dorp het makkelijkst bereikbaar is. Ook hier met een mooi uitzicht. (b2)
  - op de Drietopsberg. (b3)
  - op meerdere punten langs de wandelroute, nu staan er erg weinig.
  - bij de replica grafheuvel (3)

6. DEELGEBIED NOORDERHEIDE

Dit gebied ligt ten zuiden van de dorpskern. Het gebied bestaat deels uit bos en deels uit heide. Het gebied is deels particulier (Stichting Elise Mathilde Fonds) en voor het grootste deel eigendom van Staatsbosbeheer.

6.1.   *Karakteristiek van het gebied*

Bijzonder in het gebied zijn de voormalige waterwerken van de familie Van Beuningen, bestaande uit zo'n 3 kilometer beek met vijvertjes en watervalletjes. (1)

De grootste vijver is de Tonnetjesdelle. (2) Het voormalige pomphuis (3) van de beek is in gebruik als vleermuizenverblijf. Verder staan er een drietal "piramides" (4) van zwerfkeien. In het gebied leeft een kudde moeflons, de reden waarom het nog altijd omrasterd is.

Op het particuliere deel staat het rijksmonument villa Noorderheide (5), waarbij een stuk heide en de vijvers Diependel (6) en Vogelpoel (7) horen. Dit deel van het gebied is niet vrij toegankelijk.

Het andere deel van Staatsbosbeheer is deels opengesteld en deels rustgebied (i.v.m. de moeflons aldaar). De waterwerken lopen door beide gebieden en zijn dus slechts voor een deel te bekijken. Van de drie piramides is er slechts één te bekijken.

Het gebied is in trek bij vooral wandelaars, waarvan ook een groot deel Nordic Walkers zijn. Er loopt een (blauwe) wandelroute en een Nordic Walkingroute.

In het grensgebied met het Vierhousterbos ligt de zogenaamde Flesjesberg, het hoogste punt op de Noorderheide. Het is een met heide begroeide heuvel. Op de top bevindt zich een grafheuvel. (8)

Een ruig stukje bos, bekend als “De Wildernis” (9) bevindt zich op de grens met het Kroondomein. Middenin dit bos liggen nog de restanten van de Invasiahut, (10) in WO II gebruikt voor onderduikers en wapendroppingen.

6.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- herstel waterlopen en piramides. Heemkundige Vereniging Nuwenspete uit Nunspeet is momenteel bezig met het herstellen van de piramides en waterwerken, (1/2/3/4) zodat deze bijzondere cultuurhistorische elementen bewaard blijven. Dit sluit prima aan bij wat er in het Dorpsplan staat.
- Een informatiebord bij de piramide en waterloop, in de omgeving van de Daniël George Piramide (4). Op dit bord kan informatie vermeld worden over de cultuur- (waterwerken en piramides) en natuurhistorie van het gebied.
- Een flink deel van de waterwerken en twee van de piramides liggen nu nog in rustgebied, het zou wenselijk zijn om dat gebied (deels) open te stellen voor wandelaars met een wandelpad langs de beek en piramides.
- Aan de Elspeterbosweg kant van het gebied is geen mogelijkheid om het terrein te verlaten. Hier zou een klaphek geplaatst moeten worden, bijvoorbeeld onderaan de wal bij de vijver Tonnetjesdelle. (11) Wanneer de waterwerken zijn hersteld (al dan niet zonder water), dan zou hier een prachtige wandeling langs kunnen worden gerealiseerd, een aanwinst voor Vierhouten.
- Een wandelroute over de Flesjesberg, het Vierhousterbos in, is ook een mooie optie voor een wandelpad. (8)
- Door het gebied “De Wildernis” lopen geen paden. Het is wenselijk die situatie zo te houden, zodat het wild een gebied heeft waar het zich terug kan trekken. Verbodsborden zijn niet nodig, omdat daar toch geen paden lopen. (9)
- Het zou ook mooi zijn als het particuliere gedeelte (deels), en dan met name het pad rondom de vijver Diependel, (6) wordt opengesteld, eventueel via (verkoop van) wandel-toegangs(jaar)kaarten voor een gering bedrag.
- Bankjes plaatsen bij:
  - bij de diverse piramides (b1)
  - op markante punten langs de waterloop (b2)

7. DEELGEBIED VIERHOUTERBOS NOORD

Dit gebied ligt ten oosten van de dorpskern. Hierin liggen onder meer de volgende gebieden:

- Pas-Op (1)
- Hendrik Mouwenveld (2)
- VerscholenDorp (3)
- Cornelis Mouwenveld (4)
- De Fransman (5)
- Kerkhof (6)
- Duivelsbos (7)
- Bommelskuil (8)
- voormalig rustgebied (tussen Pas-Opweg en landgoed Welna) (9)

7.1. *Karakteristiek van het gebied*

Bijzonder in het gebied zijn het heideveld Hendrik Mouwenveld, (2) het oorlogsmonumentje voor de 8 Joden (10), het onderduikerskamp Verscholen Dorp met gedenkstenen (3), de speelweide (11), het wildkijkscherm (12) en de Bommelskuil (8). Verder loopt er een oude Hessenweg (Oude Zwolseweg) (13) langs de rand van het gebied. Deze is deels dichtgegroeid.

Door het gebied loopt een drukke fietsroute en de weg het gebied in is opengesteld voor auto's. Daar wordt veel gebruik van gemaakt om de oorlogsmonumenten te

bezoeken. Ook wordt er veel gewandeld, met name in het gebied tussen Pas-Op (1) en Hendrik Mouwenveld (2).

Het zuidelijke gedeelte van het gebied wordt wat minder intensief bezocht en wordt vooral gebruikt door wandelaars en fietsers die de rustige gebieden opzoeken. Wel loopt hier de doorgaande Gortelseweg (14) door heen.

De Bommelskuil (8) is een bijzondere inzinking in het bos, direct naast de Gortelseweg. De kuil is voor wandelaars en fietsers moeilijk te bereiken.

7.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- natuurlijke speeltoestellen plaatsen op de speelweide aan de Tongerenseweg (11).
- de historische Bommelskuil weer net zoals vroeger met een wandelpad bereikbaar maken voor wandelaars en een informatiepaneel met de historie en legende van deze plek plaatsen. Ter vergelijking, net zoiets als ook het geval is bij het Solse Gat bij Drie (Speuld). (8)
- In het Vierhousterbos (zowel noordelijke als zuidelijke gedeelte) zijn veel brede, rechte, relatief saaie wegen destijds vooral aangelegd als brandgangen en voor een snelle afvoer van hout.
Men zou graag wat avontuurlijker paden in het bos hebben, meer kronkelend en smaller. Dit verhoogt de natuurbeleving, omdat smallere paden natuurlijker aandoen dan de huidige brede “bosnelwegen”.
Tot in de jaren 80 kende het Vierhousterbos nog een aantal van dit soort mooie wandelpaden, maar die zijn in de loop der jaren verwaarloosd of bewust dicht gemaakt.
- Bankjes plaatsen bij:
  - bij de Bommelskuil (b1)
  - langs het fietspad Gortelseweg (b2)
- Het wildkijkscherm zou verplaatst moeten worden. Het staat nu, aldus ingewijden, op een verkeerde plek waar weinig of geen wild te zien valt. (12)
- Veel paden in dit gebied worden kapot gereden door wildopzichters/jagers die met hun auto's het gebied in gaan. Met name het pad op de grens met landgoed Welna (15) is er regelmatig slecht aan toe.
- Het pad op de grens met landgoed Welna loopt door gevarieerd en heuvelachtig gebied. Het zou mooi zijn daar een wandelroute langs te laten lopen. (15)
- Door de Fransman (5), Heilig Huis (16), Duivelsbos (7) en Kerkhof (6) zijn nu bijna geen wandelmogelijkheden. Het zou mooi zijn hier een slingerend wandelpad neer te leggen. Deze gebieden zouden gezien hun historische namen en mooie omgeving een aanwinst zijn als toevoeging aan het momenteel geringe padenstelsel in het deelgebied Vierhousterbos Noord.

8. DEELGEBIED VIERHOUTERBOS ZUID

Dit gebied ligt ten oosten van de dorpskern. Hierin liggen onder meer de volgende gebieden:

- Boshuis (1)
- 't Uldert (2)
- Graslaar (3)
- Beertjeslaar (4)
- Stoffersdennen (5)
- 36 Bunder (6)

8.1. Karakteristiek van het gebied

Het gebied kent een aantal wandelroutes en bestaat vooral uit brede boswegen. De wandelroutes worden veel gebruikt door toeristen die de auto dan aan de Gortelse-weg parkeren (7). Vanuit het dorp kan men het bos in wandelen via de Niersenseweg (8).

Bijzonder in het gebied zijn een aantal oude historische boswegen (zoals Lankertsweg (9), Niersenseweg (10)), die echter deels zijn dichtgegroeid. In het rustgebied Hemellootjes (11) staat een "Vogelkijkhut" (12) en naast dat gebied ligt een bijzonder stukje bos, dat een voormalig pinetum (13) is. Hierin ligt geen pad. In het oostelijke gedeelte staat een oude kastanjegroep, in het verleden bekend als "De Kastanjegroep met de Zodenbanken", nu zijn de bomen echter verwaarloosd en vallen niet meer op (14).

Zuidelijk van boswachterswoning Het Boshuis ligt een particulier stukje bos, het Gardenbos. Dit bos had in 1935 de aandacht van het Botanisch Congres vanwege zijn oude eikenwortelgestellen (15).

In het bos zijn verder nog diverse oude wallen (16) te vinden, die vroeger het bouwland begremsden. Verspreid in het bos liggen een aantal grafheuvels. De heuvels bij het "Boschhuis" zijn voorzien van een bronzen informatiezuil (17). Daar in de buurt ligt een jonge beukenlaan met herinneringsbord, aangeplant door schoolkinderen van de niet meer bestaande Vierhouter basisschool (18).

Het gebied is vrij strak begrensd: Aan de noordoostzijde door de Gortelseweg, aan de zuidoostzijde door het raster van het Kroondomein, aan de zuidzijde door het raster van de Noorderheide (wat op termijn wel gaat verdwijnen) en aan de noordwestzijde door het buitenraster richting privéterreinen en dorp.

Door het gebied lopen twee wandelroutes: de Bergelroute, 4 km, oranje paaltjes en de Noorderheide Struinroute, 9 km, blauwe paaltjes. Start van de routes is op de parkeerplaats aan de Gortelseweg (7). De Noorderheide Struinroute loopt met een lus door over de Noorderheide.

Bij de startplek aan de Gortelseweg staat een picknickbankje en informatiebord (7). De parkeerplaats en routes worden niet aangegeven vanaf de weg. Dat zou beter kunnen, met bijvoorbeeld onderstaand bord.

De oranje route is afwisselend en leuk voor bijv. gezinnen met kinderen. Op ca. 2,5 kilometer staat nog een bankje, daar waar de blauwe route wordt gekruist.

De blauwe route voert voor een groot deel over min of meer rechte brede paden en wegen. Alternatieven zijn er niet of nauwelijks. Twee mogelijke leuke stukken langs de route zijn niet bereikbaar omdat die in het rustgebied liggen: de vogelkijkhut (12), vlakbij het startpunt, en het hoogste punt van het gebied (65.3), iets ten zuiden van 't Uldert (19).

8.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- In het Vierhouterbos, ligt een wildkijkhut met ven. Het zou leuk zijn als die openbaar toegankelijk werd. Deze hut staat op een enkele kaart aangeduid als "Vogelkijkhut" en ligt in het gebied "Hemellootjes" (12).
- Het hoogste punt van het Vierhouterbos, en tevens dus ook van Vierhouten, is 't Uldert (65,3 meter boven N.A.P.). Het zou mooi zijn om een wandelpad naar dit bijzondere punt aan te leggen en daar een bankje te plaatsen met een plaquette met informatie over het gebied (19).

- Het voormalige pinetum (13) weer toegankelijk maken voor wandelaars. Deze ligt naast de reeds genoemde “Vogelkijkhut”. Men zou dit kunnen combineren in de vorm van een educatieve wandeling. Als je daar dan ook de grafheuvels bij het “Boschhuis” (17), de “holle” Niersenseweg (10), hoogste punt 't Uldert (19), de Kastanjegroep (14) en een aantal oude wallen (afscheiding van voormalige landbouwgronden) (16) in betrekt heb je een mooie natuurhistorische route. Ook het Gardenbos (particulier) (15), een zeer oud bos, zou hierin een rol kunnen spelen. En de laan die werd gepland door de Vierhouter schoolkinderen (18).
- “De Kastanjegroep” opknappen en er bankjes bij plaatsen (14).

- In het Vierhouterbos (zowel noordelijke als zuidelijke gedeelte) zijn veel brede, rechte, relatief saaie wegen destijds vooral aangelegd als brandgangen en voor een snelle afvoer van hout. Men zou graag wat avontuurlijker paden in het bos hebben, meer kronkelend en smaller. Dit verhoogt de natuurbeleving, omdat smallere paden natuurlijker aandoen dan de huidige brede “bosnelwegen”. Tot in de jaren 80 kende het Vierhouterbos nog een aantal van dit soort mooie wandelpaden, maar die zijn in de loop der jaren verwaarloosd of bewust dicht gemaakt. Een goed voorbeeld van hoe het wel kan is het onlangs opnieuw opengestelde wandelpad door het Beertjeslaar (20) (blauwe wandelroute).
- Een goede stap zou zijn om in ieder geval de historische wegen die het bos doorkruisen weer in ere te herstellen. Dit zijn:
  - Niersenseweg, de oude verbindingsweg van Vierhouten naar Niersen. Deze weg is nu ten dele opengesteld (blauwe wandelroute). Het gedeelte dat naar het raster met het Kroondomein loopt is nu grotendeels versperd.

Als men dit weer open maakt en een klaphek in het raster (21) maakt, ontstaat er een mooie verbinding met de bossen van het Kroondomein.

- Lankertsweg, oude verbindingsweg naar Gortel (9).
- De oude weg door de gebieden Tiessenhegge en Geeselpaal, deze kruist de Niersenseweg (22).
- Zuidtraa, hier zou een mooi wandelpad gemaakt kunnen worden via de Flesjesberg naar de Noorderheide (23).
- Daar waar de oranje en blauwe route samenkomen zou een verwijzing naar het dorp moeten staan. Wandelaars die trek hebben of naar de wc moeten of zoiets, kun je dan vertellen dat het dorp nog maar ca. 800 meter ver is (24).
- De grafheuvel westelijk van de Bommelskuil zichtbaar maken en duidelijker aangeven, mogelijk in combinatie met een informatiepaneel bij de Bommelskuil (8). De grafheuvel ligt vlakbij het fietspad/Gortelseweg (25).
- Bankjes plaatsen bij:
  - bij “De Kastanjegroep” (14)
  - bij “de Zesendertig Bunders” (= langs de blauwe wandelroute) (26)
  - op het hoogste punt van Vierhouten (in 't Uldert) (19).

9. DEELGEBIED ZANDENBOS

Dit gebied ligt ten noorden van Vierhouten tussen het deelgebied Samoza en Vierhoutense Heide en de rijksweg A28 in.

9.1. *Karakteristiek van het gebied*

Het gebied is een oud stuifzandgebied en kenmerkt zich door flink geaccidenteerd terrein afgewisseld door open stukken heide. Door de steile stuifzandheuvels kent het gebied grote hoogteverschillen. Tussen en over de heuvels lopen mooie slingerpaadjes (1) die intensief worden gebruikt door mountainbikers en wandelaars. Diverse wandelroutes lopen door het gebied.

In het noorden ligt het gebied “De Waschkolk” met het gelijknamige ven waar vroeger het vee in werd gewassen (2).

In het zuidwesten ligt het interessante gebied “Mythstee”, waar zich een archeologisch object bevindt, een hoefijzervormige omwalling naast een meertje (3). In vroeger tijden zou dat een offerplaats of plaats van rechtspraak zijn geweest. Een lanenster (meerdere lanen vanuit één punt) (4) herinnert nog aan het verplaatsbare spoorlijntje dat hier heeft gelegen voor houtafvoer. Het betreffende gebied is niet opengesteld en particulier eigendom.

In het westen ligt het bijzondere gebied “Ronde Huis” met muurresten en voormalige parkaanleg van het landgoed “Ronde Huis” (5). Met name de vijvers met rododendrons (6) en het coniferenbos (7) zijn druk bezochte stukjes natuurschoon.

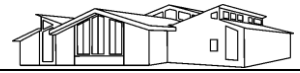
Het gebied wordt zeer intensief gebruikt voor recreatiedoeleinden. Wandelaars, fietsers, ruiters, zwemmers, dagkampeerders, enz. maken gebruik van het gebied. Voor de lokale bevolking is het een geliefde wandel- en fietsplek. De stuifheuvelds zijn geliefd bij mountainbikers, de lokale wielervereniging maakt er veel gebruik van. Dwars door het gebied lopen de Van Petersom-Ramringweg en de Margarethabosweg, in de volksmond allebei ook bekend als “De Toeristische Weg” (8).

9.2. Enige aanbevelingen/ideeën

- Het gebied Mythstee weer openstellen voor wandelaars. In ieder geval een wandelpad langs de historische wal met meertje (3).
- De voormalige Ronde Huis paardentram (Ronde Huis – Station Nunspeet / Transferium), ook wel bekend als “het lijntje van Van Vloten” in ere herstellen, eventueel met een aftakking naar Vierhouten. Dit zou een prachtige aanvulling zijn op de recreatieve mogelijkheden rond Vierhouten. Het originele rijtuigje uit 1890 bestaat nog altijd, het zou prachtig zijn als deze zou terug keren (9).

- Het Zandenbos zelf is al vrij toegankelijk. Hier hoeft weinig te gebeuren.
- Gebied “t Soerel” (weilandengebied in de scherpe bocht van de Eperweg) was vroeger bekend als herberg langs de oude Hessenweg en van de jaarlijkse schapenmarkten. De herberg is jaren geleden gesloopt, maar de oude bomen en put zijn nog aanwezig. Het zou leuk zijn de historie van het gebied op een informatiepaneel weer te geven en een wandelroute over een deel van de oude Hessenweg en langs de oude put (het oude erf) te maken. De even verderop gelegen “Leemkuil” zou daarop ook een mooie aanvulling zijn (10).
- Bankjes plaatsen bij:
  - Het gebied kent al veel bankjes doordat het intensief wordt gebruikt voor (dag)recreatie, hier zijn dus in principe geen extra bankjes nodig.

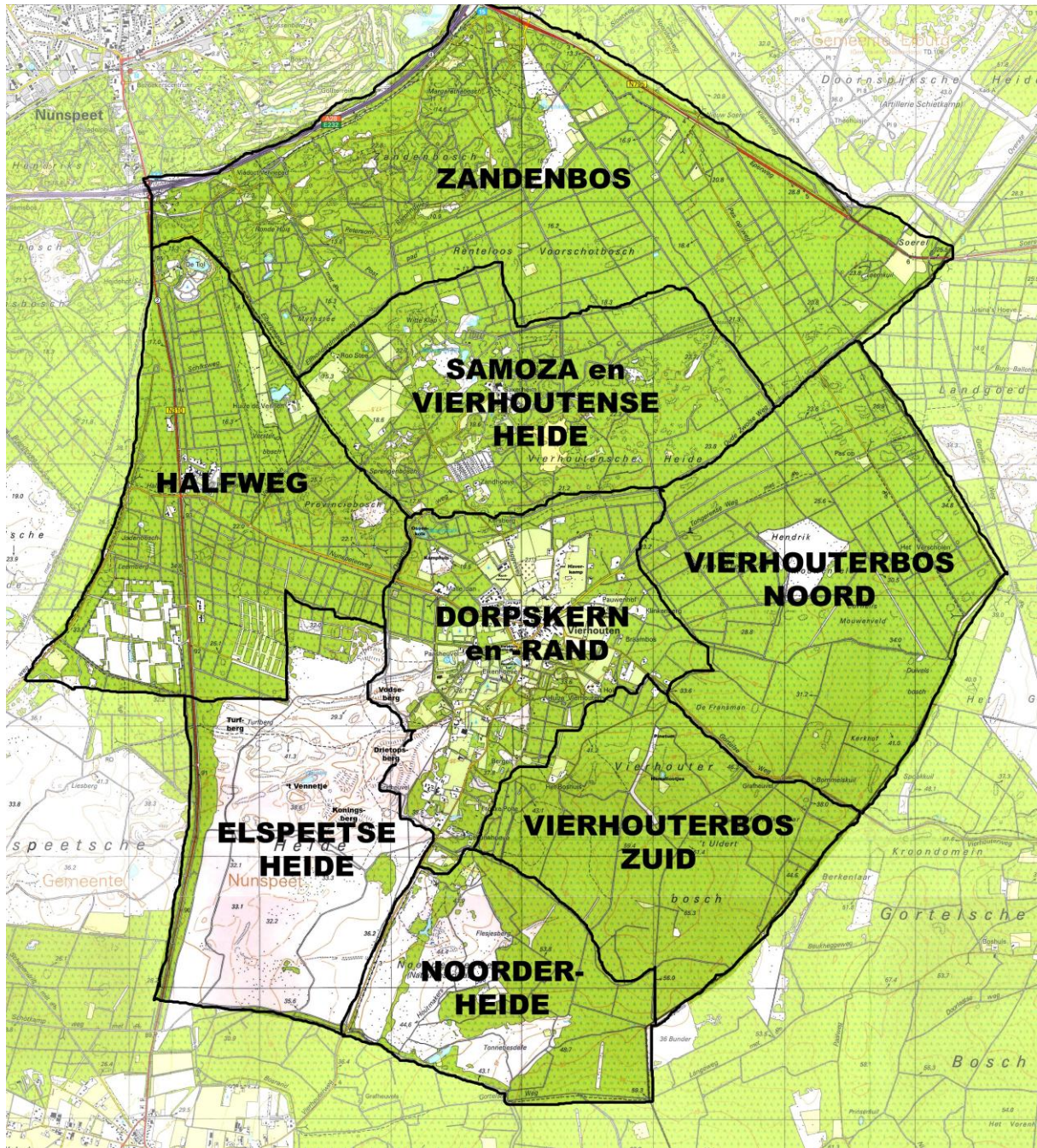

BIJLAGEN

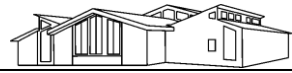

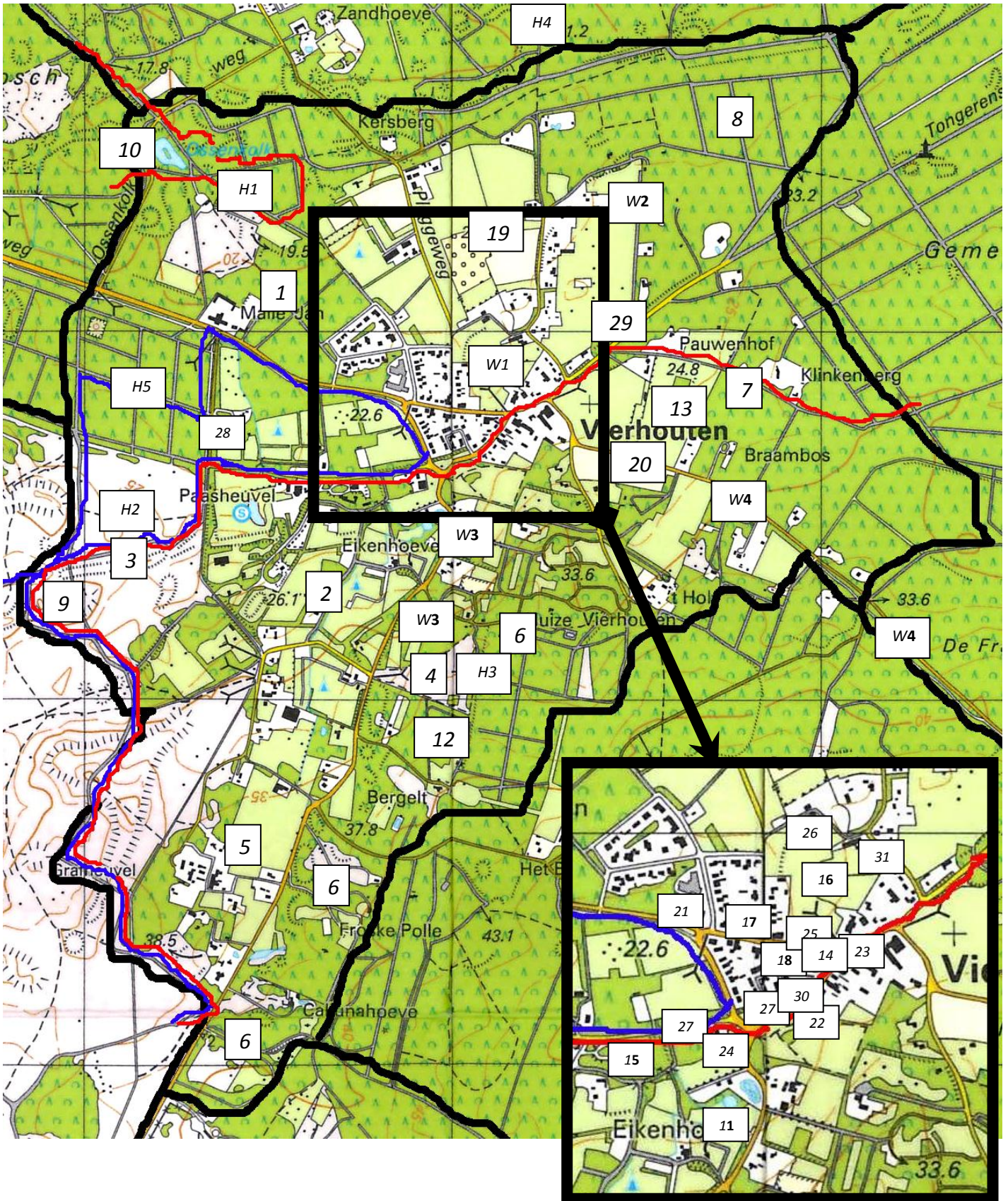
Bijlage 1: kaart Vierhouten en omgeving met deelgebieden

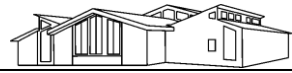

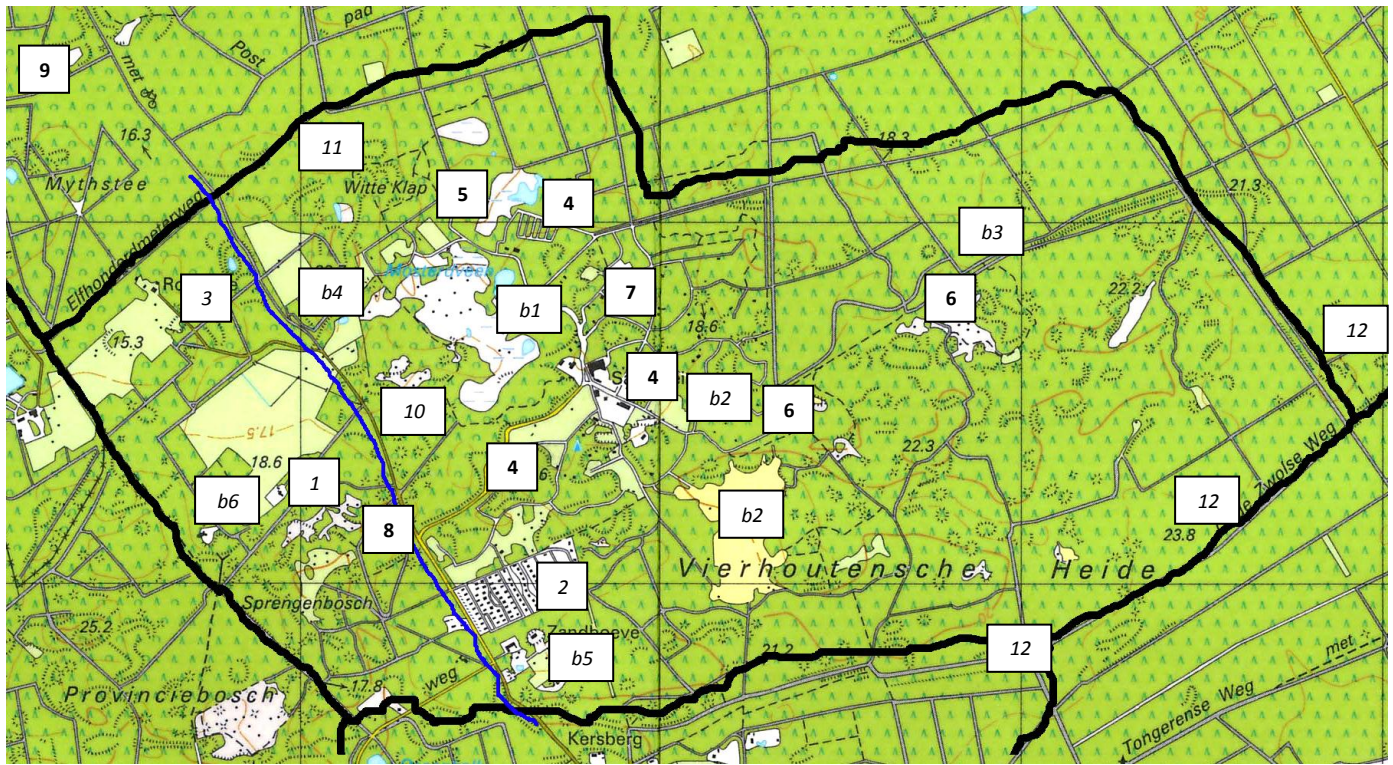
Bijlage 2: kaart deelgebied Dorpskern en –rand

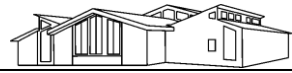

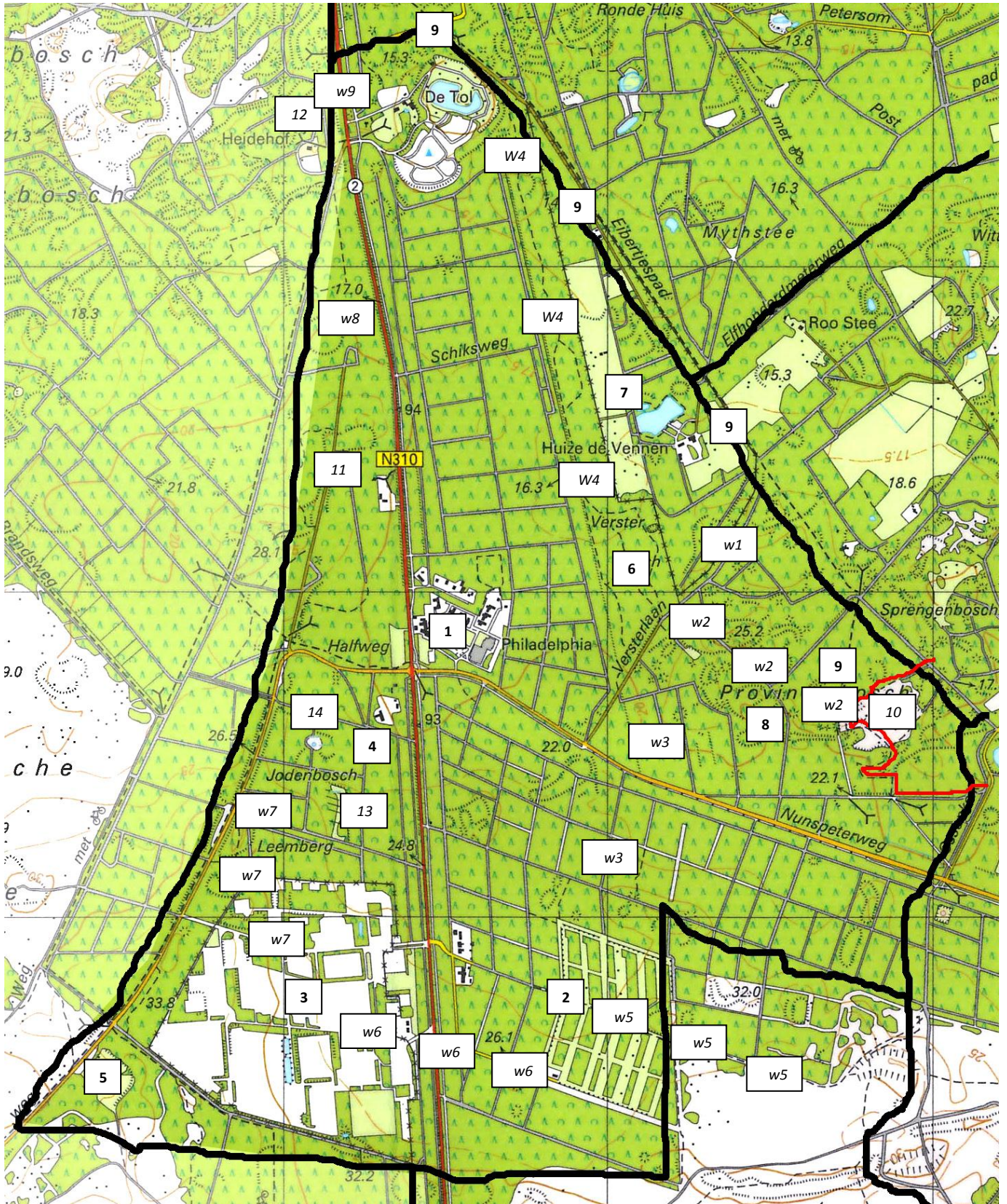
Bijlage 3: kaart deelgebied Samoza en Vierhoutense Heide

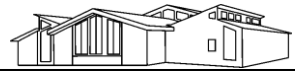

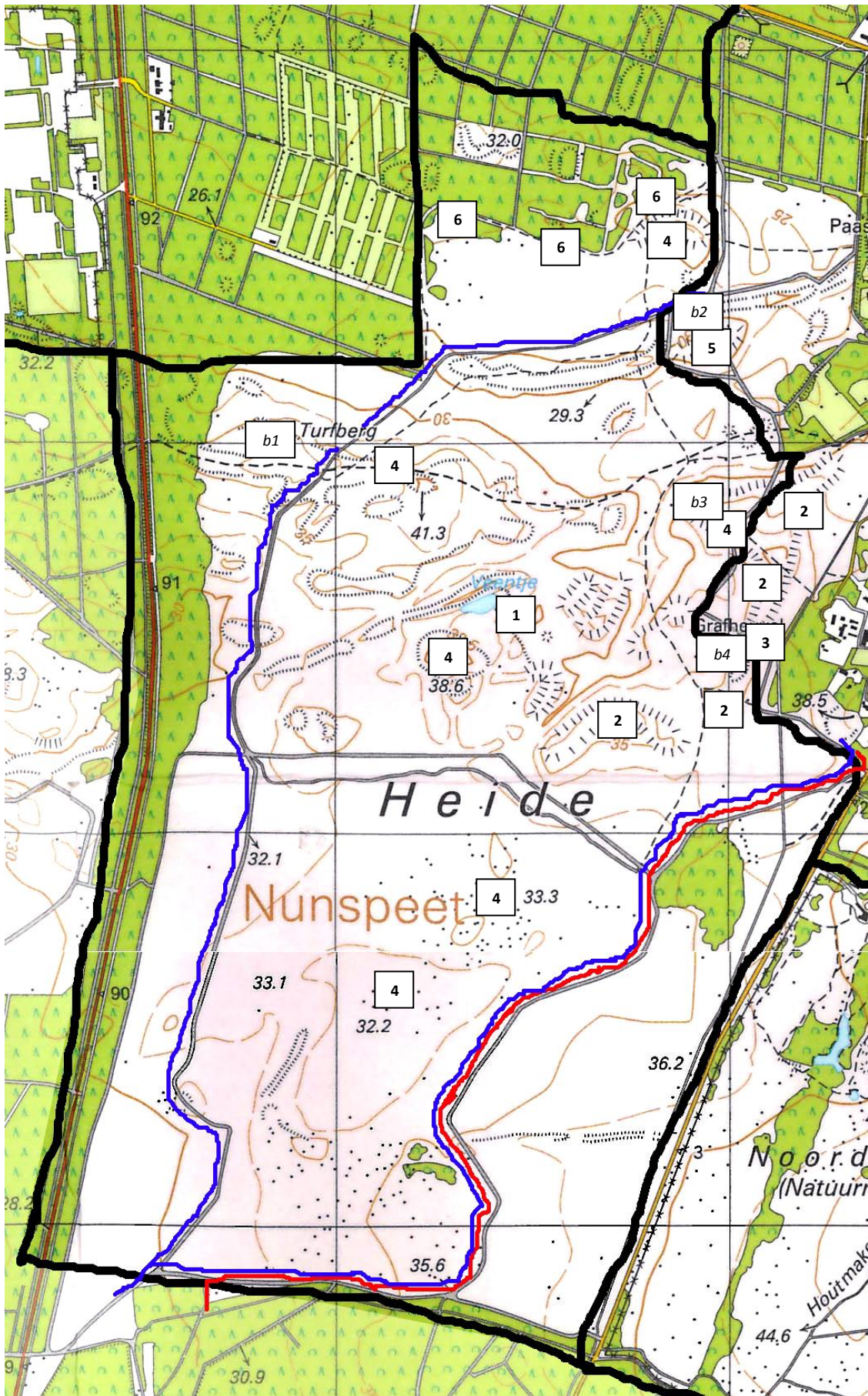
Bijlage 4: kaart deelgebied Halfweg

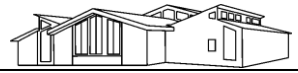

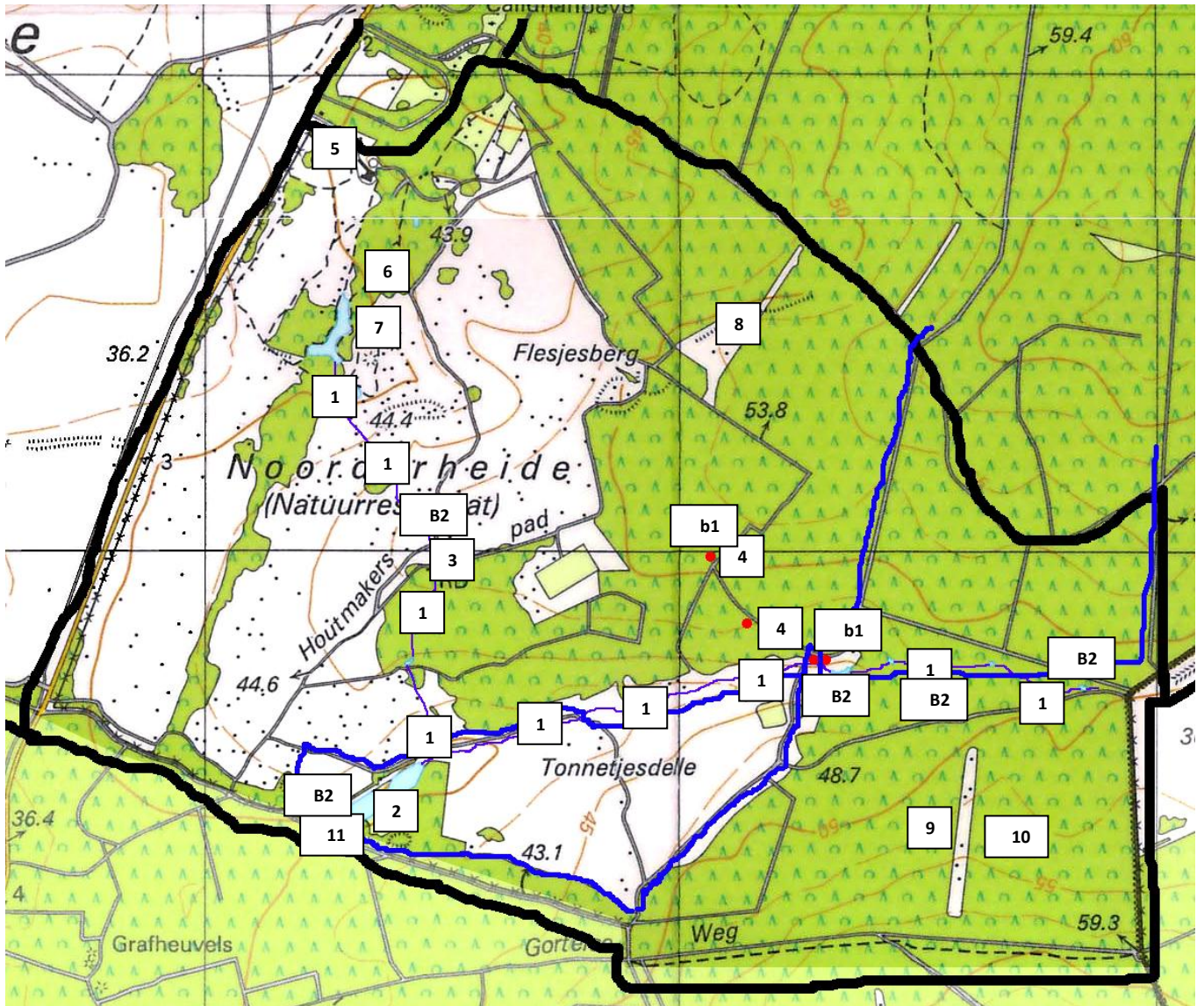
Bijlage 5: kaart deelgebied Elspeetse Heide

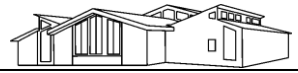

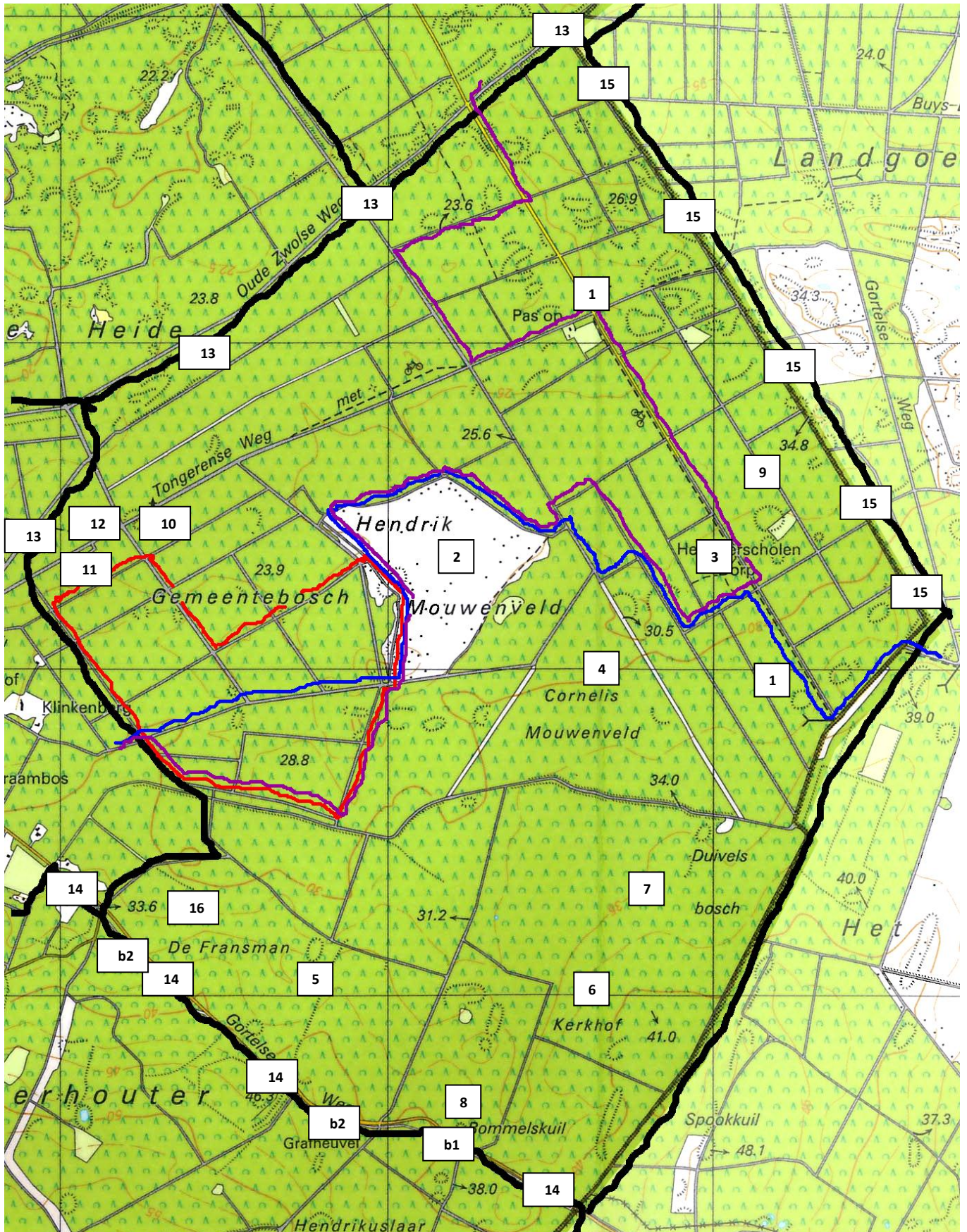
Bijlage 6: kaart deelgebied Noorderheide

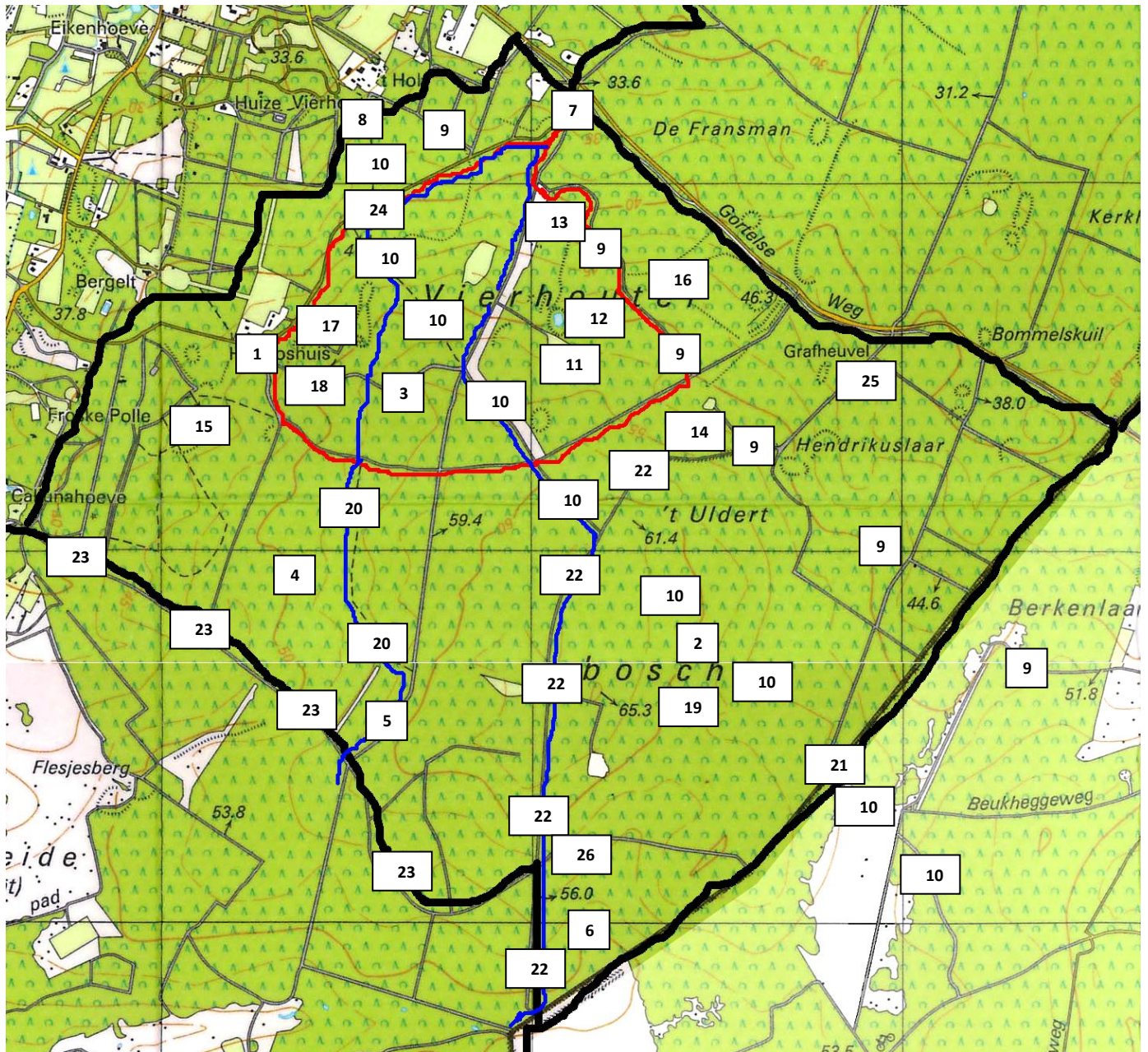
Bijlage 7: kaart deelgebied Vierhouterbos Noord

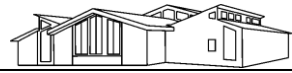

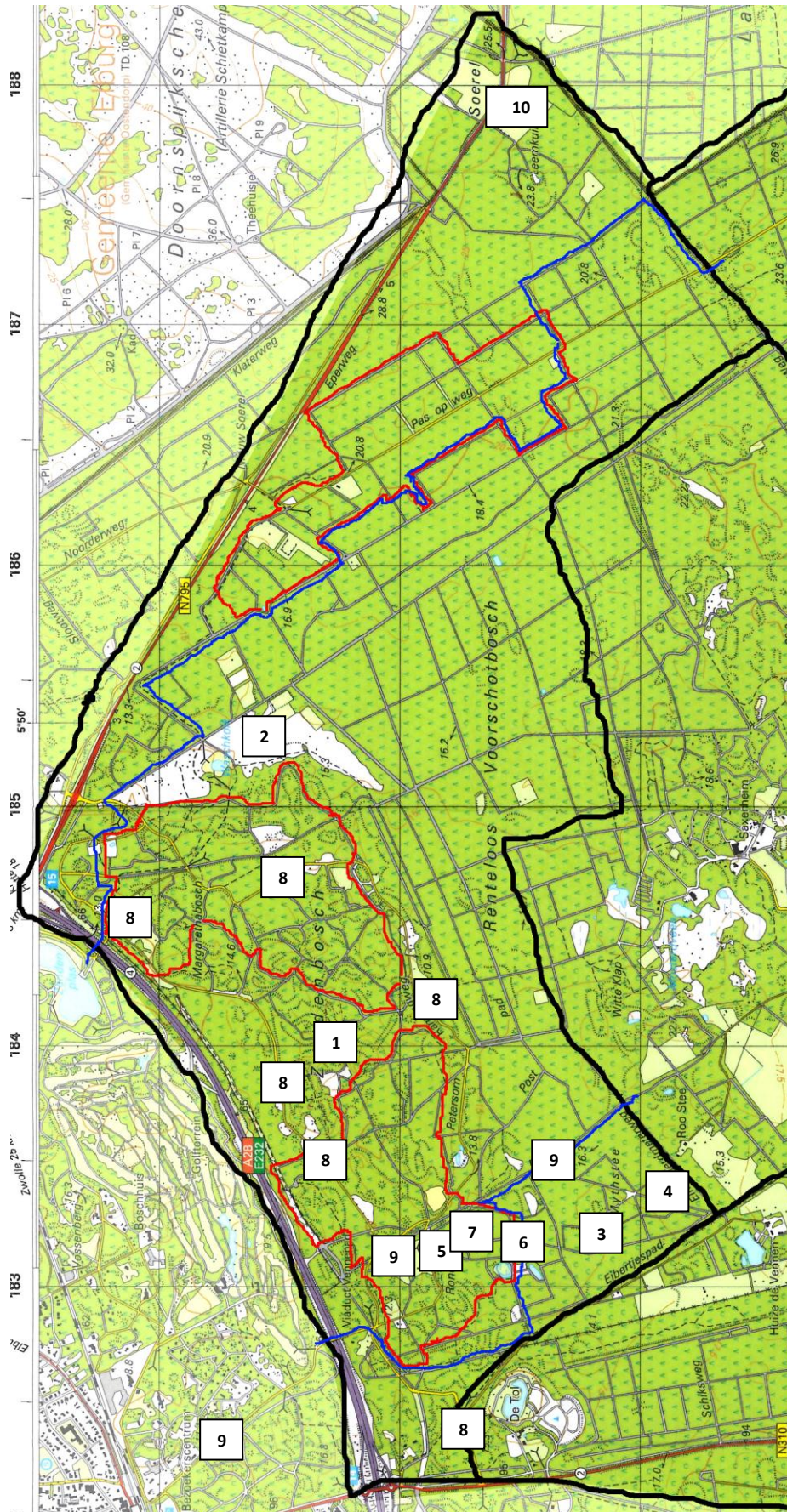
Bijlage 8: kaart deelgebied Vierhousterbos Zuid

Bijlage 9: kaart deelgebied Zandenbos

Bijlage 10: enquête ingevuld door recreanten

Er is aan recreanten en dagjesmensen de gelegenheid gegeven om een enquête over Vierhouten in te vullen en wat zij eventueel graag nog verbeterd zouden zien. Er zijn in totaal 53 formulieren ingevuld, hieronder de resultaten.

Promotie

Hoe is Vierhouten als vakantiedorp onder uw aandacht gebracht?

- Op de vakantiebeurs **(0, 0%)**
- Via het VVV **(1, 2%)**
- Anders, n.l. **(52, 98%)**
  - Via familie, kennissen of burens **(14)**
  - Ontdekt tijdens rondrijden met fiets of auto of op visite geweest **(10)**
  - Zelf gevonden of ontdekt **(6)**
  - Kampeergids ANWB of VEKABO **(5)**
  - Van horen zeggen, mond op mond reclame **(3)**
  - Via Internet **(3)**
  - Advertentie in de krant **(1)**
  - 20 jaar geleden met langlaufen geweest **(1)**
  - Al eens eerder hier op vakantie geweest **(1)**
  - Oud inwoner van gemeente Nunspeet **(1)**
  - Via bruiloft in de MalleJan **(1)**
  - Via schoolkampen **(1)**
  - Vroeger met ouders op vakantie geweest **(1)**

Zou u Vierhouten willen promoten als vakantiedorp?

- Ja **(44, 83%)**
  - Toelichting: Ligt centraal **(3)**
    - Direct na aankomst vakantiegevoel **(1)**
    - Ideaal voor rustzoekers **(1)**
    - Het is prachtig **(2)**
    - Goed bevallen **(2)**
- Nee **(4, 7%)**

Toelichting: **Het moet niet voller worden (1)**

Dorp moet rustig blijven en zijn karakter behouden (1)

- Ik weet niet **(5, 10%)**
Toelichting: **Te weinig activiteiten (2)**

Te kort verblijf (1)

Wat vindt u van Vierhouten en haar omgeving?

Prachtig, mooi, gemoedelijk, gezellig en rustig (42)

Mooie omgeving wat betreft fiets- en wandelroutes (8)

Authentiek en gezellige restaurants (1)

Leuk maar na 2 weken wel gezien (1)

Te weinig winkels (1)

Informatievoorziening

Wat vindt u van de informatievoorziening, met name informatieborden in Vierhouten?

- Goed **(36, 68%)**
- Gemiddeld **(9, 17%)**
- Slecht **(1, 2%)**
- Ik weet niet **(6, 11%)**
Toelichting: **Trek mij eigen plan (1)**

Ga voor informatie naar Nunspeet (1)

Geen gebruik van gemaakt (1)

Wat vindt u van de informatievoorziening van de VVV (indien bezocht)

in Vierhouten?

- Goed **(24, 45%)**
- Gemiddeld **(1, 2%)**
- Slecht **(0, 0%)**
- Ik weet niet **(26, 49%)**
Toelichting: **Geen gebruik van gemaakt (15)**

Is er iets dat u veranderd zou willen zien aan de informatievoorziening?

Neen (15)

Nee, we halen voldoende informatie uit de recreatiekrant (2)

Routes

Wat vindt u van de kwaliteit van de wandel-, fiets- en paardenroutes in en om Vierhouten?

- Goed **(46, 87%)**
  - Gemiddeld **(4, 8%)**
  - Slecht **(2, 4%)**
  - Ik weet niet **(0, 0%)**
- Toelichting:
- Smalle fietspaden **(1)**
  - Sommige paden worden door paarden gebruikt **(1)**
  - Paardenroutes zijn slecht **(1)**
  - Meer bankjes en schuilhutten **(3)**
  - Beter onderhouden i.v.m. varkens **(2)**

Wat vindt u van de variatie van de wandel-, fiets- en paardenroutes in en om Vierhouten?

- Goed **(47, 89%)**
  - Gemiddeld **(5, 9%)**
  - Slecht **(1, 2%)**
  - Ik weet niet **(0, 0%)**
- Toelichting:
- Goede knooppuntroutes **(1)**
  - Weinig variatie **(1)**

Wat vindt u van de hoeveelheid van de wandel-, fiets- en paardenroutes in en om Vierhouten?

- Goed **(49, 92%)**
  - Gemiddeld **(3, 6%)**
  - Slecht **(0, 0%)**
  - Ik weet niet **(0, 0%)**
- Toelichting:
- Je kunt alle kanten op **(1)**
  - Meer bankjes **(1)**
  - Meer dan genoeg **(1)**

Is er iets dat u veranderd zou willen zien aan deze routes?

- Neen **(9)**
- Knooppuntroute goede aanvulling mogelijk uitbreiding skeeler-routes **(1)**
- Meer bankjes plaatsen **(2)**
- Zijkanten onderhouden i.v.m. scootmobiel **(1)**

Meer bordjes (1)

Fietspaden verbreden (2)

Onderhoud verbeteren (2)

Fietspad dwars over de hei (1)

Bereikbaarheid

Ik ben naar Vierhouten gekomen

- Met de auto/motor (51, 96%)
- Op de fiets (0, 0%)
- Met het openbaar vervoer (0, 0%)
- Anders, (2, 4%)
  - n.l. Invalide vervoer (1)

Camper (1)

Wat vindt u van de bereikbaarheid van Vierhouten

- Goed (48, 90%)
- Gemiddeld (4, 8%)
- Slecht (1, 2%)
- Ik weet niet (0, 0%)
  - Toelichting: Er is een goede busverbinding met het spoor (2)
  - Goed bereikbaar (1)
  - Door werkzaamheden aan de weg vaak moeten omrijden (1)

Bezienswaardigheden

Heeft u in Vierhouten of omgeving bezienswaardigheden en/of evenementen bezocht?

- Ja, (35, 66%)
  - n.l. Culinair Vierhouten, preuverie (4)
  - Verscholen dorp (19)
  - Dorpshuis (1)
  - Diverse activiteiten (1)
  - Wilddag (3)
  - Musea (2)
  - Met de boswachter mee (1)

Dolfinarium (2)
Cannenburgh (1)
Eibertjesmarkt (1)
Paleis 't Loo (1)
Apenheul (1)
Zandenplas (1)
Braderie (2)
Vissersdagen (1)
Kasteel Staverden (1)

- o Nee, (14, 26%)
want Alles bekend (1)
Ik vermaak me met fietsen en wandelen (1)
We gaan veel de natuur in (3)
Geen interesse (2)
Komen voor de rust (1)
Daar houden we niet van (1)
Er is te weinig (1)

Mist u nog iets wat Vierhouten kan typeren?

Neen (7)
Wat meer verkooppunten (1)

Voorzieningen (winkels, restaurants, bank, postagentschap, fietsenverhuur etc.)

Zijn er voldoende voorzieningen voor u als gast in Vierhouten?

- o Ja (51, 96%)
- o Nee, (11, 21%)
want ik mis Een goede supermarkt (5)
Een goede slager (3)
Een goede bakker (2)
Een kapper (1)

Algemeen

Mijn verblijf in Vierhouten:

- Hotelgast **(1, 2%)**
- Campinggast **(52, 98%)**
- Pensioengast **(0, 0%)**
- Bed & breakfast gast **(0, 0%)**
- Dagbezoeker **(0, 0%)**
- Anders, n.l. **(0, 0%)** .....

Als campinggast heb ik:

- Een jaarplaats **(12, 23%)**
- Een seizoenplaats **(15, 28%)**
- Een toeristische plaats **(25, 47%)**
- Anders, **(1, 2%)** n.l. hotelgast

Ik ben iemand die:

- houdt van rust **(44, 83%)**
- houdt van uitgaan **(1, 2%)**
- houdt van wandelen **(30, 57%)**
- houdt van fietsen **(47, 89%)**
- sportief is **(10, 19%)**
- vermaakt wil worden **(0, 0%)**
- .....

Ik zit in de leeftijdscategorie:

- 16 t/m 24 jaar
- 25 t/m 35 jaar **(1, 2%)**
- 36 t/m 45 jaar **(3, 6%)**
- 46 t/m 55 jaar **(7, 13%)**
- 56 t/m 65 jaar **(19, 36%)**
- 66 jaar en ouder. **(23, 43%)**

Wat is uw gezinssamenstelling:

- Alleenstaand **(3, 6%)**
- Gezin met jonge kinderen **(1, 2%)**
- Gezin met oudere kinderen **(8, 15%)**
- Anders, **(41, 77%)** n.l. **Echtpaar (40)**

Ten slotte

Aanvullende op- en aanmerkingen:

Fantastische omgeving vriendelijkheid en gezelligheid **(1)**

Weinig vertier **(1)**

Gezellig, overzichtelijk, knus, zeer aantrekkelijk. Laat dat zo!!!**(1)**

Boerenschuur vinden wij een aanwinst **(1)**.

Vierhouten zo laten **(4)**

Knooppunten ideaal **(1)**

Prachtige omgeving, kom voor het wild **(1)**

Alles prima **(1)**

Dit gebied is prachtig en we komen nog een keer terug **(1)**

Het karakter van het dorp niet veranderen. Onderhoud fietspaden beter **(1)**

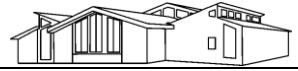
Er zijn heel veel goede fietspaden maar ook slechte **(1)**

Een goed en veilig wandelpad langs de Elspeterbosweg naar Vierhouten **(1)**.

Aanfluiting dat er zo'n slechte supermarkt is **(1)**

Verhoging verkeersveiligheid in het dorp voor fietsers, eenrichtingsverkeer onderzoeken, parkeerstroken voor de auto's. Snelheidsbeperkingen aanbrengen Gortelseweg en Elspeterbosweg. **(1)**

Meer vrolijke muziek **(1)**

Bijlage 11: Actiepunten en prioritering

Bijlage 11 bevat 4 pagina's (externe Excel-file).

Bijlage 11: Actiepunten en prioritering per deelgebied

In onderstaande tabellen zijn alle actiepunten uit het rapport genoemd. De tabellen zijn ingedeeld naar deelgebied.

Per actiepunt is aangegeven wat de prioriteit is van een punt en welke personen/instaties hierbij betrokken zouden moeten worden.

De tabelnummers komen overeen met de hoofdstuknummers in dit rapport. De eerste tabel behandelt algemene actiepunten die op alle gebieden van toepassing zijn.

Uitgebreidere omschrijvingen van de actiepunten zijn terug te vinden in de bijbehorende hoofdstukken.

Deze lijst kan dienen als leidraad en afstreeplijst bij uitvoering en realisatie van de actiepunten uit het rapport.

Verklaring prioritering: 1 = zeer belangrijk 2 = belangrijk 3 = gewenst

Verklaring afkortingen:

GEM Gemeente Nunspeet

SBB Staatsbosbeheer

DGS Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten (bestuur)

PART Particuliere grondeigenaren

VRIJW Vrijwilligers

OVERIG Alle andere personen/instaties, die hiervoor niet zijn genoemd, bijvoorbeeld ondernemers

1. Algemeen

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Gereed (afvinken)	
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG				
1a	Nieuwe ruiterroutes, maar dan avontuurlijker en kronkelender	X			X	X		X						
1b	Versterking landschapselementen	X			X	X		X						
1c	Minder hekken en verbodsborden in de natuur	X			X	X		X				geen		
1d	Bos en heide goed toegankelijk houden voor hulpdiensten en rekening houden met brandveiligheid (o.a. brandgangen vrijhouden)	X			X	X						geen		
1e	Aanwezigheid van voldoende waterputten voor brandpreventie in het buitengebied is noodzakelijk	X			X	X								
1f	Stoppen met het afsluiten van wegen en paden	X			X	X						geen		
1g	In bepaalde gebieden het struinen (= van de paden af) toestaan	X			X	X						geen		
1h	Op ontsluitingswegen startpunten wandel-, fiets- en overige routes aangeven	X			X	X								

2. Deelgebied Dorpskern- en -rand

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)	
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG				
2a	Centraal punt in het dorp maken (soort dorpsplein of brink), combineren met een betere informatievoorziening (overzicht activiteiten, startpunt wandelroutes, etc.) voor inwoner en toerist	X			X		X			X	Ondernemers			
2b	Behouden van bijzondere stukjes dorpschoon	X			X		X	X		X				
	Uitbreiden en behoud wandelmogelijkheden in de kern:													
2c	* behoud openstelling van oude binnendoorwegen en -paden (Berghuizersteeg, Oude Eperweg)	X			X		X	X						
2d	* uitbreiding: pad door de Knollenkamp, langs de Veensloten naar Plaggeweg en Waskolkweg	X			X		X	X						
2e	* uitbreiding: weg over de Haverkamp weer openstellen voor wandelaars en fietsers		X		X		X	X						
2f	* uitbreiding: doortrekken pad langs Elspeterbosweg, langs restaurant Boerenschuur naar het heideveld op de Booneberg / camping Beans-Hill	X			X		X	X						
2g	Doortrekken van het fietspad langs de Gortelseweg tot in Vierhouten	X			X		X	X						
2h	Openluchttheater en Zonnehel op camping De Paasheuvel restaureren en frequenter gebruiken			X				X		X	Paasheuvelgroep			

2i	Vermindering van straatverlichting en/of meer toepassen energiezuinige verlichting		X		X					X			
2j	Meer hondenlosgebieden langs de randen van het dorp			X	X	X							
2k	Opknappen, bankjes (her-)plaatsen en in ere herstellen van de bijenstal aan de Tongerenseweg		X		X			X					
2l	Beter zichtbaar maken en beter onderhouden van het ven de Ossenkolk	X			X				X	X	Oranje-IJsvereniging	geen (vrijwilligers)	
2m	Realiseren van een ontmoetingsplek voor de jeugd ergens in het dorp	X			X		X		X		Tienerclub		
2n	Plaatsen bankjes op diverse locaties	X			X		X		X	X	Ondernemers		

3. Deelgebied Samoza en Vierhoutense Heide

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
3a	Sprengbos beter toegankelijk maken (extra uitgang in het bosgebied tegenover Samoza)		X					X					
3b	Openstellen van (een deel van) de landgoederen Zandhoeve, Roostee en Mythstee	X					X	X					
3c	Aangeven witte wandelroute vanaf de Plaggeweg (handwijzer plaatsen bij oude ingang Mosterdveen)		X		X								
3d	Meer wandelmogelijkheden in/door het Mosterdveen (knuppelpaden)	X			X								
3e	Wandelpad langs veenplas Vlasmeeer weer openmaken	X			X				X			geen (vrijwilligers)	
3f	Duidelijke, uitgezette wandelroute realiseren door het gebied "Vierhoutense Heide"	X						X					
3g	Historische Hessenweg/Oude Zwolseweg herstellen en informatiepaneel plaatsen	X			X	X							
3h	Ruiterroute Plaggeweg doortrekken (doorsteek Samoza naar Ronde Huis)	X			X	X							
3i	Plaatsen bankjes op diverse locaties		X		X			X					

4. Deelgebied Halfweg

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
4a	Doorlopende ruiterroute realiseren tussen camping De Tol en Vierhouten	X			X	X							
4b	Meer ruiterroutes door het gebied "Halfweg"		X		X								
4c	Historische Versterlaan weer open maken (verbinding met Eibertjespad en kleine heideveld)	X			X								
4d	Doortrekken wandelpad Versterbos (nabij huize De Vennen) richting Nunspeet	X			X								
4e	Realiseren van een rechtdoorlopende oversteek tussen Provinciebosch en voormalig munitiedepot			X	X								
4f	Doorsteek vanaf voormalig munitiedepot naar informatiebord Generaal Winkelankazerne			X	X								
4g	Wandelpad realiseren over voormalig kazerneterrein richting Jodenbosch			X	X								
4h	Wandelpad ten westen van N310 doortrekken richting Nunspeet			X	X								
4i	Overstekend wandelpad realiseren vanaf driesprong Van Petersom-ramringweg/N310 richting Hendriksand			X	X								

5. Deelgebied Elspeetse Heide

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
5a	Uitkijktoren op de Vodseberg			X	X								
5b	Vennetje weer toegankelijk/zichtbaar maken voor wandelaars (wandelpad over heuvelrug)	X			X		X						
5c	Meer smalle, slingerende wandelpaden over de heide, i.p.v. brede heidewegen	X			X								
5d	Pad langs Elspeetse Heide naar kleine heideveld en naar voormalig munitiedepot weer in ere herstellen		X		X								
	Plaatsen bankjes op diverse locaties:												
5e	* hoogste punten fietspad richting Stakenberg (b.v. Turfberg)	X			X				X				
5f	* op de Vodseberg	X			X				X				
5g	* op de Drietopsberg		X		X				X				
5h	* op meerdere punten langs de wandelroute		X		X				X				
5i	* bij de replicagrafheuvel	X			X				X				

6. Deelgebied Noorderheide

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
6a	Herstellen waterwerken en piramides	X				X			X				
6b	Plaatsen bord/paneel met informatie over de waterwerken en piramides	X				X			X				
6c	Wandelen langs volledige beekloop en piramides mogelijk maken (nu is dat nog deels rustgebied) en op diverse plekken bankjes plaatsen	X				X			X				
6d	Klaphek plaatsen (of raster verwijderen) bij Tonnetjesdelle (wandelmogelijkheid naar Elspeterbos/Elspeetse Heide)	X				X		X	X		Van Beuningen (Elspeterbos)		
6e	Wandelroute over de Flesjesberg realiseren		X			X							
6f	Handhaven rustgebied in het gebied "De Wildernis"	X				X							
6g	Openstellen (deel van) particuliere landgoed Noorderheide (met name de waterwerken/vijver Diependel)		X					X					

7. Deelgebied Vierhousterbos-Noord

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
7a	Natuurlijke speeltoestellen plaatsen op het recreatieveldje aan de Tongerenseweg	X				X			X				
7b	Historische Bommelskuil toegankelijker maken voor wandelaars en fietsers en informatiepaneel plaatsen	X				X			X		paneel laten sponsoren ?		
7c	Wildkijkscherm verplaatsen naar betere locatie			X		X							
7d	Voorkomen dat bospaden kapot worden gereden door (terrein)auto's	X				X							
7e	Wandelroute realiseren over het heuvelachtige bospad op de grens met landgoed Welna	X				X							
7f	Wandelpad realiseren door de historische gebieden Fransman, Heilig Huis, Duivelsbos en Kerkhof (zie ook actiepunt 8l)	X				X			X				
7g	Plaatsen bankjes op diverse locaties (bij Bommelskuil en langs fietspad)		X			X			X				

8. Deelgebied Vierhouterbos-Zuid

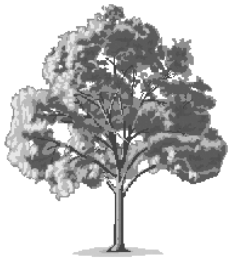
Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
	Diverse acties, met mogelijkheid om deze onderdelen te koppelen tot een educatieve wandelroute (actiepunt 8l):												
8a	Wildkijkhut met ven ("Vogelkijkhut") in gebied Hemellootjes openstellen	X											
8b	Hoogste punt Vierhouten 65,3 NAP (Vierhouterbos, 't Uldert) toegankelijk maken en een bankje en paneel plaatsen met informatie over het omringende gebied.	X											
8c	Pinetum in ere herstellen en toegankelijk maken voor wandelaars	X											
8d	Kastanjegroep beter zichtbaar maken en hier bankjes bij/onder plaatsen	X											
8e	Gardenbos (met zeer oude eikenstrubben) weer openstellen en toegankelijk maken	X				X		X					
8f	Grafheuvel westelijk van de Bommelskuil zichtbaar maken en duidelijker aangeven.												
	Historische wegen in ere herstellen:												
8g	* Niersenseweg naar Kroondomeinen weer geheel open maken en klaphek maken in raster naar Kroondomeinen	X				X			X	X	Kroondomeinen		
8h	* Lankertsweg naar Gortel herstellen		X			X			X	X	Kroondomeinen		
8i	* de oude weg door de gebieden Tiessenhegge en Geeselpaal (deze kruist Niersenseweg) weer open maken		X			X			X				
8j	* Zuidtraa weer open maken met eventueel een mogelijkheid tot wandelen via de Flesjesberg naar de Noorderheide (zie ook actiepunt 6e)		X			X			X				
8k	Educatieve wandeling realiseren over, door en langs de actiepunten 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f, 8g, 8i en de grafheuvels bij het Boschhuis, oude landbouwwallen en de laan geplant door Vierhouter schoolkinderen. Mogelijk uitbreiden met historische locaties Bommelskuil, Fransman, Heilig Huis, Duivelsbos en Kerkhof (zie deelgebied "Vierhouterbos-Noord"). Er ontstaat dan een prachtige cultuur- en natuurroute.	X				X	X		X	X	Inschakelen Heemkundige Vereniging Nuwenspete (historie)		
8l	Bankje plaatsen bij de Zes-en-dertig Bunders (= langs blauwe wandelroute)			X		X			X				
8m	Verwijzing vanaf grintweg (bij samenkomst oranje en blauwe wandelroute) naar Vierhouten-Dorp					X							
8n	Startplek wandelroutes Vierhouterbos (Gortelseweg) beter aangeven vanaf de weg				X	X							

9. Deelgebied Zandenbos

Volgnr. actie	Omschrijving actiepunt	Prioritering			Actie door/met medewerking van						Opmerkingen	Benodigd budget	Uitgevoerd (afvinken)
		1	2	3	GEM	SBB	DGS	PART	VRIJW	OVERIG			
9a	Gebied Mythstee weer openstellen voor publiek (in het bijzonder de historische wal en het meertje)	X						X					
9b	Ronde Huis paardentram in ere herstellen		X		X	X				X	Nuwenspete, exploitant		
9c	Voormalig erf 't Soerel (herberg langs oude handelsroute) toegankelijk maken voor wandelaars (informatiepaneel)			X		X							
9d	Leemkuil nabij 't Soerel toegankelijk maken voor wandelaars			X		X							

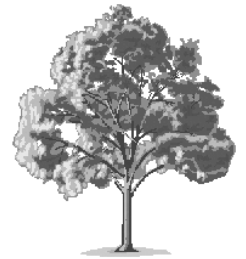

COLOFON

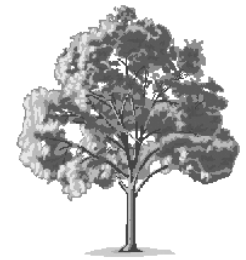
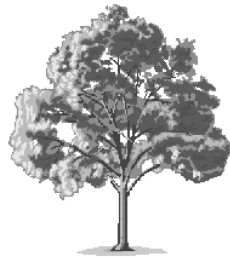

VERENIGING DORPSGEMEENSCHAP VIERHOUTEN

Secretariaat:
Niersenseweg 9
8076 PW Vierhouten

E-mail: info@dorpvierhouten.nl
Website: www.dorpvierhouten.nl

Werkgroep:

Ad Blanker
Carla Kuijpers
Brenda Nauta
Gerrit van Ruler
Wilco van den Top
Henk van Vliet

Fotografie & Lay-out:

Wilco van den Top

© Mei 2011, Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten

VERENIGING DORPSGEMEENSCHAP VIERHOUTEN

-

COMMISSIE VERKEER EN VEILIGHEID

&

DORPSAANZICHT

**Prioriteiten, Knelpunten,
Aanpassingen en Aanbevelingen**

Inhoudsopgave

1.	INTRODUCTIE	4
2.	VISIE VERKEER EN VEILIGHEID & DORPSAANZICHT	5
3.	PRIORITEITEN	6
4.	VERKEER EN VEILIGHEID	7
4.1	VERKEERSVEILIGHEID EN -OVERLAST	7
4.1.1	<i>Snelheid</i>	7
4.1.2	<i>Fietsers</i>	8
4.1.3	<i>Voetgangers</i>	8
4.1.4	<i>Inrichting</i>	9
4.1.5	<i>Parkeren</i>	10
4.1.6	<i>Motoren</i>	11
4.1.7	<i>Vrachtverkeer</i>	11
5.	DORPSAANZICHT	12
5.1	DORPSKERN VIERHOUTEN	12
5.2	GROEN	12
6.	OVERZICHT PRIORITEITEN, KNELPUNTEN, AANPASSINGEN EN AANBEVELINGEN.....	13
7.	TIJDSLIJNEN.....	16
8.	VERGADERSHEMA	17
APPENDIX A	GEMEENTELIJK MEETRAPPORAT NOVEMBER/DECEMBER 2008	18
APPENDIX B	OVERZICHTSKAART VIERHOUTEN	21
APPENDIX C	VOORBEELDEN INRICHTING	22
APPENDIX D	VERKEERSVEILIGHEIDSADVIES REGIONAAL BELANG VELUWE & VALLEI (RBVV).....	24

Tabellen

Tabel 1 - Knelpunten per prioriteit Verkeer en Veiligheid	13
Tabel 2 - Knelpunten per prioriteit Dorpsaanzicht	14
Tabel 3 - Aanpassingen en aanbevelingen per onderwerp Verkeer en Veiligheid	14
Tabel 4 - Aanpassingen en aanbevelingen per onderwerp Dorpsaanzicht	15
Tabel 5 - Relatie Dorpsplan en aanpassingen en aanbevelingen	15
Tabel 6 - Tijdslijnen aanpassingen en aanbevelingen Verkeer en Veiligheid	16
Tabel 7 - Tijdslijnen aanpassingen en aanbevelingen Dorpsaanzicht	16
Tabel 8 - Vergaderschema	17

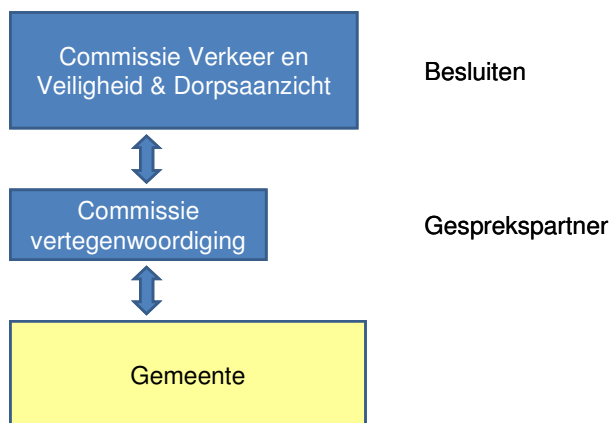
Documentbeheer:

Versie	Datum	Wijzigingen
1	08/12/2008	Initiële versie
2	14/12/2008	Update commissievergadering 14/12/2008
3	14/01/2009	Update commissievergadering 14/01/2009
4	28/01/2009	Update commissievergadering 28/01/2009
5	04/03/2009	Update commissievergadering 04/03/2009
6	18/03/2009	Update commissievergadering 18/03/2009
Finale	20/05/2009	Finale versie commissievergadering 20/05/2009

Commissie Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht:

Naam	email	Telefoon	Functie
Berkouwer, Joke	joke@berkouwer.nl	0577-411242	lid
Blanker, Ad	adenels@chello.nl	0577-840091	lid
Boerema, Jos	J.Boerema5@kpnplanet.nl	0577-411488	lid
Hooghordel, Gerda	G.Hooghordel@kpnplanet.nl	0577-411438	voorzitter
Schaap, Klaas	fam.cordero@hetnet.nl	0577-411378	lid
Nauta, Brenda	brouwernauta@hetnet.nl	0577-411038	lid
Tap, Paul	p.tap@upcmail.nl	0577-841126	lid
Top, Wilco van den	wvdvt@yahoo.com	0577-795010	lid
Verburg, Miek	miekverburg@xs4all.nl	0577-411040	secretaris
Dhr. E.H. Wilke			Bestuurslid RBVV

Communicatieplan:

Gemeente Nunspeet:

Naam	email	Telefoon	Functie
Klerks, Robert	r.p.r.klerks@nunspeet.nl	0341-259316	verkeerskundige
Krisman, Frank	f.h.krisman@nunspeet.nl	0341-259428	civieltechnisch medewerker

1. INTRODUCTIE

Meer dan een jaar lang is, op initiatief van onze dorpsvereniging in Vierhouten, een werkgroep bezig geweest om een goed Dorpsplan voor Vierhouten op te stellen. Het enthousiasme daarvoor was en is groot, mede door de verwachtingen die hierbij door het College van B&W Nunspeet waren gewekt. Zowel in apart daartoe belegde bijeenkomsten als ook in gesprekken met de bewoners afzonderlijk, zijn allerlei aandachtspunten herhaaldelijk naar voren gebracht.

De door onze dorpsvereniging ingestelde commissie ad hoc heeft de cruciale punten voor wat betreft Verkeer, Veiligheid en Dorpsaanzicht in dit document nader uitgewerkt.

Het uitgangspunt daarbij is en was ons aller mening dat Vierhouten geen woonwijk is die "dichtgetimmerd kan worden", maar een dorpskern blijft met een eigen karakter en dynamiek!

Dit eigen karakter en deze dynamiek zijn neergelegd in Hoofdstuk 2 "Visie Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht".

Dit document bevat een overzicht van prioriteiten, knelpunten, aanpassingen en aanbevelingen ten aanzien van Verkeer, Veiligheid en Dorpsaanzicht, dient als OVERLEGSTUK naar de gemeente Nunspeet en is bedoeld als werkdocument.

De opzet van het document is als volgt:

- Hoofdstuk 2 geeft de visie op Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht
  - Hoofdstuk 3 geeft een indeling van de prioriteiten met een onderverdeling naar hoofdonderwerpen;
  - Hoofdstuk 4 geeft een indeling van de hoofdonderwerpen met detaillering van de knelpunten, aanpassingen en aanbevelingen betreffende Verkeer en Veiligheid;
  - Hoofdstuk 5 geeft een indeling van de hoofdonderwerpen met detaillering van de knelpunten, aanpassingen en aanbevelingen betreffende Dorpsaanzicht;
  - Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de prioriteiten, knelpunten, aanpassingen en aanbevelingen in relatie met het gemaakte dorpsplan;
  - Hoofdstuk 7 geeft een mogelijke aanzet voor de tijdslijnen, waarbinnen genoemde aanpassingen en aanbevelingen gerealiseerd zouden kunnen worden;
  - Hoofdstuk 8 geeft een aanzet tot een vergaderschema, voor besprekingen met de gemeente.
-
- Appendix A Gemeentelijk meetrapport november/december 2008;
  - Appendix B Overzichtskartaal Vierhouten;
  - Appendix C Voorbeelden inrichting;
  - Appendix D Verkeersveiligheidsadvies Regionaal Belang Veluwe & Vallei (RBVV).

2. VISIE VERKEER EN VEILIGHEID & DORPSAANZICHT

Vierhouten als dorp

Het karakter van het dorp en de omgeving moet kleinschalig en ‘groen’ zijn en blijven. De dynamiek van het dorp is gelegen in het feit dat Vierhouten een geliefde trekpleister is voor vele soorten toeristen, dagjesmensen (wandelaars, fietsers) en mensen die blijven overnachten in het dorp (campinggasten, hotelgasten). Een deel van het dorp verkrijgt haar inkomsten (in)direct uit de recreatie. Tegelijkertijd wonen zo’n 700 mensen in het dorp en is het noodzakelijk dat juist voor hen het woongenot en de leefbaarheid in Vierhouten niet verder aangetast, maar verbeterd worden.

Vanuit het Dorpsplan Vierhouten zijn drie werkgroepen ontstaan om een aantal onderwerpen nader uit te werken, namelijk “verkeer en veiligheid & dorpsaanzicht”, “wonen en voorzieningen” en “buitengebied en recreatie”.

In dit document vindt u de resultaten van de werkgroep “verkeer en veiligheid en dorpsaanzicht”.

Feitelijke uitgangspunten bij het opstellen van dit document zijn:

- Vierhouten is een klein, toeristisch dorp.
- Door de kern van het dorp lopen doorgaande wegen met een regionale functie.

Verkeer en veiligheid

Voor de veiligheid van zowel de inwoners van het dorp als van de duizenden toeristen die op jaarbasis Vierhouten bezoeken is het noodzakelijk dat er in de dorpskern rustig (max. 30 km/u) gereden wordt. De huidige snelheidsremmende maatregelen voldoen volstrekt niet. Deze maatregelen zijn in de jaren negentig van de vorige eeuw aangebracht. De huidige verkeersintensiteit noopt tot andere snelheidsremmende voorzieningen. Geparkeerde auto’s langs de wegen leiden tot onoverzichtelijke en onveilige situaties. Het parkeerbeleid binnen de kern moet herzien worden.

Doel hierbij is het creëren van een rustig verkeersbeeld waardoor inwoners en toeristen zich veilig kunnen voortbewegen door het dorp.

Dorpsaanzicht

De bebouwde kom van het dorp wordt doorkruist door doorgaande wegen. Eén van de effecten hiervan is dat de kern niet een ‘gezellige’ uitstraling heeft. Hoewel de verschillende restaurants als het ware de wegen omzomen met hun terrassen, zou het een extra dimensie aan de dorpskern geven als er wat meer aankleding aangebracht zou worden. De kern wordt daardoor ook beter herkenbaar als dorpskern. Dat zou ook direct gunstige gevolgen kunnen hebben voor de verkeerssnelheid. Als namelijk visueel duidelijk is dat je een dorpskern inrijdt, verminder je je snelheid vanzelf.

In dit document zijn een aantal knelpunten op een rij gezet. Omdat de Gemeente Nunspeet herhaaldelijk heeft aangegeven het Dorpsplan Vierhouten als een bouwsteen voor haar gemeentelijk beleid te willen zien, spreken wij hierbij de verwachting uit dat de knelpunten uit het plan daadwerkelijk op korte termijn aangepakt gaan worden met de voorgestelde aanpassingen.

3. PRIORITEITEN

Het dorpsplan bevat voor de onderwerpen Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht een groot aantal knelpunten, aanpassingen en aanbevelingen. In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de prioriteiten zijn op hoger niveau en een nadere onderverdeling in hoofdonderwerpen per prioriteit. De nadere uitwerking wordt gedaan in de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 4 Verkeer en Veiligheid
- Hoofdstuk 5 Dorpsaanzicht

De prioriteiten zoals voortvloeiend uit het Dorpsplan zijn als volgt:

Verkeer en Veiligheid

1. **Verkeersveiligheid en -overlast**, met als hoofdonderwerpen:

- *Snelheid* 4.1.1
- *Fietsers* 4.1.2
- *Voetgangers* 4.1.3
- *Inrichting* 4.1.4
- *Parkeren* 4.1.5
- *Motoren* 4.1.6
- *Vrachtverkeer* 4.1.7

Dorpsaanzicht

1. **Dorpskern**, met als hoofdonderwerp:

- *Dorpskern Vierhouten* 5.1

2. **Groen**, met als hoofdonderwerp:

- *Groen* 5.2

4. VERKEER EN VEILIGHEID

Dit hoofdstuk geeft per hoofdonderwerp aan wat de knelpunten zijn en de aanpassingen en aanbevelingen ten aanzien van oplossen van deze knelpunten, betreffende Verkeer en Veiligheid. De volgorde van behandeling is in overeenstemming met de prioriteiten zoals aangegeven in Hoofdstuk 3.

4.1 VERKEERSVEILIGHEID EN -OVERLAST

Ten aanzien van verkeersveiligheid en -overlast zijn de volgende hoofdonderwerpen geïdentificeerd:

- Snelheid
- Fietsers
- Voetgangers
- Inrichting
- Parkeren
- Motoren
- Vrachtverkeer

4.1.1 Snelheid

Ten aanzien van **snelheid**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Er wordt harder gereden dan de toegestane snelheid, wat gevaar oplevert voor het overige verkeer in het bijzonder voor kinderen en ouderen.
- Snelheidsbeperkende maatregelen zijn niet toereikend.

Noot: Zie ook Appendix A voor meetrapport november / december 2008.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn de volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Snelheidsbeperkende maatregelen, door een combinatie van:
  - **Verhoogde verkeersvlakken** met asfaltbekleding, afgestemd op de maximum snelheid, zoals op:
    - Hoek Nuns peterweg / Ganzenakkers
    - Nuns peterweg / Plaggeweg
    - Plaggeweg / Hertlaan
    - Hoek Gortelseweg / Nuns peterweg / Elspeterbosweg
    - Uitrit Eikenwal
    - Hoek Dorpshuis + 't Frusselt (parkeren Dorp)
    - In- en uitrit toekomstig parkeerterrein hoek Nuns peterweg/Ganzenakkers (Nuns peterweg ter hoogte Noordkampen)
    - Kruising Nuns peterweg / Noordkampen

Noot: ruimtes tussen de verkeersvlakken nader te bespreken

– **Optische wegversmalling**, zoals:

- Gekleurde fietsuggestiestroken of lijnen op het wegdek, waarbij huidige wegversmallingen op de Nunspeterweg (ter hoogte Novice) en de Ganzenakkers dienen te vervallen.

– **Aanpassing kruispunten**, zoals:

- Kruispunt Nunspeterweg / Ganzenakkers
- Kruispunt Nunspeterweg / Gortelseweg / Elspeterbosweg
- Kruispunt Gortelseweg / Tongerenseweg

– **Aanpassing bewegwijzering**, zoals:

- Verplaatsen bord “bebouwde kom” naar meer buiten dorp (Gortelse kant en Elspeter kant) zover als mogelijk.

– **Matrixborden plaatsen**, met kort daarachter aan dorpskernzijde borden plaatsen “CONTROLE” met afbeelding van een camera, op:

- Nunspeterweg.
- Elspeterbosweg.
- Gortelseweg.

4.1.2 Fietsers

Ten aanzien van **fietsers**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Onduidelijkheid hoe de fietspaden lopen (bv. hoek Nunspeterweg / Ganzenakkers) en/of plotseling eindigen.
- Geen gescheiden fietspaden (hetzij optisch, hetzij fysiek), wat gevaar oplevert voor het overige verkeer in het bijzonder voor kinderen en ouderen.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Aanpassing kruispunt Nunspeterweg / Ganzenakkers
- Aanpassing kruispunt Nunspeterweg / Gortelseweg / Elspeterbosweg
- Fietspad vanaf Gortel verlengen tot in bebouwde kom Vierhouten
- Gescheiden fietsuggestiestroken in de bebouwde kom van Vierhouten, bv. met behulp van kleuren (optisch)
- Fietsmogelijkheden vanaf Elspeet verbeteren
- Veranderen fietsstroken Plaggeweg (bij vernauwing), zie “verhoogd verkeersvlak” in sectie 4.1.1

4.1.3 Voetgangers

Ten aanzien van **voetgangers**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Trottoirs ontbreken op veel plaatsen, wat gevaar oplevert voor het overige verkeer in het bijzonder voor kinderen en ouderen.

- Ontbreken trottoir / tegelpad bij bushalte Noordkampen naar fietspad, met als gevolg dat (vooral oudere) mensen op de rijbaan gaan lopen
- Trottoirs zijn smal (6 tegels) waardoor passeren met rollators / rolstoelen e.d. gevaar oplevert, met name door obstakels.
- Ontbreken op- en afgangen trottoirs op oversteekpunten die problemen veroorzaken voor ouderen (rollator) en minder-validen (rolstoelen).

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Aanpassing trottoirs op oversteekpunten met op- en afgangen t.b.v. rollators / rolstoelen.
- Aanleggen trottoirs aan beide zijden van de weg, waar nodig, in kern Vierhouten
- Aanleg trottoir/tegelpad vanaf bushalte Noordkampen naar fietspad
- Verlengen wandelpad vanaf Elspeet tot in bebouwde kom Vierhouten.
- Aanleg voetpad vanaf toekomstig parkeerterrein (hoek Nunspeterweg/Ganzenakkers) onder bomenrij, tot aan Dorpshuis.
- Aanleg zebrapaden, o.a. op de verhoogde verkeersvlakken, zoals:
  - Elspeterbosweg / Eikenwal
  - Kruising Nunspeterweg / Plaggeweg (Spar)
  - Kruising Nunspeterweg / Reelaan (Vierhouterbos)
  - Kruising Nunspeterweg / Noordkampen
  - Ganzenakkers bij bushalte ter hoogte van het Dorpshuis
  - Elspeterbosweg ter hoogte van De Vossenbergh
  - Gortelseweg ter hoogte van De Foreesten naar Tongerenseweg
  - Ganzenakkers ter hoogte van voetgangersuitgang toekomstig parkeerterrein Nunspeterweg / Ganzenakkers.

4.1.4 Inrichting

Ten aanzien van **inrichting**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Vierhouten is fietsonvriendelijk, met veel verwarring scheppende verkeersinrichtingen, die leiden tot gevaarlijke situaties.
- Indeling Vierhouten in 30 km gebied wordt niet afgedwongen/opgevolgd door de inrichting van de infrastructuur.
- Dorpskern (driehoek) Vierhouten met veel kruispunten levert nu een verhoogd risico.
- Hoge verkeersdruk, zie Appendix A.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Fietssuggestiestroken gescheiden van de rijbaan, bv door middel van gekleurde stroken.
- Verhoogde verkeersvlakken een “dorpsplein” uitstraling geven, bv door middel van kleur (zand/beige).
- Afdwingen 30 km zone door middel van optische middelen, zoals:
  - Gekleurde afscheiding fietssuggestiestroken / rijbaan
  - Optisch “vernauwen” van de rijbaan

Voorbeeld inrichting (Asselsestraat te Apeldoorn)

4.1.5 Parkeren

Ten aanzien van **parkeren**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Capaciteit parkeerfaciliteiten rond dorpskern Vierhouten niet toereikend, zeker niet tijdens het toeristenseizoen, wat veel overlast voor bewoners veroorzaakt.
- Aangeven parkeermogelijkheden onduidelijk.
- Bestaande parkeerfaciliteit aan 't Frusselt heeft dringend verharding nodig.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Aanpassen berm parkeerfaciliteit aan 't Frusselt, d.m.v. verharding met groene uitstraling.
- Aanwijzen parkeerplaatsen minder validen binnen de kern Vierhouten.
- Uitbreiden / aanleggen van parkeerfaciliteiten aan de Tongerenseweg, bv. door middel van parkeerhavens (visgraat verband) met groene uitstraling.
- Aanleg parkeerfaciliteit hoek Nuns peterweg/Ganzenakkers, waarbij:
  - In- en uitgang voor auto's aan de Nuns peterweg, begin weiland (aan de kant van Noordkampen).
  - Omheining in de vorm van aarden wal ingezaaid met wild gras (onderhoudsarm, voorkeur) of bossage in de vorm van haagbeuk (onderhoud intensief).
  - Groene uitstraling bestrating.
  - In- en uitgang voor voetgangers aan de Ganzenakkers (zie ook sectie 4.1.3).

4.1.6 Motoren

Ten aanzien van **motoren**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Voornamelijk in het weekend verstoring van o.a. de rust in het dorp door grote groepen motoren die door, en vaak ook nog rondjes in, Vierhouten rijden, waarvan:
  - De geluidsoverlast zeer storend is voor de bewoners aan de Nuns peterweg, Ganzenakkers en Elspeterbosweg.
  - Het gevaar voor kinderen en ouderen oplevert door de snelheden waarmee (regelmatig) gereden wordt.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Doeltreffende maatregelen tegen de motorenoverlast.

4.1.7 Vrachtverkeer

Ten aanzien van **vrachtverkeer**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Vrachtwagenverbod (> 3,5 Ton) vanaf/naar Gortel wordt consequent overtreden.
- Gebruik als sluipteg van A50 richting A28 door vrachtverkeer > 3,5 Ton.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Duidelijker aangeven van het vrachtwagenverbod.
- Handhaving van het vrachtwagenverbod.

5. DORPSAANZICHT

Dit hoofdstuk geeft per hoofdonderwerp aan wat de knelpunten zijn en de aanpassingen en aanbevelingen ten aanzien van oplossen van deze knelpunten betreffende Dorpsaanzicht. De volgorde van behandeling is in overeenstemming met de prioriteiten zoals aangegeven in Hoofdstuk 3.

5.1 DORPSKERN VIERHOUTEN

Ten aanzien van **aanzicht van de dorpskern**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Dorpskern van Vierhouten (driehoek Nunspeterweg/Ganzenakkers/Elspeterbosweg) heeft niet de uitstraling van een dorpskern.
- Enorme hoeveelheid verkeers- en reclameborden versterkt de “rommelige” indruk.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Creëren van een voetgangersvriendelijk gebied in de dorpskern van Vierhouten, zie ook sectie 4.1.3.
- Parkeerverbod binnen dorpskern (driehoek Nunspeterweg/Ganzenakkers/Elspeterbosweg) Vierhouten, met uitzondering van parkeerhavens.
- Uitbreiding van het aantal banken en picknicksets.
- Aantal verkeers- en reclameborden in de dorpskern Vierhouten verminderen.

5.2 GROEN

Ten aanzien van **groen aanzicht**, komen de volgende **knelpunten** naar voren uit het dorpsplan:

- Als dorp midden in de bossen zou de uitstraling ook zodanig moeten zijn, met veel groen.

Gerelateerd aan de knelpunten zijn volgende **aanpassingen en aanbevelingen**:

- Groene uitstraling van de parkeerfaciliteiten.
- Aanplant van landschapseigen boompjes of een gedegen groenplan in de bebouwde kom Vierhouten met behoud van wandelmogelijkheden (ook voor rollators / rolstoelen).

6. OVERZICHT PRIORITEITEN, KNELPUNTEN, AANPASSINGEN EN AANBEVELINGEN

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de prioriteiten, knelpunten, aanpassingen en aanbevelingen in de vorm van een matrix, welke dient als referentiekader voor overleg. De referentie naar vorige hoofdstukken is mede opgenomen.

Tevens is opgenomen een matrix met daarin de relatie tussen de uitkomst van het dorpsplan en de huidige aanpassingen en aanbevelingen.

Indeling:

- Overzicht knelpunten per prioriteit Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht
- Overzicht aanpassingen en aanbevelingen per onderwerp Verkeer en Veiligheid & Dorpsaanzicht
- Overzicht relatie Dorpsplan uitkomst en aanpassingen en aanbevelingen

Prio	Main	Onderwerp	Knelpunt	Document
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Snelheid	Er wordt harder gereden dan de toegestane snelheid, wat gevaar oplevert voor het overige verkeer in het bijzonder voor kinderen en ouderen Snelheidsbeperkende maatregelen niet toereikend.	4.1.1
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Fietsers	Onduidelijkheid hoe de fietspaden lopen (b.v. hoek Nuns peterweg / Ganzeakkers) en/of plotseling eindigen. Geen gescheiden fietspaden (hetzij optisch, hetzij fysiek), wat gevaar oplevert voor het overige verkeer in het bijzonder voor kinderen en ouderen.	4.1.2
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Voetgangers	Trottoirs ontbreken op veel plaatsen, wat gevaar oplevert voor het overige verkeer in het bijzonder voor kinderen en ouderen. Ontbreken trottoir / tegelpad bij bushalte Noordkampen naar fietspad, met als gevolg dat (vooral oudere) mensen op de rijbaan gaan lopen Trottoirs zijn smal (6 tegels) waardoor passeren met rollators / rolstoelen e.d. gevaar oplevert, met name door obstakels. Ontbreken op- en afgang trottoirs op oversteekpunten die problemen veroorzaken voor ouderen (rollator) en minder validen (rolstoelen).	4.1.3
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Inrichting	Dorp Vierhouten is fietsonvriendelijk, met veel verwarring scheppende verkeersinrichtingen, wat leidt tot gevaarlijke situaties. Indeling Vierhouten in 30 km gebied wordt niet afgedwongen/opgevolgd door de inrichting van de infrastructuur. Dorpskern (driehoek) Vierhouten met veel kruispunten levert een verhoogd risico.	4.1.4
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Parkeren	Capaciteit parkeerfaciliteiten rond kern Vierhouten niet toereikend, zeker niet tijdens het toeristenseizoen, wat veel overlast voor bewoners veroorzaakt. Aangeven parkeermogelijkheden onduidelijk. Bestaande parkeerfaciliteit aan 't Frusselt heeft dringend verharding nodig.	4.1.5
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Motoren	Voornamelijk in het weekend verstoring van o.a. de rust in het dorp door grote groepen motoren die door, en vaak ook nog rondjes in, Vierhouten rijden, waarvan: - De geluidsoverlast zeer storend is voor de bewoners aan de Nuns peterweg, Ganzenakkers en Elspeterbosweg. - Het gevaar voor kinderen en ouderen oplevert door de snelheden waarmee (regelmatig) gereden wordt.	4.1.6
1	Verkeersveiligheid en -overlast	Vrachtverkeer	Vrachtwagenverbod (> 3,5 Ton) vanaf/naar Gortel wordt consequent overtreden Gebruik als sluiptegweg vanaf A50 richting A28 door vrachtverkeer > 3,5 Ton.	4.1.7

Tabel 1 – Knelpunten per prioriteit Verkeer en Veiligheid

VERKEER EN VEILIGHEID & DORPSAANZICHT

Prio	Main	Onderwerp	Knelpunt	Document
1	Driehoek Vierhouten	Dorpskern	Dorpskern van Vierhouten (driehoek Nuns peterweg/Ganzenakkers/Elspeterbosweg) heeft niet de uitstraling van een dorpskern. Enorme hoeveelheid verkeers- en reclameborden versterkt de "rommelige" indruk	5.1
2	Groen	Groen	Als dorp midden in de bossen zou de uitstraling ook zodanig moeten zijn, met veel groen	5.2

Tabel 2 - Knelpunten per prioriteit Dorpsaanzicht

Main	Onderwerp	Aanpassingen en Aanbevelingen	A&A #	Document
Verkeersveiligheid en overlast	Snelheid	Verhoogde verkeersvlakken met asfaltbekleding	1	4.1.1
		Optische wegversmalling	2	
		Aanpassing kruispunten	3	
		Aanpassing bewegwijzering	4	
		Matrixborden plaatsen	5	
Verkeersveiligheid en overlast	Fietsers	Aanpassing kruispunt Nuns peterweg / Ganzenakkers (conform Appendix B)	6	4.1.2
		Aanpassing kruispunt Nuns peterweg / Gortelseweg / Elspeterbosweg	7	
		Fietspad vanaf Gortel verlengen tot in bebouwde kom Vierhouten	8	
		Gescheiden fietsstroken in de bebouwde kom Vierhouten, bv. met behulp van kleuren (optisch)	9	
		Fietsmogelijkheden vanaf Elspeet verbeteren	10	
		Veranderen fietsstroken Plaggeweg (bij vernauwing), zie "verhoogd verkeersvlak" in sectie 4.1.1	11	
Verkeersveiligheid en overlast	Voetgangers	Aanpassing trottoirs op oversteekpunten met op- en afgangen t.b.v. rollators / rolstoelen.	12	4.1.3
		Aanleggen trottoirs aan beide zijden van de weg, waar nodig, in kern Vierhouten	13	
		Aanleg trottoir/tegelpad vanaf bushalte Noordkampen naar fietspad	14	
		Verlengen wandelpad vanaf Elspeet tot in bebouwde kom Vierhouten.	15	
		Aanleg voetpad vanaf toekomstig parkeerterrein Nuns peterweg / Ganzenakkers onder bomenrij tot aan Dorpshuis.	16	
		Aanleg zebrapaden, o.a. op de verhoogde verkeersvlakken:	17	
		Elspeterbosweg /Eikenwal		
		Kruising Nuns peterweg / Plaggeweg (Spar)		
		Kruising Nuns peterweg / Reelaan (Vierhouerbos)		
		Kruising Nuns peterweg / Noordkampen		
Ganzenakkers bij bushalte ter hoogte van het Dorpshuis	18			
Elspeterbosweg ter hoogte van De Vossenber				
Gortelseweg ter hoogte van De Foreesten naar Tongerenseweg				
Ganzenakkers ter hoogte van voetgangers uitgang toekomstig parkeerterrein Nuns peterweg / Ganzenakkers	19			
Verkeersveiligheid en overlast	Inrichting	Fietsstroken gescheiden van de rijbaan, bv door middel van gekleurde stroken	18	4.1.4
		Verhoogde verkeersvlakken een "dorpsplein" uitstraling geven, bv door middel van kleur (zand/beige).	19	
		Afdwingen 30 km zone, door middel van optische middelen	20	
Verkeersveiligheid en overlast	Parkeren	Aanpassen berm parkeerfaciliteit aan 't Frusselt, d.m.v. verharding met groene uitstraling	21	4.1.5
		Aanwijzen parkeerplaatsen minder validen binnen de kern Vierhouten	22	
		Uitbreiden / aanleggen van parkeerfaciliteiten aan de Tongerenseweg, bv. door middel van parkeerhavens (visgraatverband) met groene uitstraling	23	
		Aanleg parkeerfaciliteit hoek Nuns peterweg/Ganzenakkers	24	
Verkeersveiligheid en overlast	Motoren	Doeltreffende maatregelen tegen de motorenoverlast	25	4.1.6
Verkeersveiligheid en overlast	Vrachtverkeer	Duidelijker aangeven van het vrachtwagenverbod	26	4.1.7
		Handhaving van het vrachtwagenverbod.	27	

Tabel 3 - Aanpassingen en aanbevelingen per onderwerp Verkeer en Veiligheid

VERKEER EN VEILIGHEID & DORPSAANZICHT

Main	Onderwerp	Aanpassingen en Aanbevelingen	A&A #	Document
Driehoek Vierhouten	Dorpskern	Creëren van een voetgangersvriendelijk gebied in de dorpskern van Vierhouten, zie ook sectie 4.1.3	28	5.1
		Uitbreiding van het aantal banken- en picknicksets	29	
		Parkeerverbod binnen dorpskern (driehoek Nunspeterweg/ Ganzenakkers/ Elspeterbosweg) Vierhouten, met uitzondering van parkeerhavens	30	
		Aantal verkeers- en reclameborden in de dorpskern Vierhouten verminderen.	31	
Groen	Groen	Groene uitstraling van de parkeerfaciliteiten	32	5.2
		Aanplant van landschapseigen boompjes of een gedegen groenplan in de bebouwde kom Vierhouten met behoud van wandelmogelijkheden (ook voor rollators / rolstoelen)	33	

Tabel 4 - Aanpassingen en aanbevelingen per onderwerp Dorpsaanzicht

Beschrijving	Briefjes	Punten	A&A #	Prio #	Sub #
Verharden fietspad Tongerenseweg	1				
Fietspad Oude Eperweg -> Gortelseweg	1				
Fietspad Gortelseweg -> dorp	1		8	1	
Fietspad Elspeterbosweg -> dorp	6		10	1	
Eenrichtingsverkeer maken in Vierhouten	1				
Dorp zou fietsvriendelijk worden	1		6-11	1	
Fietspad/wandelpad langs Elspeterbosweg met aansluiting op fietspad naar Elspeet vanaf "Boerenschuur"	2		10	1	
Apart fiets/wandelpad op de Elspeterbosweg van het dorp tot Beans Hill	1		10	1	
Wandelaars zijn er in het donker een gevaar voor eigen leven en voor de automobilist een schrik!	1		9	1	
Handhaving verkeersmaatregelen	1		26-27	1	
Vierhouten geheel 30km zone	1				
Snelheids + tonnage controle Gortelseweg	1		26-27	1	
Snelheidscontrole IN het dorp, vooral Nunspeterweg en Ganzenakkers	1	8			
Vierhouten zal veiliger zijn als we ons allemaal houden aan de snelheidsbeperking!	1		nvt		
Electronische snelheids meter!	1		5	1	
Rode fietsstroken rondom "hart" Vierhouten + verhoogde kruisingen. Staat vriendelijk en is effectief! Obstakel	1		6-11	1	
Wielrenners van de rijbaan af	1	7	nvt		
Onderbroken strepen op Nunspeterweg lijken op fietsstrook. Er rijden regelmatig nietsvermoedende toeristen	1		nvt		
Niet meer dan twee fietsers naast elkaar	1		nvt		
Geen toeristenbussen door de woonwijken	1				
Bord 50 (Gortelseweg) verder uit dorp plaatsen	1		8	1	
Verhoogde kruising Plaggeweg-Nunspeterweg ipv wegversmalling	1		1	1	
Functionele straatverlichting ipv rondom stralende bakken op palen	1				
Voorrang Waskolkweg-Tongerenseweg regelen	1				
Kruising Waskolkweg-Tongerenseweg: haag verwijderen ivm overzicht!	1				
Borden horeca op stoepen verwijderen	2				
Te veel borden (verkeers- en reclame), Nunspeterweg is ontzettend rommelig. Mn bij "t ei" en snackbar	1		31	1	
In weekend geen motoren door het dorp	1		25	1	
Motorfietsen overlast	3		25	1	
Rotonde Halfweg	6	3			
Onderhoud bomen Eikenwal, de wal zelf	7				
Hondenpoep opruimen	3		nvt		
Schoolpad opknappen en schoonhouden	8	24			
Nunspeterweg donker en weer 80 km/uur, zeker overdag. Dan zijn er geen zwijnen!	1				
Na afslag Ossenkolk 80 km naar Halfweg	1				
60km zone na 8 uur 's avonds	1	5			
Driesprong Nunspeterweg-Ganzenakkers veiliger maken	9		1 en 3	1	
Versmalling onderaan Bonenberg verplaatsen of verwijderen (is gevaarlijk!)	3				
Z.g. verkeers remmende belemmering weg, heuvels in weg kern Vierhouten	9	29	1	1	
Liever geen parkeerplaats voor vrachtauto's	1				
Parkeerproblemen bezoekers Pannenkoekenhuis Elspeterbosweg - Eikenwal	14		21-24	1	
Door geparkeerde auto's langs Elspeterbosweg gevaarlijk voor fietsers	1		21-24	1	

Tabel 5 - Relatie Dorpsplan en aanpassingen en aanbevelingen

7. TIJDSLIJNEN

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de tijdslijnen waarbinnen de in vorige hoofdstukken genoemde zaken, in overleg met de gemeente, gerealiseerd zouden kunnen worden. Zo'n realisatie komt ons inziens in belangrijke mate een betere leefbaarheid van de dorpskern Vierhouten ten goede. Eind 2010 lijkt daartoe een goede optie.

Main	Onderwerp	A&A	A&A #	2009												2010											
				Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Verkeersveiligheid	Snelheid	Verhoogde verkeersvlakken met asfaltbekleding	1																								
		Optische wegwijsmalling	2																								
		Aanpassing kruispunten	3																								
Verkeersveiligheid	Fietzers	Aanpassing bewegwijzering	4																								
		Aanpassing kruispunt Nunspeterweg / Ganzenakkers (conform Appendix B)	5																								
		Aanpassing kruispunt Nunspeterweg / Gortelseweg / Elspeterbosweg	6																								
		Fietspad vanaf Gortel verlengen tot in bebouwde kom Vierhouten	7																								
		Gescheiden fietsstroken in de bebouwde kom Vierhouten, bv. met behulp van kleuren (optisch)	8																								
		Fietsmogelijkheden vanaf Elspeet verbeteren	9																								
		Veranderen fietsstroken Plaggeweg (bij vernauwing), zie "verhoogd verkeersvlak" in sectie 4.1.1	10																								
Verkeersveiligheid	Voetgangers	Aanpassing trottoirs op oversteekpunten met op- en afgangen t.b.v. rollators / rolstoelen	11																								
		Aanleggen trottoirs aan beide zijden van de weg, waar nodig, in kern Vierhouten	12																								
		Aanleg trottoir/tegelpad vanaf bushalte Noordkampen naar fietspad	13																								
		Verlengen wandelpad vanaf Elspeet tot in bebouwde kom Vierhouten	15																								
		Aanleg voetpad vanaf toekomstig parkeerterrein Nunspeterweg / Ganzenakkers onder bomenrij tot aan Dorpshuis	16																								
		Aanleg zebrapaden, o.a. op de verhoogde verkeersvlakken: Elspeterbosweg / Ekenwal	17	Kruising Nunspeterweg / Plaggeweg (Spar)																							
		Kruising Nunspeterweg / Redlaan (Vierhouterbos)																									
		Kruising Nunspeterweg / Noordklampen																									
		Ganzenakkers bij bushalte ter hoogte van het Dorpshuis																									
		Elspeterbosweg ter hoogte van De Vossenbergh																									
Gortelseweg ter hoogte van De Foreesten naar Tongerenseweg																											
Ganzenakkers ter hoogte van voetgangers uitgang toekomstig parkeerterrein Nunspeterweg / Ganzenakkers																											
Verkeersveiligheid	Inrichting	Fietsstroken gescheiden van de rijbaan, bv. door middel van gekleurde stroken	18																								
		Verhoogde verkeersvlakken een "dorpsplein" uitstraling geven, bv. door middel van kleur (zand/beige)	19																								
		Afdwingen 30 km zone, door middel van optische middelen	20																								
Verkeersoverlast	Parkeren	Aanpassen berm parkeercapaciteit aan N. Frusselt, d.m.v. verharding met groene uitstraling	21																								
		Aanwijzen parkeerplaatsen minder validen binnen de kern Vierhouten	22																								
		Uitbreiden / aanleggen van parkeercapaciteit aan de Tongerenseweg, bv. door middel van parkeerhavens (visgraatverband) met groene uitstraling	23																								
		Aanleg parkeercapaciteit hoek Nunspeterweg/Ganzenakkers	24																								
Verkeersoverlast	Vrachtwagenverkeer	Doeftreffende maatregelen tegen de motorenoverlast	25																								
		Duidelijker aangeven van het vrachtwagenverbod	26																								
		Handhaving van het vrachtwagenverbod	27																								

Tabel 6 - Tijdslijnen aanpassingen en aanbevelingen Verkeer en Veiligheid

Main	Onderwerp	A&A	A&A #	2009												2010											
				Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Driehoek Vierhouten	Dorpskern	Creëren van een voetgangersvriendelijk gebied in de dorpskern van Vierhouten, zie ook sectie 4.1.3	28																								
		Uitbreiding van het aantal banken- en picknicksets	29																								
		Parkeerverbod binnen dorpskern (driehoek Nunspeterweg/ Ganzenakkers/ Elspeterbosweg) Vierhouten, met uitzondering van parkeerhavens	30																								
		Aantal verkeers- en reclameborden in de dorpskern Vierhouten verminderen	31																								
Groen	Groen	Groene uitstraling van de parkeercapaciteit	32																								
		Aanplant van landschapsgevoelige boomsoorten of een gedegen groenplan in de bebouwde kom Vierhouten met behoud van wandelmogelijkheden (ook voor rollators / rolstoelen)	33																								

Tabel 7 - Tijdslijnen aanpassingen en aanbevelingen Dorpsaanzicht

8. VERGADERSCHEMA

Om het overleg tussen Commissie en Gemeente zo soepel en transparant mogelijk te houden, wordt het volgende vergaderschema voorgesteld, waarbij uitzonderingen in verband met tussentijdse rapportages c.q. beslissingen natuurlijk altijd mogelijk blijven.

Uitgangspunt is om regelmatig te vergaderen, zowel als Commissie, als Commissie en Gemeente, om de voortgang te waarborgen.

Deelnemers Commissie aan vergaderingen met Gemeente zijn Commissie Voorzitter; Commissie Secretaris en Commissie Lid (roulerend tenzij vanuit commissie ander lid (tijdelijk) wordt aangewezen).

Vergaderschema Commissie en Gemeente

Commissie
Commissie en Gemeente

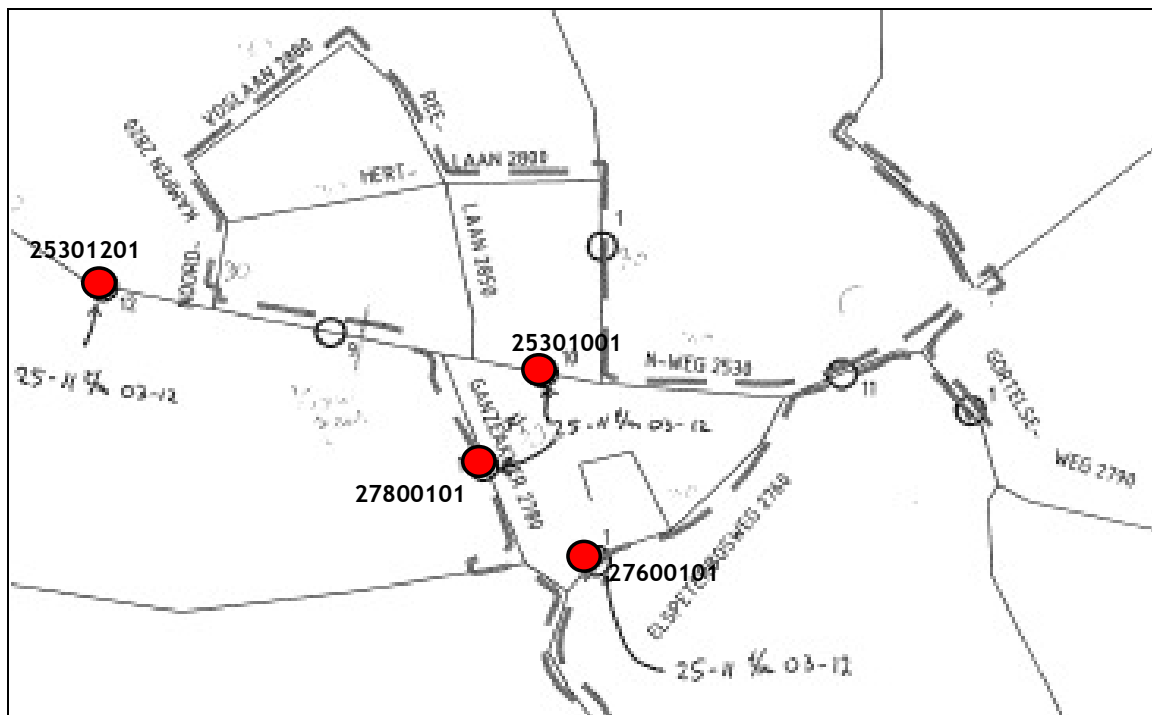
2009										
Jan	Jan	Mrt	Mrt	Mei						
14	28	4	18	20						
-	-	-	-	-						

Tabel 8 – Vergaderschema

APPENDIX A GEMEENTELIJK MEETRAPPOR NOVEMBER/DECEMBER 2008

Hier toe te voegen het meetrapport van de gemeentelijke verkeerstelling Vierhouten van november / december 2008.

Overzicht telpunten metingen:

Voor de in de tabel "Soort verkeer" genoemde categorieën geldt het volgende:

Legenda

Motorvoertuigen	Licht	=	auto's, aanhangwagens, motoren
Motorvoertuigen	Middel	=	busjes, kleine vrachtwagens
Motorvoertuigen	Zwaar	=	vrachtwagens, bussen
Overig		=	foutmeldingen, andere voertuigen

Nunspeterweg 25301201:

Nunspeterweg buiten bebouwd kom (25301201)

Intensiteiten 2008

Table with columns: Tijd, Woe, Don, Vrij, Zat, Zon, Ma, Di, Totaal, %

Totaal gem dag gem werkdag gem weekend

Nunspeterweg buiten bebouwd kom (25301201)

Snelheden 2008

Table with columns: Tijd, 16, 31, 41, 51, 61, 71, 81, 91, 101, Totaal

Nunspeterweg buiten bebouwd kom (25301201)

Soort verkeer 2008

Table with columns: Tijd, Licht, Middel, Zwaar, Overig, Totaal

Nunspeterweg 25301001:

Nunspeterweg binnen bebouwd kom (25301001)

Intensiteiten 2008

Table with columns: Tijd, Woe, Don, Vrij, Zat, Zon, Ma, Di, Totaal, %

Totaal gem dag gem werkdag gem weekend

Nunspeterweg binnen bebouwd kom (25301001)

Snelheden 2008

Table with columns: Tijd, 16, 31, 41, 51, 61, 71, 81, 91, 101, Totaal

Nunspeterweg binnen bebouwd kom (25301001)

Soort verkeer 2008

Table with columns: Tijd, Licht, Middel, Zwaar, Overig, Totaal

Elspeeterbosweg 27600101:

Elspeeterbosweg (27600101)

Intensiteiten 2008

Table with columns: Tijd, Woe, Don, Vrij, Zat, Zon, Ma, Di, Totaal, %

Totaal gem dag gem werkdag gem weekend

Elspeeterbosweg (27600101)

Snelheden 2008

Table with columns: Tijd, 16, 31, 41, 51, 61, 71, 81, 91, 101, Totaal

Elspeeterbosweg (27600101)

Soort verkeer 2008

Table with columns: Tijd, Licht, Middel, Zwaar, Overig, Totaal

VERKEER EN VEILIGHEID & DORPSAANZICHT

Ganzenakkers 27800101:

Ganzenakkers (27800101)

Ganzenakkers (27800101)

Ganzenakkers (27800101)

Intensiteiten 2008

Snelheden 2008

Soort verkeer 2008

Tijd	Wo	Don	Vrij	Zat	Zon	Ma	Di	Totaal	%
1:00			1	2			3	0,5%	
2:00				1			1	0,2%	
3:00	1		1		1		1	0,6%	
4:00	2	2	1				1	1,1%	
5:00	1			1			2	0,3%	
6:00	1	2		2	1	3	1	1,6%	
7:00	3	3	1			1	2	1,6%	
8:00	5	6	4	4		2	5	4,1%	
9:00	7	6	11	1	1	11	6	6,8%	
10:00	5	1	5	6	1	5	3	4,1%	
11:00	6	8	6	8	3	4	5	6,3%	
12:00	6	3	15	9	4	5	8	7,9%	
13:00	12	2	12	12	7	6	8	9,3%	
14:00	6	3	10	4	7	4	11	4,5%	
15:00	11	5	8	10	4	11	6	8,7%	
16:00	4	9	9	3	5	10	10	5,0%	
17:00	6	4	11	6	9	3	7	4,6%	
18:00	7	7	9	17	1	6	2	4,9%	
19:00	4	3	6	3	1	2	6	3,9%	
20:00	5	4	11	9	3	4	2	3,8%	
21:00	4	1	4	1	3	4	2	1,9%	
22:00	1	1	1				2	1,1%	
23:00	3	2	1	1	1	3	3	1,7%	
0:00								0,0%	
Totaal	99	74	126	98	55	88	93	633	100,0%
gem dag	%	15,6%	11,7%	19,9%	15,5%	8,7%	13,9%	14,7%	
gem werkdag	%	15,2%							
gem weekend	%	12,1%							

Tijd	16	31	41	51	61	71	81	91	101	Totaal
1:00										0
2:00										0
3:00										0
4:00	1									1
5:00										0
6:00			1							1
7:00										0
8:00		1	1	1						3
9:00		1	2	2						5
10:00	1	2	1	1						5
11:00		2	2	1	1					6
12:00		3	1	1						5
13:00		4	2	2						8
14:00		2	2	1	1					6
15:00	1	4	2	1						8
16:00		3	2	1						6
17:00		2	1	2	1					6
18:00		3	2	2						7
19:00		1	1	1						3
20:00		2	1	1	1					5
21:00			1	1						2
22:00										0
23:00	1	1								2
0:00										0
Totaal	3	31	23	18	4	0	0	0	0	79
07-19u	2	28	19	16	3	0	0	0	0	68
19-23u	0	3	3	2	1	0	0	0	0	9
23-07u	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
%	3,8%	39,2%	29,1%	22,8%	5,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Tijd	Motorvoertuigen	Overig	Totaal
1:00			0
2:00			0
3:00			0
4:00			0
5:00			0
6:00	1		1
7:00	1		1
8:00	2	1	3
9:00	4	1	5
10:00	3	1	4
11:00	4	1	5
12:00	5	1	6
13:00	6	1	7
14:00	4	1	5
15:00	6	1	7
16:00	5	1	6
17:00	5	2	7
18:00	5	1	6
19:00	2	1	3
20:00	4	1	5
21:00	2	1	3
22:00	1		1
23:00	2		2
0:00			0
Totaal	62	14	76
07-19u	51	12	63
19-23u	9	2	11
23-07u	2	0	2
%	67,4%	15,2%	100,0%

APPENDIX B OVERZICHTSKAART VIERHOUTEN

Overzichtskaart Vierhouten, met daarin aangegeven (zie legenda):

- Fietssuggestiestroken
- Verhoogde verkeersvlakken
- Zebrapaden

APPENDIX C VOORBEELDEN INRICHTING

Overzicht voorbeelden inrichting zoals genoemd in o.a. sectie 4.1.4 Inrichting. Voorbeelden zijn afkomstig van de Asselsestraat te Apeldoorn.

APPENDIX D VERKEERSVEILIGHEIDSADVIES REGIONAAL BELANG VELUWE & VALLEI (RBVV)

REGIONAAL BELANG VELUWE & VALLEI VERKEERSVEILIGHEIDSADVIES T.B.V. VDG-VIERHOUTEN

1. De dorpshoofddoorgangswegen Elspeterbosweg, Nunspeterweg, Ganzenakkers, Gortelseweg dienen ten minste te worden voorzien van z.g. fietsuggestiestroken, het ware echter beter deze uit te voeren in officieel rood uitgevoerde fietsstroken met op diverse plaatsen het fietsteken.
2. Het bord bebouwde kom op de Nunspeterweg verplaatsen naar/t.h.v. de in/uitrit van de Noordkampen m.d.v. dat de Noordkampen ruim binnen de dorpsgrens ligt.
3. De in/uitrit van de nieuw aan te leggen P-plaats uitvoeren aan de Nunspeterweg i.p.v. aan de Ganzenakkers m.d.v. dat de in/uitrit ruim binnen de dorpsgrens valt. Het uitzicht op deze P-plaats aan de Ganzenakkers afdekken met groenblijvende heesters. Parkeervoorzieningen bij het dorps huis eventueel naar wens vergroten. Parkeerplaatsen in verruimde visvorm aanleggen aan beide zijden van 't Fusselt nabij het dorps huis, de weg dient daartoe te worden verbreed.
4. De z.g. fiets(verkeers)veiligheidsverhogingen op de drs Elspeterbosweg/
Ganzenakkers, op de drs Nunspeterweg/
Ganzenakkers en op de drs Gortelseweg/
Nunspeterweg/
Elspeterbosweg verwijderen en de fietsstroken dienen ruimer, vloeiend en in alle richtingen aangelegd te worden.
N.B. De fietsstroken op de drs Nunspeterweg/
Ganzenakkers zeer ruim opschalen.
5. 5 Voetgangersoversteekplaatsen aanleggen op de Nunspeterweg t.b.v. de bushalte aldaar, op de Nunspeterweg t.h.v. het Schoolpad, op de Elspeterbosweg t.h.v. de Eikenwal, op de Elspeterbosweg op de hoek met de Nunspeterweg (van de Vossenbergh naar de "Bank") en op de Ganzenakkers t.b.v. het dorps huis.
6. Parkeerverboden v.v. instellen voor het deel van de Elspeterbosweg van drs Elspeterbosweg/
Ganzenakker tot drs Nunspeterweg/
Elspeterbosweg, de Ganzenakkers en Nunspeterweg van drs Nunspeterweg/
Ganzenakkers tot drs Nunspeterweg/
Elspeterbosweg.
Bestaande parkeerhavens handhaven voor invaliden en eventueel voor de bewoners (vergunning verleningen).
7. Kruispuntverhogingen aanleggen op de drs Nunspeterweg/
Ganzenakkers, op de drs Elspeterbosweg/
Ganzenakkers eventueel uit te breiden t/m. 't Fusselt en op de drs Elspeterbosweg/
Nunspeterweg/
Gortelseweg.
Deze verhogingen dienen bij voorkeur laag en in kleur te worden uitgevoerd.
8. 3 Matrixborden plaatsen op de Nunspeterweg, de Elspeterbosweg en de Gortelseweg. Kort achter deze matrixborden (aan de dorps kernzijde) borden plaatsen "CONTROLE" met afbeelding van een camera (n.b. deze voorzieningen binnen de dorps grens aanbrengen). Handhaving zekerstellen door onregelmatige politiecontrole.
9. Belijning op de Nunspeterweg ri Elspeterweg v.v. verleggen naar de bermzijde, de huidige belijning geeft verwarring voor de fietsers, deze zien de belijning als z.g. fietssuggestiestroken en fietsen daardoor vaak op de rijloper van de motorvoertuigen.

Het Verkeersveiligheidsadvies werd op gemaakt op verzoek van de Vereniging Dorps Gemeenschap –Vierhouten en is voorafgegaan door verkenningen en overleg ter plaatse.

Bestuurslid RBVV verkeer/vervoer en infra : Dhr E.H. Wilke.

Dorpsplan Vierhouten

Rapport Werkgroep

Wonen en Voorzieningen

Juli 2011

Inhoudsopgave:

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	4
3. Woningen	5
4. Mobiliteit	7
Kernpunt mobiliteit.....	7
Flexibiliteit in het vervoer vanuit en naar Vierhouten	8
5. Wonen en voorzieningen	9
Wonen in Vierhouten	9
Woningbestand	11
6. Voorzieningen voor jongeren en kinderen	12
Speelvoorzieningen	12
Punten vanuit Vierhouten	12
Huidige situatie	13
Toekomstvisie	14
Overige voorzieningen	14
7. Aantekeningen bij bestaande voorzieningen	15
8. Conclusies en aanbevelingen, prioriteiten.....	20
9. Bijlage I: Enquête woonwensen starters in Vierhouten 2009	23
10. Bijlage II: Speelruimtebeleid vanuit de gemeente Nunspeet	26
11. Colofon	30

1. Samenvatting

In dit rapport worden de speerpunten "Wonen en Voorzieningen" van het Dorpsplan Vierhouten nader uitgewerkt. Aan de orde komen de huidige knelpunten ten aanzien van wonen in Vierhouten en de wensen die op dit gebied leven.

De voorzieningen die nodig zijn om Vierhouten leefbaar te houden worden beschreven. Een opsomming van benodigde voorzieningen voor een aantrekkelijke en dynamische dorpsgemeenschap volgen daarop.

Het geheel wordt afgesloten met een kleine 20 conclusies en aanbevelingen, gevolgd door een prioritering wat betreft importantie en tijd.

Tenslotte zijn nog enkele bijlagen toegevoegd.

2. Inleiding

In 2007 en 2008 is gewerkt aan een Dorpsplan voor Vierhouten. Het doel hiervan was het komen tot een toekomstvisie voor Vierhouten vanuit de inwoners van het dorp zelf. Dit plan is tot stand gekomen op initiatief van het bestuur van de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten, maar samengesteld en geschreven door een werkgroep van ongeveer 15 inwoners van Vierhouten, zo representatief mogelijk voor de verschillende leeftijdscategorieën en achtergronden. Bij het maken van het plan werd de werkgroep ondersteund door 2 consultants van de Vereniging Kleine Kernen Gelderland en werden de inwoners van Vierhouten geraadpleegd.

Toen in 2008 het Dorpsplan klaar was, werd meteen duidelijk dat er op verschillende terreinen specifiekere “ingezoomd” zou moeten worden. Eén van deze speerpunten is het onderwerp “Wonen en Voorzieningen”.

In 2009 en begin 2010 is de werkgroep Wonen en Voorzieningen, bestaande uit 5 personen die zich hiervoor opgegeven hadden, ongeveer 10 maal bijeen geweest. De aandachtspunten van deze werkgroep zijn deels overgenomen uit het Dorpsplan en aangevuld met actuele onderwerpen. In punt 3 tot en met 7 vindt u de weerslag van de bevindingen van de werkgroep (vaak na overleg met en raadplegen van experts en andere Vierhouters).

Door het gemeentebestuur van de gemeente Nunspeet is toegezegd dat het Dorpsplan met de uitwerking daarvan een belangrijke bouwsteen zal worden voor het toekomstdocument dat voor het dorp Vierhouten opgesteld zal worden. In dit toekomstdocument moeten lijnen uitgelegd worden voor de ontwikkeling van Vierhouten wat betreft veiligheid, leefbaarheid en economische mogelijkheden, in de komende 20 jaar.

Voor de gemeente Nunspeet is Vierhouten economisch van groot belang. Een relatief groot deel van de gemeentelijke toeristenbelasting komt jaarlijks van de horeca en recreatiebedrijven uit Vierhouten. In de toekomstvisie voor Vierhouten zijn deze bedrijven van essentieel belang, zowel voor de werkgelegenheid als voor het in stand houden van de leefbaarheid van het dorp.

Het uitgangspunt van de werkgroep “Wonen en Voorzieningen” is geweest om te proberen te beschrijven hoe we ons dorp in de komende 20 jaar kunnen optimaliseren qua leefbaarheid en tegelijkertijd het karakter en de dynamiek van het dorp kunnen laten bestaan. Getracht is een inschatting te maken van de veranderingen die gaan komen en hoe daarop te anticiperen. Een aantal bewegingen is al in gang gezet, daarbij is beschreven hoe we de voortgang graag zouden willen zien.

3. Woningen

In het Dorpsplan Vierhouten dat in 2008 is afgerond en gepresenteerd aan het College en de Raad van de Gemeente Nunspeet, is door inwoners van Vierhouten vastgelegd hoe zij naar hun dorp kijken. Er wordt een beeld geschetst van het dorp en er worden enkele aanbevelingen gedaan voor de toekomst.

Een van de onderwerpen in het Dorpsplan is de visie ten aanzien van mogelijk nieuw te bouwen huizen in Vierhouten.

Deze visie heeft een aantal ijkpunten. Die zijn in deze 2^e fase van het dorpsplan leidend bij het denken over de uitbreiding van het aantal wooneenheden in Vierhouten.

Vanwege de ligging van Vierhouten in het Centraal Veluws Natuurmassief is uitbreiding van de kern hoegenaamd niet mogelijk. De zogenaamde contourenlijnen liggen strak om de grens van de bebouwde kom en daarbuiten wordt versterking zo min mogelijk toegestaan.

Voor Vierhouten betekent dit concreet dat eventuele nieuwbouw bij voorkeur langs de *bestaande infrastructuur* gepland zal gaan worden, grenzend aan de huidige bebouwing. *Inbreiding* is ook een goede mogelijkheid. Beide opties vergen een pro-actieve houding van zowel de leefgemeenschap van Vierhouten als van de Gemeente Nunspeet. Zodra bekend is dat een perceel met een behoorlijk grondoppervlak te koop gaat komen, zal er zo snel mogelijk op ingespeeld moeten worden, zodat er mogelijkheden tot woningbouw op dat perceel verkend kunnen worden.

Nieuw te bouwen woningen dienen te passen in het dorpsaanzicht van Vierhouten. Dat betekent op de eerste plaats dat eisen gesteld moeten worden aan de manier van bouwen. Nieuwe woningen mogen niet detoneren in het kleinschalige karakter van het dorp. Gedacht moet worden in termen van laagbouw, niet in hoogbouw.

Ten tweede zal het markante en open karakter van gebieden rondom en binnen het dorp gewaarborgd moeten blijven. Bijvoorbeeld: in stand houden van (de doorkijk over) het weiland tegenover de benzinepomp (de “Knollenkamp”) en het in stand houden van de weilanden aan de Plaggeweg (“Noorder Enk”), evenals de weilanden aan de Gortelseweg.

Doel van het uitbreiden van het aantal wooneenheden in het dorp is in de eerste plaats het voor de jongeren en ouderen mogelijk maken om in het dorp te blijven wonen.

Gezien de kleinschaligheid van het dorp is het bij toekomstige woningbouw belangrijk dat er maar een klein aantal woningen tegelijk gebouwd wordt. Het soort woningen zou moeten vallen in de categorieën sociale woningbouw, woningen voor ouderen, voor starters en wat betreft prijs net iets hoger, zowel wat betreft huur als koop, zodat enige mate van doorstroming mogelijk is.

Gebleken is dat in Vierhouten minstens 30 permanent bewoonbare woningen gebruikt worden als tweede (recreatie-)woning. Het zou niet goed zijn als dit aantal nog toe zou nemen. Deze “relatieve” leegstand trekt een grote wissel op het dorp. De sociale gemeenschap wordt kleiner, de voorzieningen moeten in stand gehouden worden door steeds minder inwoners en de ondernemers van het dorp hebben minder inkomsten.

Uitgezocht zou moeten worden of de gemeente bereid is deze “relatieve leegstand” te compenseren door permanente bewoning in huizen met een recreatieve bestemming toe te staan. Gedacht moet worden aan een verhouding van 5 staat tot 4: bij 30 niet permanent bewoonde woningen zou dit leiden tot 24 woningen met recreatieve bestemming die [al of niet tijdelijk] permanent bewoond zouden mogen worden. Door een dergelijke maatregel kan de gemeente op een actieve manier meewerken aan het levendig houden van het dorp, aan het in stand houden van bestaande voorzieningen, en daarmee de leefbaarheid van het dorp bevorderen. Van deze maatregel zouden vooral de jongeren uit het dorp moeten kunnen profiteren.

Parallel aan de visie ten aanzien van woningbouw is in het dorpsplan ook een aanzet gegeven tot het maken van een overzicht van de voorzieningen die in Vierhouten aanwezig zijn en van voorzieningen die nog ontbreken maar gewenst zijn. Het op peil houden van de kwaliteit én de kwantiteit van de voorzieningen is noodzakelijk voor de leefbaarheid in een dorp.

Zowel de inwoners van het dorp als de (vele gasten van de) recreatiebedrijven in en rond Vierhouten hebben hier groot belang bij.

In de nabije toekomst zullen initiatieven ontplooid moeten worden om de samenwerking met de recreatiebedrijven te intensiveren zodat er een synergetisch proces kan ontstaan dat positief is voor het dorp én de (recreatie)bedrijven. Wellicht ligt hier een taak voor de gevestigde ondernemers in Vierhouten, eventueel samen met de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten.

In de zogenaamde “tweede fase” van het dorpsplan is uitgangspunt geworden: hoe zien we ons dorp over 10 tot 15 jaar? Verschillende voorzieningen passeren de revue en steeds wordt bovenstaande vraag gesteld. Noodzakelijk is hierbij om uit te gaan van het belang van het grotere geheel, het dorp.

4. Mobiliteit

Vierhouten is binnen de gemeente Nunspeet de kern waar de meeste toeristen voor langer en kort verblijf en voor dagrecreatie vertoeven.

Vierhouten heeft ca. 700 inwoners waarvan er momenteel ca. 250 ouder zijn dan 65 jaar en waarvan er 70 jonger zijn dan 18 jaar. Per jaar bezoeken ongeveer 40.000 dagrecreanten het dorp. Bovendien zorgen verblijfsrecreanten voor 25.000 overnachtingen per jaar. Dit betekent dat binnen de totale gemeente Nunspeet het dorp Vierhouten goed is voor zo'n 40 à 45 % van alle recreatieve overnachtingen per jaar.

Alle leeftijdsgroepen hebben activiteiten en verplichtingen, en voor medische, sociale en andere hulp zijn zij aangewezen op voorzieningen die voor een groot gedeelte alleen aanwezig zijn in Nunspeet.

Enkele voorbeelden zijn: huisarts, tandarts, dierenarts, opticien, fysiotherapie, winkels, station, culturele zaken, bibliotheek, theater, gemeentehuis, scholen, sportclubs, zwembaden, enz.

Voor tweede-lijns medische verzorging zijn de Vierhouters aangewezen op ziekenhuizen in Harderwijk of Zwolle.

Kernpunt mobiliteit

Zonder eigen vervoer om van Vierhouten of naar Vierhouten te komen is men afhankelijk van het openbaar vervoer of van een taxi. Brommer en fiets vormen het alternatief voor jong en oud maar het gebruik hiervan is sterk afhankelijk van het jaargetijde en de weersgesteldheid.

Dit heeft betrekking op de belangrijkste doelgroepen, nl. de inwoners van Vierhouten en de toeristen.

Het openbaar vervoer vinden de inwoners van Vierhouten en ervaren de meeste toeristen als te beperkt.

Tevens is er voor schoolgaande kinderen een vooralsnog beperkte mogelijkheid van schoolbusvervoer beschikbaar, en dus moeten veelal ouders met eigen vervoer de kinderen naar Nunspeet of elders brengen en ze weer ophalen.

Dit komt zeker niet ten goede aan het milieu omdat door het gespreid gebruik van diverse scholen in Nunspeet en Elspeet de inwoners van Vierhouten in de ochtend achter elkaar aan rijden om hun kinderen weg te brengen naar een van de scholen te Nunspeet of elders en 's middags in omgekeerde richting om ze weer op te halen.

Ook voor diverse andere activiteiten in de weekenden en in de avond is het bovengenoemde van toepassing.

Flexibiliteit in het vervoer vanuit en naar Vierhouten

Om flexibiliteit in het vervoer vanuit Vierhouten en naar Vierhouten te realiseren is een buurtbus de beste oplossing. Voorbeelden van succesvolle buurtbusprojecten zijn er in overvloed en met name het buurtbusproject in Ermelo stellen wij als een goed voorbeeld.

Het exploiteren van een buurtbus voor Vierhouten biedt de inwoners en de toeristen tal van voordelen, zoals:

- Flexibiliteit: men kan buiten de reguliere lijnbus en op andere incurante tijden naar Nunspeet en elders en weer retour.
- Een mogelijkheid zou zijn de buurtbus met andere buurtbusprojecten te combineren, zodat er een groter gebied voor alle passagiers bereikbaar wordt.
- Het gebruik van een buurtbus *ontlast* het milieu.
- Voor de toeristen die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer is dit een aangename en welkome service en meerwaarde om tijdens hun vakantieverblijf in Vierhouten en omgeving te zijn.
- Voor alle inwoners en toeristen van de kernen van de gemeente Nunspeet, waaronder Hulshorst, Nunspeet, Elspeet, Vierhouten, de buitengebieden en de steden en dorpen rondom onze gemeente wordt bereikbaarheid voor alle groepen beter. Tevens wordt het aantrekkelijker voor vele groeperingen te kiezen voor een lang of kort verblijf, een vakantie of dagrecreatie in onze gemeente, hetgeen ten goede komt aan ons allen.

Vanuit de *grootste toeristenkern Vierhouten* kan men naar verschillende attracties en bezienswaardigheden in de dorpen en steden om ons heen reizen.

- Een combi van schoolbusvervoer vanuit en naar Vierhouten met de buurtbus moet nader onderzocht worden.
- Campings, zwembaden, sportaccommodaties, transferium, scholen, winkelcentrum, medisch centrum, bibliotheek, gemeentehuis, theater, station en haltes van de reguliere lijndiensten moeten worden aangedaan.
- Een vrijwilligersproject, waarbij maatschappelijk betrokken bewoners zich in kunnen zetten voor de mobiliteit van de medebewoners, is gewenst.

Bij de recente aanbesteding heeft Syntus de concessie voor het openbaar vervoer in de provincie Gelderland gekregen. Hoewel in eerste instantie de bereikbaarheid van kleine kernen gewaarborgd lijkt, is voor de jaren na 2011 geen enkele garantie. Grootschalige bezuinigingen door de landelijke overheid zullen door de Provincie doorberekend worden. Het is niet onwaarschijnlijk dat buslijnen geschrapt gaan worden. Eén van de criteria hierbij is het aantal passagiers. Gemeente en belangenverenigingen moeten hun uiterste best doen om het Openbaar Vervoer in kleine kernen te continueren. Een buurtbusproject zou bovendien de mobiliteit van inwoners en gasten van Vierhouten kunnen garanderen.

5. Woningen en voorzieningen

Het dorp Vierhouten heeft een vrij constant aantal inwoners [zoals genoemd ongeveer 700 inwoners (340 huishoudens)] . Het aantal inwoners is gedurende de zomermaanden overigens een veelvoud hiervan. Rondom Vierhouten liggen veel recreatieve bedrijven waar toeristen vertoeven die van natuur en rust willen genieten. Het dorp ligt vrijwel geheel ingesloten door de bossen van het Veluwemassief. Het dorp bestaat uit een cluster van extensieve woningbouw. In tegenstelling tot de andere dorpskernen van de gemeente Nunspeet is Vierhouten een soort “liberale enclave” waar geen kerkgebouw is gevestigd en waar de opvattingen wat vrijer zijn.

Het vele beschermde natuurschoon beperkt de uitbreidingsmogelijkheden van het dorp. In tegenstelling tot de door de gemeente Nunspeet vastgestelde woonvisie 2003-2015 is de daarin gestelde doelstelling niet zonder meer toepasbaar in Vierhouten. *Inbreiding* is de meest voor de hand liggende manier om woningen toe te voegen.

Doelstelling woonvisie (2003- 2015) van de gemeente Nunspeet

Nunspeet is een levendige vitale woongemeente met voldoende kansen op de woningmarkt voor eigen inwoners om een wooncarrière te doorlopen met specifieke aandacht voor jongeren, ouderen en gezinnen.

De woonvisie stelt een bouwprogramma van gemiddeld 100 woningen per jaar voor de gehele gemeente. Tot 2006 is dat niet gerealiseerd, het gemiddelde was toen 90 woningen per jaar. In 2007 zijn circa 210 woningen gerealiseerd, in 2008 werden totaal 35 woningen gereedgemeld, in 2009 waren het er 100.

Wonen in Vierhouten

De inwoners van Vierhouten zijn over het algemeen tevreden over hun woon- en leefsituatie in hun kleine gemeenschap. Juist omdat veel dingen nog de menselijke maat hebben. Maar er zijn in de afgelopen jaren veel voorzieningen weggevallen in het dorp. Het vangnet van basisvoorzieningen is ook in Vierhouten drastisch verminderd. Het meest duidelijk hebben gezinnen dat ervaren door het sluiten van de basisschool.

In een periode dat ook een aantal inwoners van Vierhouten vergrijsst, doet een groot deel van de inwoners er alles aan om hun dorp leefbaar te houden: met als initiator en coördinatiepunt de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten, die vanuit dorpshuis Horsterhoek zoveel mogelijk initiatieven stimuleert en ondersteunt. Juist omdat inwoners steeds meer worden aangesproken op eigen verantwoordelijkheid en burgerzin, is het particulier initiatief bij uitstek het middel dat behoeften van inwoners bespreekbaar moet maken en ten uitvoer moet brengen.

In het rapport “De ketting en de schakels, sociale samenhang in Nunspeet (Elspeet, Hulshorst, Nunspeet, Vierhouten)” dat in 2008 in opdracht van de gemeente Nunspeet is samengesteld door het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken, komt een positief beeld naar voren van de sociale cohesie in Vierhouten. De “bonding” (de verbondenheid in eigen kring) is goed, de “bridging” (verbondenheid tussen diverse groepen) wordt als zeer goed gekwalificeerd.

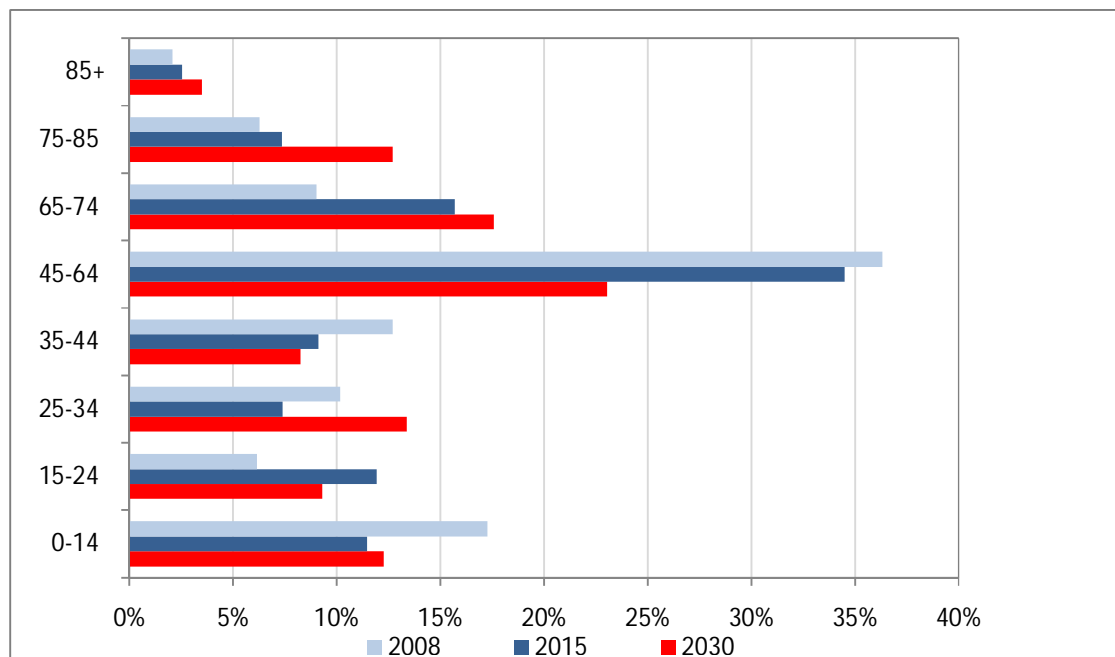
“In de gemeenschap Vierhouten zijn sociale netwerken die contacten met elkaar hebben en waarin wederzijds vertrouwen, gemeenschappelijkheid en betrokkenheid bestaan. Er is een sterke sociale cohesie.” (p.34)

Bij het samenstellen van het Dorpsplan is duidelijk gebleken dat er behoefte bestaat aan betaalbare woningen voor starters en voor ouderen.

Door een initiatiefgroep van ouderen is er in 2007 een vereniging opgericht die voor deze doelgroep een kleinschalig woonzorg-complex wil realiseren door middel van inbreiding. Zij heeft hiertoe met ondersteuning van de landelijke organisatie Quintis een marktonderzoek laten uitvoeren. Behalve dat daarin duidelijk bleek dat Vierhouten relatief meer vergrijsd, blijkt ook dat de groep starters toe zal nemen.

De samenstelling van de bevolking van Vierhouten is hieronder weergegeven:

Bevolkingsontwikkeling naar leeftijd tot 2030, Vierhouten

Bron: Quintis prognose, Primos 2008, CBS 2008

Bij de starters-groep van met name 18 – 25 jaar is gebleken dat er een duidelijke behoefte bestaat om zich binnen Vierhouten te kunnen vestigen. Deze groep wil eerst

alleen wonen en beschikt niet direct over de financiële middelen om meteen een eengezins koopwoning te betrekken. Hierbij gaat de eerste keus veelal uit naar het starten in een gemiddelde, betaalbare huurwoning. De totale vraag naar starters-woningen zal toenemen van 6 plaatsen in 2012 tot 13 plaatsen in 2030.

Met het ouder worden veranderen de wensen op het gebied van wonen. De trap op lopen kan bijvoorbeeld moeilijker worden. Een latente zorgvraag kan plotseling manifest worden. In Vierhouten zal de komende decennia vooral de behoefte toenemen aan een gelijkvloerse/grondgebonden woning, of aan het zogenaamde ‘beschut wonen’, al dan niet in een zorgcomplex. Parallel aan de vergrijzing vertoont de zorgvraag bij 75 plussers ook een stijging. De totale vraag naar woonzorgvoorzieningen in Vierhouten zal toenemen van 37 plaatsen in 2015 naar 56 plaatsen in 2030. Het krimpen van de vraag naar woningen wordt pas na 2035 voorzien.

Woningbestand

Binnen de woonvisie wil de gemeente Nunspeet de verscheidenheid aan woonmilieus voor diverse doelgroepen bevorderen. Zij realiseert zich dat er van haar bij deze ambitie een nadrukkelijke regierol wordt gevraagd. In Vierhouten bestaat hierbij vanuit historische ontwikkelingen geen evenwicht. Het feit dat in Vierhouten het aanbod van betaalbare koop- en huurwoningen schaars is, is voor een aantal starters een reden om gedwongen te vertrekken. Ook constateren we dat veel jongeren of startende koppels tijdelijk uitwijken naar een plek in het aanbod van recreatiewoningen.

De gemeente Nunspeet staat echter permanente bewoning van recreatiewoningen niet toe en in haar woonvisie wil ze deze situaties dan ook verminderen. Daarbij is uit onderzoek in Vierhouten gebleken, zoals eerder in dit document gemeld, dat veel reguliere woningen slechts gebruikt worden als tweede (recreatie)woning. Veel tweede woningen staan wekenlang leeg, dat geeft het aanzien van het dorp een vertekend beeld. Het draagt niet bij aan de dynamiek in het dorp.

6. Voorzieningen voor jongeren en kinderen

Voorzieningen voor jongeren en kinderen zijn mogelijkheden om te spelen, te sporten, zich te ontwikkelen en te ontspannen. De ruimte en voorzieningen hiervoor dienen zeer toegankelijk en veilig te zijn. Sportvoorzieningen, speelvoorzieningen, maar bijvoorbeeld ook een bibliotheek zijn hier voorbeelden van.

Speelvoorzieningen

Buiten spelen is leuk, leerzaam en gezond. Kinderen en jongeren hebben speelplekken nodig om te kunnen spelen, elkaar te ontmoeten en grenzen te verkennen

Iedere leeftijdsgroep vraagt een andere benadering van de inrichting van de speelplek.

Vanuit de gemeente Nunspeet is men bezig met een nieuw speelruimtebeleid (zie bijlage II). Hiertoe is een inspraakavond gehouden voor de bewoners van Vierhouten. Daarnaast is er overleg gevoerd tussen de gemeente en het bestuur van Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten. Hieruit zijn meerdere punten naar voren gekomen.

*Overleg Bestuur van Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten:
Dorpsplan Vierhouten (pagina 22, paragraaf 11.3 Recreatievoorziening)*

Uitgangspunten:

- *Op dit moment geen directe besteding van de middelen, maar gespreide inzet in de komende jaren waarbij:*
  - o *Aandacht wordt gegeven aan de groep kinderen van 6-11 en 12-18 jaar*
  - o *Centraliseren van speelruimtevoorziening*
  - o *Thema 'Ontmoeten' speelt een belangrijke rol*
  - o *Rekening wordt gehouden met de grootte van de kern*
- *Verdere uitwerking vindt plaats in overleg met het bestuur van de vereniging en de kinderen/jongeren uit Vierhouten*

Punten vanuit Vierhouten

Bij de inspraakavond bleek dat er onder een deel van de inwoners behoefte was aan speelruimte voor de jongste groep inwoners van Vierhouten. De speelvoorzieningen bleken voor de peuterleeftijd niet geheel aan te sluiten en ook de locatie werd niet optimaal bevonden voor jongere kinderen.

De gemeente had om een beeld te krijgen van de behoefte van kinderen in de leeftijd van 0 tot 23 jaar de mogelijkheid gegeven een enquêteformulier in te vullen. In dit formulier werd gevraagd naar de huidige situatie van speelruimtevoorzieningen, naar wat kinderen / jongeren ervan vinden, en ook naar welke speelvoorzieningen zij nog missen. Uit de informatie bleek helaas dat dit formulier een groot deel van de kinderen boven de 12 jaar niet bereikt heeft.

Naar aanleiding hiervan is de tienerclub van Vierhouten gevraagd om met ideeën te komen voor speelvoorzieningen voor de leeftijdsgroep 12+. Hieruit bleek dat met name er behoefte was aan een eigen ontmoetingsplek.

Burgemeester van Hemmen is het gesprek aangegaan met diverse tieners omtrent enige mogelijke locaties en omtrent de uiteindelijke vorm van deze ontmoetingsplaats.

Voor de verdere realisatie is contact gezocht met een kunstenaar die een ontwerp heeft gemaakt voor een jongerenshelter. Inmiddels is een voorkeurslocatie bekend. De kunstenaar, de Vereniging Dorpsgemeenschap én de gemeente vinden het belangrijk om de tieners bij de realisatie van het project te blijven betrekken.

Voor de leeftijd van 6-11 jaar zijn er diverse mogelijkheden naar voren gebracht. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld een basketbalpaal of een trapveldje. Hiernaast zijn er nog diverse mogelijkheden. Er zijn firma's die gespecialiseerd zijn in veilige speeltoestellen voor diverse leeftijdscategorieën.

Belangrijk punt om rekening mee te houden is dat de speelvoorzieningen op een centrale plaats moeten komen. Het mag zeker niet te afgelegen zijn in verband met de veiligheid. Ook moet rekening gehouden worden met mogelijke overlast voor de omwonenden.

Huidige situatie

Er zijn 2 officiële spelterreinen in Vierhouten. Deze zijn gelegen op de hoek Ganzenakkers/Elspeterbosweg en de hoek Gortelseweg/Tongerenseweg

Bij de speelruimte aan de hoek Gortelseweg/Tongerenseweg wordt door de inwoners aangegeven dat dit geen ideale plek is. Deze speelruimte bestaat uit 1 wipkip die vlakbij een doorgaande weg ligt, in een gevaarlijke bocht waar het verkeer voortdurend - met over het algemeen veel te hoge snelheid - de bebouwde kom binnenrijdt. Een onaanvaardbare veiligheidssituatie. Bovendien is deze ruimte in het geheel niet afgezet, waardoor het gevaar bestaat dat kinderen de weg op rennen. Ook is de ruimte niet geschikt, door de uiterst beperkte speelvoorziening, om met meerdere kinderen samen te kunnen spelen.

De speelruimte op de hoek Ganzenakkers/Elspeterbosweg ligt op een strategische plek in het dorp. Van deze speelruimte wordt regelmatig gebruik gemaakt.

Uit onderzoek van de gemeente blijkt dat er weinig speelvoorzieningen zijn voor kinderen van 6-11 jaar en geen speelvoorzieningen voor jongeren vanaf 12 jaar.

Op het gebied van sport zijn de mogelijkheden in Vierhouten momenteel voor de kinderen en jongeren niet heel uitgebreid. Er is de mogelijkheid om lid te worden van de voetbal- en/of de tennisvereniging.

Verder worden er diverse activiteiten in het dorpshuis georganiseerd, zoals een jeugdsoos en tienerclub.

Toekomstvisie

Belangrijk bij de keuze van nieuwe speelvoorzieningen is dat zowel naar de huidige situatie als ook naar de toekomst gekeken wordt. De wensen op het gebied van speelvoorzieningen kunnen in de toekomst veranderen door veranderingen in de leeftijdsopbouw en wensen op het gebied van speelterreinen.

Verder is het van belang te kijken welke groepen gebruik zullen maken van deze speelvoorzieningen.

Ten eerste zijn dit de kinderen en jongeren uit Vierhouten zelf. Voor deze groep moet voldoende oppervlakte en diversiteit aan voorzieningen zijn.

Hiernaast kan van de voorzieningen gebruik gemaakt worden door kinderen die familie zijn van (oudere) inwoners van Vierhouten. Bijvoorbeeld grootouders die met hun kleinkinderen naar de speelvoorziening gaan.

Ook recreanten maken gebruik van deze voorzieningen. Dit kunnen mensen zijn die in Vierhouten in een hotel of op een camping overnachten voor een korte of langere periode. Verder kunnen ook dagrecreanten gebruik maken van deze voorzieningen.

Belangrijk is diversiteit aan speelruimte en speeltoestellen.

Overige voorzieningen

Naast de speelterreinen is het ook van belang dat de overige voorzieningen voor kinderen en jongeren op niveau blijven of verder uitgebreid worden.

Van belang is dat de bibliotheekbus beschikbaar blijft. Dit is een laagdrempelige voorziening, waar veel kinderen zelfstandig naar toe kunnen.

Door bewoners van Vierhouten wordt ook regelmatig gebruik gemaakt van activiteiten die op de recreatieterreinen worden gehouden. Er kan gekeken worden of er in de toekomst nog meer mogelijkheden zijn tot samenwerking met de recreatiebedrijven. Dit kan door afspraken over het gebruik van voorzieningen, maar ook door samenwerking in het organiseren van activiteiten.

Verder kan nog gekeken worden naar mogelijkheden die er zijn vanuit de gemeente en organisaties binnen de gemeente die verantwoordelijk zijn voor het jeugdwerk in de gemeente Nunspeet.

Zo is er bijvoorbeeld de sportbus. Een initiatief dat bij de Vierhouter bevolking niet echt bekend is. De sportbus is een knalroze volkswagenbus waarmee verschillende plekken in Nunspeet, Elspeet, Vierhouten en Hulshorst bezocht kunnen worden. De bus zit bomvol sport- en spelmaterialen. Er kan gevoetbald worden, gevolleybald, gehonkbald en nog veel meer. Het is een initiatief van Landstede Welzijn Nunspeet voor de doelgroep 10 t/m 23 jaar en er zijn geen kosten aan verbonden. Dit kan een goede stimulans voor kinderen zijn om meer te gaan sporten.

7. Aantekeningen bij bestaande voorzieningen

Het hoofdstuk Voorzieningen van het Dorpsplan Vierhouten 2008 opent als volgt:

“Door de ligging en kleinschaligheid is Vierhouten voor een groot aantal voorzieningen aangewezen op omliggende dorpen. Dit geldt bijvoorbeeld voor brandweer, politie, spoedeisende hulp en gezondheidszorg. Naast deze, in principe goed georganiseerde hulp, bestaat in Vierhouten behoefte aan:

1. (scholing voor) AED-apparaat
2. EHBO-post
3. Post paramedische diensten
4. Burenhulp
5. Regelmatige voorlichting / ambulance
6. Peuterspeelzaal / kinderopvang
7. Bibliobus
8. Winkels e.d., geld opname via een pinapparaat

Om een dynamisch dorp te *blijven* is een zeker voorzieningenniveau noodzakelijk in het eigen dorp. De voorzieningen moeten aansluiten op de behoeften van de inwoners van Vierhouten.

Maar dat is niet genoeg. De voorzieningen moeten er ook aan bijdragen, dat het dorp een aantrekkelijke woonplaats is, op zo'n wijze dat de bevolkingsopbouw qua leeftijd en samenstelling een evenwichtig beeld vertoont. Immers het risico is niet denkbeeldig, dat een klein dorp als Vierhouten zonder een zeker voorzieningenniveau in toenemende mate vergrijsst. Men moet dus aansluiten op de behoeften, maar ook aansluiten op de mogelijkheden die Vierhouten als kleine dorpsgemeenschap biedt. Tegen deze achtergrond zijn de bovenstaande punten en nog enkele andere hieronder nader uitgewerkt.

Van cruciale betekenis voor het dorps- en verenigingsleven in Vierhouten is het dorpshuis Horsterhoek, eigendom van de gemeente Nunspeet en via een huurovereenkomst in exploitatie bij de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten. Horsterhoek biedt aan vrijwel alle verenigingen in Vierhouten een uitstekend onderdak, zeker sinds de ingrijpende vernieuwbouw in 2007-2008.

Het dorpshuis werd op 10 oktober 1953 feestelijk geopend. Er hebben in de loop der jaren talloze activiteiten plaatsgevonden, zoals: gymnastiek, blokfluitles, bloemschikcursussen, kerkdiensten, filmavonden, een cursus veeverloskunde, karatelessen, vergaderingen en nog veel meer.

In de Horsterhoek vinden ook de activiteiten plaats die worden georganiseerd door de Stichting Welzijn Ouderen Nunspeet (SWON), zoals gymnastiek voor ouderen en de wekelijkse gezamenlijke maaltijd voor ouderen.

1. Automatische Externe Defibrillator (AED apparaat)

Er hangen in Vierhouten een aantal Automatische Externe Defibrillators, o.a. in Dorpshuis Horsterhoek, in Hotel 'De Foreesten', in 'Het Vierhouterbos' en bij Samoza. Het AED-apparaat in het dorpshuis is altijd bereikbaar. De buitendeuren van de Horsterhoek worden niet afgesloten. Dit is positief. Een aantal Vierhouters kan het apparaat bedienen; zij hebben daartoe een cursus gevolgd. Het is van groot belang dat met een bepaalde regelmaat ook andere inwoners van het dorp de vereiste scholing krijgen om met een AED om te kunnen gaan. Deelname aan scholing door meer mensen uit ons dorp is daarom van belang. In de kosten hiervan zou de gemeente behoren te voorzien.

Minder positief is dat bij de bevolking van Vierhouten niet voldoende bekend is wie men moet alarmeren in geval van nood. Er is inmiddels een lijst met gegevens van de personen die kunnen worden opgeroepen. Deze lijst zou aan alle inwoners van Vierhouten moeten worden toegezonden en in geplastificeerde vorm (een kaart) worden opgehangen bij de diverse AED's.

2. EHBO-post

Het inrichten van een EHBO-post die permanent is 'bemenst' lijkt een (financieel) niet haalbare zaak. Ook het inrichten van zo'n post met vrijwilligers die zorgen voor een permanente bemensing lijkt geen realistische suggestie. Een alternatief zou kunnen zijn: een goede EHBO-voorziening in het VVV-gebouw, dat immers 's zomers open is, wanneer het dorp tijdelijk heel veel gasten telt. Noodzakelijk is dan wel dat de VVV-werknemers die hun diensten vervullen in het VVV-gebouw in Vierhouten, in het bezit zijn van een EHBO-diploma.

Overigens geldt ook hier dat scholing noodzakelijk is.

Het zou wenselijk zijn om een kaart te vervaardigen, met daarop de namen en telefoonnummers van Vierhouters die in het bezit zijn van een EHBO-diploma en oproepbaar zijn in geval van nood.

3. Paramedische en hieraan verwante vormen van dienstverlening

Momenteel wordt er hard gewerkt aan een mogelijke voorziening voor ouderenhuisvesting in Vierhouten. Zo'n voorziening biedt zeker mogelijkheden voor aanvulling van het aanbod van paramedische hulp en hieraan verwante dienstverlening.

Het project "Langer wonen voor ouderen in Vierhouten" biedt in de toekomst mogelijkheden voor het afnemen van bloed (prikpost), er is ruimte voor de praktijk van een fysiotherapeut, een pedicure of een massage-therapeut voor enkele dagdelen per week. Er kan ook een loket gevestigd worden waar herhaalrecepten voor medicijnen kunnen worden afgegeven die er ook kunnen worden opgehaald. Natuurlijk kan ook dorpshuis Horsterhoek ruimte bieden aan deze functies. Gezien de – helaas – trage voortgang van het proces aangaande ouderenhuisvesting in Vierhouten zou het gezien de

toenemende vergrijzing goed zijn haast te maken met het realiseren van een aantal van bovengenoemde vormen van dienstverlening in Dorpshuis Horsterhoek. Hetzelfde geldt ten aanzien van een publiek serviceloket van de gemeente Nunspeet, waar ook eenvoudige zaken kunnen worden afgehandeld (zoals paspoorten, ID-kaart, burgerlijke stand, sociale zaken). Hieraan kan nog een spreekuurfunctie worden toegevoegd van het gemeentelijke bedrijvenloket, ouderenorganisaties en dergelijke.

4. Burenhulp en vrijwilligerswerk

Het woord zegt het al. Burenhulp is niet iets waarbij je in eerste instantie denkt aan hulp van 'de overheid'. Het mooie van Burenhulp is dat die spontaan is en onbezoldigd. Je moet er dus niet teveel aan regelen. Maar men kan deze vorm van hulpverlening wel ondersteunen met enkele eenvoudige afspraken. Bijvoorbeeld een coördinatiepunt voor vervoer van en naar een ziekenhuis, naar tandarts en huisarts. Bovendien valt te denken aan een 'meldpunt' voor mensen die korter of langer geen boodschappen kunnen doen of die eenvoudigweg behoefte hebben aan wat sociaal contact of aan enige oppas.

Aansluiting bij het Steunpunt Ouderen van de SWON biedt zeker mogelijkheden. Ook de ondersteunende functie van het Steunpunt Vrijwilligerswerk van de gemeente Nunspeet kan hierbij behulpzaam zijn. Het is wel van belang dat degenen die vrijwilligerswerk doen en mantelzorgers kunnen terugvallen op een coördinator of begeleider. En dat ze indien nodig om een helpend handje kunnen vragen. Het zou mooi zijn wanneer de Vereniging Dorpsgemeenschap Vierhouten in deze zich als coördinerend dienstverlener zou opwerpen. De bescheiden afspraken die er al bestaan behoeven versterking en uitbreiding.

Hiertoe zou aansluiting kunnen worden gezocht bij het Nunspeets Ouderen Advies Team (0341-252020, www.swon.org), en de Stichting Hulpdienst Nunspeet (0341-257135)

Gelukkig is er in ons dorp sprake van veel behulpzaamheid onderling en van initiatief van vrijwilligers uit de Vierhoutense bevolking: hulp aan en aandacht voor ouderen en mensen met een beperking. Waar Dorpsgemeenschap in dat kader een min of meer publieke rol op zich neemt is een zekere financiële steun in de rug van overheidswege stellig aan de orde. Ook hier geldt: vooral stimuleren!

5. Regelmatige voorlichting / ambulance

Bij de grote brand op 30 december 2009 aan de Niersenseweg is gebleken dat er behoefte is aan meer/betere voorzieningen wat betreft blusmogelijkheden, c.q. wateraanvoer, in geval van brand in het buitengebied. Het bestuur van Dorpsgemeenschap heeft de zorgen van de bewoners van Vierhouten hieromtrent via een brief kenbaar gemaakt bij de gemeente.

Een suggestie is om regelmatig een avond te organiseren in het dorpshuis Horsterhoek waarbij brandweer, politie, gemeente de inwoners van Vierhouten informeren over de risico's van wonen in het buitengebied en daarnaast de bewoners informeren over wat zij zelf kunnen doen ter voorkoming van brand en het eventueel blussen van

beginnende brand. Belangrijk aandachtspunt te dezer zake is de regelmaat: om de paar jaar moet een aantrekkelijke presentatie over het onderwerp worden georganiseerd.

Een aanvullende suggestie is een keer per jaar (bijvoorbeeld) een informatieavond te organiseren in het dorpshuis waarbij een aantal van de Vierhouters die een AED-cursus hebben gevolgd een demonstratie geven van het gebruik ervan. Als zich immers een geval voordoet waarbij inzet van een AED noodzakelijk is, dan telt elke minuut.

Wij verwachten van de gemeente Nunspeet ondersteuning om dit te stimuleren en te financieren.

De aanrijtijden van de ambulance (bij spoedritten) blijven een punt van zorg. Er wordt met grote regelmaat aandacht voor gevraagd bij o.a. de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Tot nu toe zijn de antwoorden van de inspectie onbevredigend. Er is sprake van een nieuwe ambulancstandplaats in Harderwijk, maar dat lost de problemen niet op voor Vierhouten (en Elspeet). Het college van B & W beraadt zich op vervolgstappen. De norm is dat 95% van de "A1-ritten" binnen de 15 minuten gehaald moeten worden.

6. Peuterspeelzaal/kinderopvang

Om een dorp aantrekkelijk te maken voor jonge gezinnen en jonge mensen met kinderen is kinderopvang geboden. Helaas ontbreekt in Vierhouten elke vorm van opvang voor kinderen. Het lastige is dat het aantal (jonge) kinderen in Vierhouten bescheiden is. Of het aanbod van een peuterspeelzaal/kinderopvang het aantrekkelijk zou kunnen maken voor jonge stellen (aanstaande ouders) om zich in Vierhouten te vestigen valt moeilijk te meten. Toch zou een initiatief hetzij in de vorm van overheidsvoorziening, hetzij in de vorm van een particulier initiatief, dan wel bij wijze van burenhulp, gestimuleerd moeten worden.

Het dorpshuis zou een goede locatie kunnen zijn voor een dergelijke opvang. Uiteraard zullen de begeleiders en zal de ruimte aan de hiervoor gestelde eisen moeten voldoen. Voor een dergelijke opvang zou samenwerking kunnen worden gezocht met relevante organisaties in Nunspeet en Elspeet die zich voor kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en crèches en ook het basisonderwijs inzetten.

Onderzocht zou kunnen worden of er mogelijkheden zijn voor buitenschoolse opvang in Vierhouten in combinatie met (de onderbouw van) een basisschool.

7. De Bibliobus

Omdat er in Vierhouten geen bibliotheek is, komt er een maal per week een bibliobus in het dorp. Deze bus parkeert op een vaste plek, bij het dorpshuis. Het is van groot belang dat deze voorziening in stand blijft.

8. *Winkels en dergelijke, PIN*

In Vierhouten hebben de garage (en benzinepomp) en de kleine supermarkt, annex postkantoor en het geldopname apparaat anders dan in een verstedelijkt gebied ook een zeer belangrijke sociale functie, naast hun economische betekenis. Zij gelden eigenlijk als een basisvoorziening in het dorp. Het is voor de leefbaarheid van ons dorp, met name voor de oudere bewoners, van groot belang dat deze voorzieningen blijven. Waar mogelijk moet dit worden ondersteund, indien nodig door van overheidswege behulpzaam te zijn bij het zoeken naar nieuwe mogelijkheden. De aanwezigheid van de garage/benzinepomp, de supermarkt en het pin-apparaat is ook van belang voor de vele horecagelegenheden. Het toerisme en de recreatie en dus ook de horeca bepalen voor Vierhouten de economische bedrijvigheid.

8. Conclusies, aanbevelingen en prioriteiten

Om de kwaliteit van de leefbaarheid in Vierhouten te continueren en voortdurend aan te passen aan de actuele ontwikkelingen is het van belang om ten minste de bestaande voorzieningen in het dorp te consolideren en op onderdelen te optimaliseren.

Accenten liggen hierbij op de wensen en behoeften van de bestaande bevolking, waarbij de Vereniging Dorpsgemeenschap het als een van haar taken opvat deze te blijven monitoren.

Conclusies en aanbevelingen bij het hoofdstuk Wonen

- Woningbouw binnen of grenzend aan de bebouwde kom vergt een pro-actieve houding van zowel de Gemeente Nunspeet als van inwoners van Vierhouten. Als een mogelijk te bebouwen perceel te koop wordt aangeboden moet daar snel op geanticipeerd worden.
- Nieuw te bouwen woningen dienen te passen in het dorpsaanzicht van Vierhouten. Karakteristieke dorpsaanzichten moeten beschermd worden.
- Doel van het uitbreiden van het aantal wooneenheden in het dorp [met ongeveer 20] is in de eerste plaats het voor de jongeren en ouderen mogelijk maken om in het dorp te blijven wonen. Belangrijk is daarbij dat regelmatig een klein aantal nieuwe woningen gebouwd wordt, zodat doorstroming gewaarborgd wordt. Vooral bij starters bestaat er een wezenlijke behoefte.
- Voor de doelgroep senioren is vanuit lokaal initiatief duidelijk aangetoond dat er op korte termijn een kleinschalig woonzorgcomplex gerealiseerd moet worden. Dit zal voor doorstroming kunnen zorgen, waardoor aan de potentiële behoefte van instromers kan worden voorzien. Van belang is dat deze voorziening zo snel mogelijk wordt gerealiseerd.
- De gemeente dient te onderzoeken op welke manier “relatieve leegstand” in Vierhouten gecompenseerd kan worden in het aantal “legaal te bewonen” woningen.

Conclusies en aanbevelingen bij het hoofdstuk Bestaande Voorzieningen

- Om een dynamisch dorp te blijven is een zeker voorzieningenniveau noodzakelijk. Wij verwachten van gemeentewege dat er ondersteunende maatregelen worden geboden.
- Vooruitlopende op de leerplicht van kinderen lijkt er op korte termijn behoefte te ontstaan voor voorschoolse opvang in het dorp. Dit bevordert de sociale vaardigheden en sociale contacten van de kinderen en het zal de onderlinge cohesie onder de jonge gezinnen bevorderen.
- Het dorpshuis vervult al heel wat jaren een belangrijke functie in het sociale leven in het dorp. Het behoud van haar (multifunctionele) functie, met het naast gelegen

multifunctionele veld blijft van belang in het voortbestaan van de cohesie in de samenleving van Vierhouten.

- Voor de buitenschoolse tijden bestaat er momenteel een klein aantal speelvoorzieningen voor jonge kinderen. Er is een duidelijke wens van jonge tieners om ook voor hen dergelijke voorziening op kort termijn te realiseren.
- Ten aanzien van het inkopen van de eerste levensbehoeften blijft het van belang dat er in het dorp een winkelfunctie bestaat. Het zal van de ondernemingsgeest van de bestaande eigenaar afhangen of dit zondermeer geconsolideerd wordt. Enige deregulerende mogelijkheden voor het voortbestaan zullen hierin op hun plaats zijn.
- Verder wordt op termijn de mogelijkheid niet uitgesloten dat door middel van inzet van een project Buurtbus, het bestaande openbaar vervoer op maat zou kunnen worden vergroot. Zeker door de toenemende vergrijzing zal de behoefte aan een dergelijk vervoer naar andere algemene voorzieningen in de regio van groot belang blijven. Dit project zal middels regionale inbedding en samenwerking met de bestaande toeristische bedrijven, een grotere kans van slagen hebben.
- Een combinatie van schoolbusvervoer vanuit en naar Vierhouten met de buurtbus moet nader onderzocht worden.
- Er is voorzien in een aantal AED's in Vierhouten. Er is behoefte aan een overzicht waar deze AED's hangen en wie ze kan bedienen. Een dergelijke lijst ontvangen alle inwoners van Vierhouten thuis. Bij de AED's wordt een lijst opgehangen van de personen die een AED kunnen bedienen.
- Er is behoefte aan een EHBO-voorziening. Voorstel is om deze onder te brengen in het VVV-gebouw.
- Er is op zeer korte termijn behoefte aan een voorziening voor ouderenhuisvesting in Vierhouten. Hierin zouden tevens paramedische hulp en aanverwante diensten kunnen worden aangeboden. Gezien de trage realisatie van een dergelijke huisvesting is haast geboden met het aanbieden van dergelijke voorzieningen in Dorpshuis Horsterhoek.
- Er is behoefte aan een coördinatiepunt voor burenhulp.
- Er moet (twee)jaarlijks een avond worden georganiseerd waarbij brandweer, politie en gemeente de inwoners van Vierhouten voorlichten over de risico's van wonen in het buitengebied.
- Er is behoefte aan een informatiebijeenkomst over het gebruik van een AED.
- Aanrijtijden van de ambulance blijft een zorg.

- Onderzocht moet worden of er mogelijkheden zijn voor buitenschoolse opvang – kinderopvang, peuterspeelzaal - in combinatie met de onderbouw van een basisschool.
- De bibliobus moet blijven.

Prioriteiten

Van het grootste belang zijn:

- Woningbouw op maat
- Ouderhuisvesting
- In stand houden van het voorzieningen-niveau
- Aanrijtijden ambulances zijn te lang,
- Optimaliseren van de blusmogelijkheden voor brandweer en watercapaciteit in het buitengebied
- In stand houden van de bereikbaarheid van het dorp middels het Openbaar Vervoer
- Combinatie schoolvervoer en buurtbusproject
- Bestrijden van relatieve leegstand van woningen

Wat snel moet gebeuren:

- Realisatie van het woonzorg-complex voor ouderen
- Realisatie van jongerenshelter en diverse speeltoestellen
- Aanrijtijden ambulances verkorten
- Optimaliseren van de (omstandigheden voor) hulpdiensten
- Overzichtslijsten van AED's en EHBO naar alle inwoners

De werkgroep 'Wonen en Voorzieningen Dorpsplan Vierhouten' hecht grote waarde aan de bovengenoemde prioriteiten. Alleen met een goede samenwerking tussen gemeente en de diverse instanties en verenigingen in het dorp, kan de woonkwaliteit van Vierhouten ook voor de langere termijn worden veiliggesteld, en dit prachtige dorp een goede toekomst tegemoet zien.

Bijlage I

Enquête woonwensen starters in Vierhouten 2009

Vraag 1 Ben je geïnteresseerd om in Vierhouten te blijven wonen?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Ja	6	66,7
Nee	3	33,3
Totaal	9	100

Vraag 2 Vanaf wanneer zou je geïnteresseerd zijn in een (eigen woning) in Vierhouten?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Ik ben nu al geïnteresseerd	3	50,0
Binnen 2 jaar	1	16,7
Tussen de 2-5 jaar	1	16,7
Over meer dan 5 jaar	1	16,7
Ik heb al wel een woning, maar ben geïnteresseerd in een andere woning	0	0
Ik heb al wel een woning, en ben geïnteresseerd in een andere woning	0	0

Vraag 3 Ben je een starter of doorstromer?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Starter	4	66,7
Doorstromer	1	16,7
N.v.t	1	16,7

Vraag 4 Sta je ingeschreven bij een woningcoöperatie?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Ja	4	66,7
Nee	2	33,3

Vraag 5 Gaat je interesse uit naar een koopwoning of huurwoning?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Alleen koopwoning	0	0

Alleen huurwoning	1	16,7
Ben in beide geïnteresseerd	5	83,3

Vraag 6 Als je geïnteresseerd bent in een koopwoning, in welke prijsklasse?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Tot 150.000 euro	2	33,3
150.000-225.000 euro	4	66,7
225.000-300.000 euro	1	16,7
Meer dan 300.000 euro	0	0

Vraag 7 Als je geïnteresseerd bent in een huurwoning, wat is dan de maximale huur?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Max. 200 euro	0	0
200-350 euro	1	16,7
350-500 euro	4	66,7
500-650 euro	1	16,7
Meer dan 650 euro	0	0

Vraag 8 In welk type woning ben je geïnteresseerd?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Appartement voor 1 en 2 persoonshuishoudens	3	50,0
Tussenwoning (rijtjeswoning)	4	66,7
Hoekwoning (rijtjeswoning)	6	100
2 onder 1 kap woning	6	100
Vrijstaande woning	6	100

Vraag 9 Hoe is je gezinssituatie?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Ik heb een gezin met .... kinderen	0	0
Ik ben samenwonend zonder kinderen	0	0
Ik woon alleen	2	33,3
Ik ben inwonend	4	66,7

Vraag 10 Welke woninggrootte wens je (rekening houdend met je inkomen, grootte van je huishouden e.d.)?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
-----------------	---------------	-------------------

kleiner dan 75m ² (1 persoonshuishoudens)	1	16,7
75-100 m ² (seniorenwoning/kleine tussenwoning)	1	16,7
100-125 m ² (tussenwoning/hoekwoning)	5	83,3
125-150 m ² (2 onder 1 kap woning / groot appartement)	5	3,3
groter dan 150 m ²	2	33,3

Vraag 11 Wil je ruimte om het huis in de vorm van een tuin of balkon?

<u>Antwoord</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Geen buitenruimte	1	16,7
Balkon of terras	3	50,0
Kleine tuin	5	83,3
Grote tuin	5	83,3

Opmerkingen

- * Ik ben nu 18 jaar en nog niet op zoek naar een woning in Vierhouten, maar ik zou het zeker leuk vinden om over langere tijd terug te komen in Vierhouten
- * Op dit moment interesse voor huurwoning, over een paar jaar koopwoning

BIJLAGE II:

Speelruimtebeleid vanuit de gemeente Nunspeet

Inleiding

Binnen de landelijke ontwikkelingen komt er (opnieuw) aandacht voor buitenspelen. Ook binnen de gemeente Nunspeet is men actief bezig met het speelruimtebeleid. Hiervoor is men in de diverse wijken van de gemeente bezig geweest met het bekijken van de mogelijkheden voor buitenspelen.

Hiervoor is de nota speelruimte opgesteld. Doelstelling van de nota bestaat uit 2 onderdelen: het inhoudelijk doel en de praktische uitwerking.

In de nota staat dit als volgt opgesplitst:

Inhoudelijk doel:

- Stimuleren van spel en bewegen
- Bevorderen van gezonde ontwikkeling
- Het bieden van een zinvolle vrijetijdsbesteding

Praktische uitwerking

Bestaande situatie

- Spreiding van de speelplaatsen
- In kaart brengen van witte plekken
- Toetsing ligging en bereikbaarheid
- Beoordeling van speelwaarde

Nieuwbouwlocaties

- Opstellen van normen

Er wordt onderscheidt hierin gemaakt tussen formele (ingerichte speelvoorzieningen) en informele speelruimte (parken, stoepen, pleinen, enz.)

Binnen het speelruimtebeleid gaat het over de formele speelruimte. Hiervoor zijn landelijke basisrichtlijnen. In de presentatie van de gemeente over het speelruimtebeleid werden er 2 besproken:

- 3% regeling Uitgangspunt en visie van ministerie VROM en provincie Gelderland:
Drie procent van de voor wonen bestemde gebieden wordt als speelruimte gereserveerd. (informele speelruimte niet meegenomen)
  - NUSO - normering
NUSO is een belangenvereniging die landelijke normeringen heeft opgesteld die wordt geconformeerd door veel gemeenten.

Leeftijdsgroep	Actieradius	Afstand	Aard speelruimte
0-5 jaar	100 m	2 min	Openbare speelplaats
6-11 jaar	400 m	5 min	Trapveld/speelterrein
12-18 jaar	1000 m	15 min	Ruimte voor sportieve activiteiten

Leeftijdsgroep	Voorbeelden van voorzieningen
0-5 jaar	Zandbak, Huisje, Wip(veer), Glijbaantje, Schommel
6-11 jaar	Trapveld, Klimtoestel, Schommel, Duikelrek
12-18 jaar	Pannaveld, Basketbalveld, Zitaanleidingen

Uit de basisvoorwaarden komen enkele punten naar voren voor een verdere uitwerking.

- Het nastreven van goede bereikbaarheid
Veilig en logisch
- Keuze voor centrale ligging
herkenbaarheid
- Daar waar mogelijk dubbelgebruik/draagvlak Nabijheid van bijv. scholen (In het geval van Vierhouten bijv. het dorps huis)
  - Oog hebben voor levendigheid en toezicht
'zien en gezien worden'
  - Keuze voor attractiewaarde
Schaalvergroting

Al deze zaken resulteren in een concept Nota Speelruimtebeleid waarin uniforme voorwaarden en normen worden opgenomen voor nu en in de toekomst.

- Concept nota Speelruimtebeleid met daarin uniforme voorwaarden en normen voor nu en in de toekomst
- Uitwerking in een plan van aanpak kern Vierhouten

Als informatiebronnen zijn gebruikt:

- Reacties uit diverse wijkschouwen
- Enquête Speelruimtebeleid
- Schriftelijke verzoeken (brieven/email)
- Reguliere gemeentelijke overleggen
- Klachten en meldingen systeem (0341)
25 94 44 of www.nunspeet.nl
- Opmerkingen Leefbaarheidsmonitor

Het plan van aanpak vanuit de gemeente voor de komende tijd werd op 14 mei 2009 tijdens een presentatie in Vierhouten naar voren gebracht.

- Beoordeling van reacties uit inspraakavond

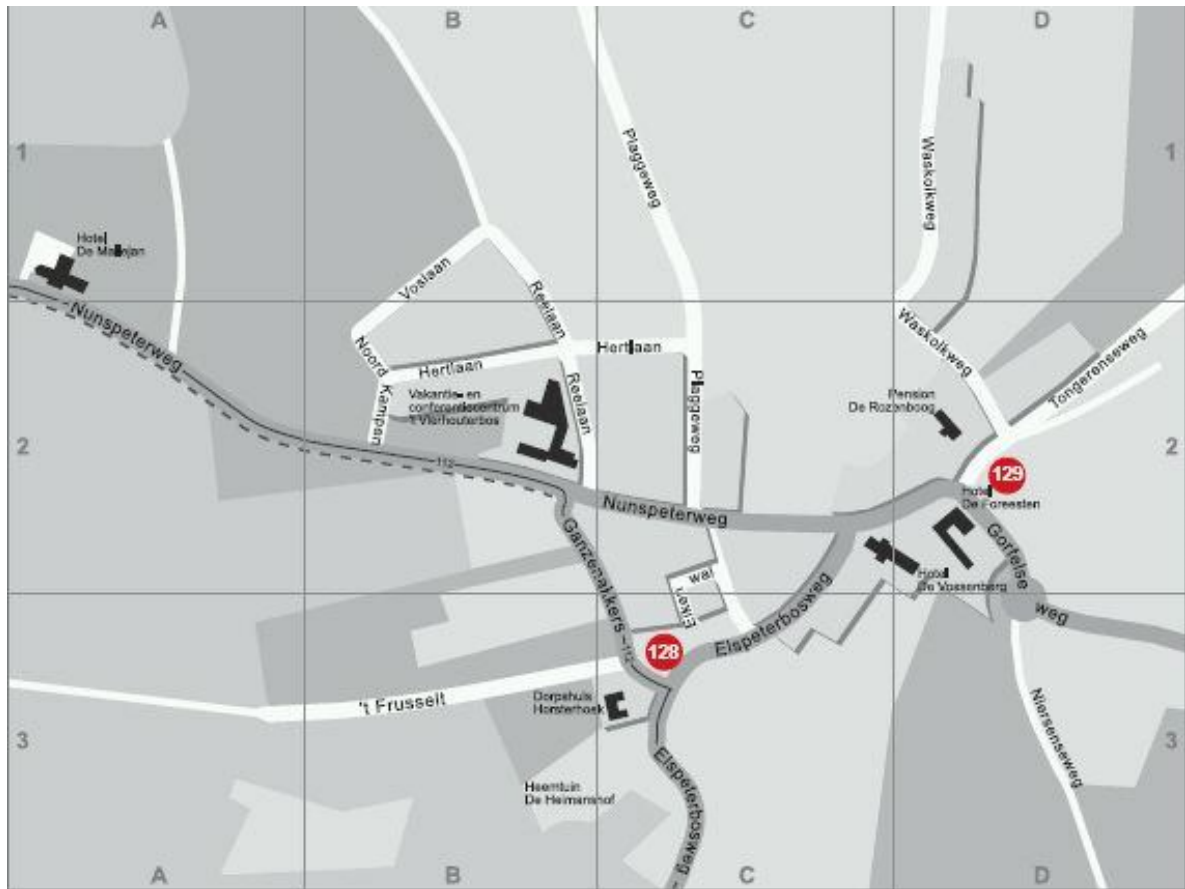
- Vaststelling van nota en plan van aanpak kern Vierhouten door college en gemeenteraad
- Start van de uitvoering

Vierhouten in cijfers

Leeftijdsgroep	Aantal
0 - 5 jaar	36
6 -11 jaar	54
12 – 18 jaar	39

Er zijn 2 officiële speelterreinen in Vierhouten. Deze zijn gelegen op de hoek Ganzenakkers/Elspeterboschweg en de hoek Gortelseweg/Tongerenseweg (zie kaartje)

Uit onderzoek van de gemeente blijkt dat er weinig speelvoorzieningen zijn voor kinderen vanaf 6-11 jaar en geen speelvoorzieningen voor jongeren vanaf 12 jaar.

Plan van aanpak Vierhouten vanuit de gemeente

- Spreiding van de speelplaatsen
- In kaart brengen van witte plekken
- Toetsing ligging en bereikbaarheid
- Beoordeling van speelwaarde

Binnen welke kaders:

- Impuls van EUR 20.000,-- per wijk.
- Aanspraak op bestaande budgetten:
  - Budgetten wijkschouw
  - Cofinanciering
  - Onderhoudsbudget

Colofon

De werkgroep “Wonen en Voorziengingen” van het Dorpsplan Vierhouten bestond uit:

Alphons Devilee
Gerda Hooghordel
Gerrie de Jong
Frans van Nus
Liesbeth van den Top

Met dank aan Leo Blomen voor het op schrift stellen van dit deelrapport.

Vierhouten, juli 2011